

Offisersbladet

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

- Giv akt!
- Leserinnlegg
- Internasjonale nyheter
- Pensjon

VÅRT NYE ARTILLERI HAR ANKOMMET!

FØRSTE DEL AV HOVEDLEVERANSEN
ANKOM BOGEN HAVN/NARVIK

- Sar Queen avløste Sea King på Sola • Green Ammo - slutt på «rødfisen»
- Salg av T-10 et kulturhistorisk fadermord! • Roseslottet - vår okkupasjonshistorie

K2 : Neste generasjons stridsvogn er klar for konkurransen

K2 er en av de mest avanserte stridsvognene i verden. Den nyutviklede stridsvognen er basert på banebrytende teknologi. Bruken av velprøvd og moderne europeisk og koreansk teknologi gir stridsvognen det høyeste nivået av beskyttelse, ildkraft og mobilitet.

K2 er optimalisert for ethvert miljø - spesielt fjellområder. Dette, kombinert med det moderne designet til K2, gjør denne stridsvognen til det beste valget da den også har en levetid på mer enn 30 år med stabil og pålitelig logistikk. Samtidig kan Norge se frem til økt produksjon i egen forsvarsindustri.

Norge må anskaffe nye stridsvogner gjennom åpen konkurranse. Ved å teste de forskjellige stridsvognene mot hverandre under norske forhold, får Norge et klart og tydelig bilde av hvilken stridsvogn som best møter Norges behov.

K2 er klar for konkurransen.

HYUNDAI
Rotem

Bell 412

NO LIMIT ON AIR FRAME

NORWEGIAN ARMED FORCES

Bell 412 upgrade to the next generation workhorse

With the highest utilization for a Bell 412 military aircraft at over 25,000 flight hours, the rugged airframe is time-tested and proven. This airframe can be paired with avionics, engine, and transmission upgrades to provide the best combination of speed, payload, range, reliability and cabin size as well as the latest safety improvements for redundancy and crashworthiness.

Robin Wendling
Regional Sales Manager
Western Europe & North Sea
+33 642 158 277
rwendling@bellflight.com

Ole Petter Bakken
CEO and President
+47 468 11 828
opb@nadg.no

Offisersbladet

ORGAN FOR BEFALETS FELLESGRUPP

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo

Telefon 23 10 02 20

E-post: post@bfo.no - Internett: www.bfo.no

OFFISERSBLADETS TILSYNSKOMITÉ:

Ris og ros, og eventuelle tips om utgavene kan sendes til tilsynskomiteen@bfo.no

ANSVARLIG UTGIVER:

Jens Jahren, leder BFO

REDAKTØR:

Einar Holst Clausen

REDAKSJON OG ABONNEMENTSAVDELING:

Se adresse for BFO

E-post: Offisersbladet@bfo.no

Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 20

E-post: mona.audne@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund-Stat

ANNONSESALG:

E-POST: offisersbladet@bfo.no

Mobil: 928 14 251

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for innholdet og de meninger som fremholdes. Usignert innhold er redaksjonelt.

GRAFISK PRODUKSJON:

Design: punkt&prikke punktpricke@me.com

Trykk: UnitedPress Poligrafija

BILDER:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt av Forsvaret.

FORSIDE:

K9 artilleriet ble testet i skytefeltet

Foto Frederik Ringnes.jpg

REDAKSJONEN AVSLUTTET:

8. oktober 2020

(Bekreftet opplag 2. halvår 2019 - 10.350)

UTGIVELSESPLAN 2020:

NUMMER	MATR.FRIST	UTGIVELSE
Nr 6 november	20. november	4. desember

Offisersbladet drives etter redaktørplakaten.

FØLG BFO PÅ:

facebook.com/bfo.no

twitter.com/bfo12

instagram.com/bfo12

Nytt «A-team» kommer på plass!

Det har skjedd, og kommer til å skje store omskiftninger i Forsvarets militære ledelse. Vi har fått ny Forsvarssjef, ny sjef Hæren, og ny sjef E-tjenesten er utnevnt, snart også ny sjef Sjøforsvaret. Kandidatene til ny sjef Forsvarets Operative Hovedkvarter er i skrivende stund inne til intervjuer, og innen et år er vel ny stabssjef Forsvarsstaben utnevnt. Det ser lovende ut, med nytt lederskap og nye «koster» som skal drive utviklingen av Forsvaret fremover, i en utfordrende sikkerhetspolitisk tid.

Men i Forsvarsdepartementet (FD) sitter embetsverket fortsatt godt på sine kontorstoler. Et embetsverk som Forsvarssjefen må bryne seg på for å få gjennomført sine planer for utviklingen av fremtidens forsvar. Det hele handler dessverre nesten utelukkende om økonomi, men også med en god porsjon politikk/distriktspolitikk.

MEDBESTEMMELSE UNDER PRESS

Arbeidstakerorganisasjonene forholder seg til det samme embetsverket. Både Forsvarets politiske og militære ledelse bruker nå hyppig styringsretten i forhandlinger med organisasjonene. FD og Forsvarsstaben (som nok er under press fra FD), kommer stadig oftere med avgjørelser/utspill uten at organisasjonene har vært involvert. En generell oppfatning er at medbestemmelsen er under kraftig press.

PERSONELLMANGEL – FOR LITEN HR-ORGANISASJON

Forsvaret har mottatt og vil i årene fremover motta mye flott og topp moderne materiell. Utfordringen er imidlertid at vi mangler og vil mangle personell, og da også personell med riktig kompetanse til å betjene dette materiellet. Det legges planer for en slik personellstyrking, men kommer en slik styrking tidsnok? Rekruttere og beholde er et viktig tema. En personellstyrking krever en styrking av HR-organisasjonen. Som vi alle vet, har vi for lenge mistet Personelloffiseren ute ved avdelingene, HR-organisasjon er sentralisert, og er tydeligvis for liten til å ta unna P-sakene som hopper seg opp. Saksbehandler-siden i Forsvarsstaben og staber ved DIF 'ene er underbemannet, og man opplever en svært lang saksbehandlingstid, til og med manglende saksbehandling. Er dette god personellforvaltning? Det er økende frustrasjon ute blant personellet.

BOLIG OG KVARTER FOR BEFAL I NORD

Med fare for å bli beskyldt for å være alt for negativ, så må jeg også nevne den kritiske bolig/kvartersituasjonen i Nord, spesielt på GP. Det er ikke tilstrekkelig med boliger eller kvarter til ny-beordret befall, og man opplever at yngre befall må bo på flermanns-rom på soldatkaserner. Offiserer må pendle i påvente av at det skal bygges leiligheter og familieboliger. Her påligger det Forsvarsbygg et stort ansvar! Dette er ikke heldig, og må dessverre betraktes som dårlig personellbehandling.

MYE POSITIVT INNHOLD I DENNE UTGAVEN

Til tross for en noe negativt ladet innledning, er det viktig for meg å si at det skjer veldig mye positivt tjeneste og øvingsaktivitet ute ved våre avdelinger. Vi har dyktige og tjenestevillige soldater og befalingsmenn- og kvinner, som yter sitt beste. Med nytt og moderne materiell er vi også i ferd med å få et slagkraftig forsvar, noe innholdet i denne rekordstore utgaven forhåpentligvis bidrar med å bekrefte.

Lykke til videre alle sammen!

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

TAKK FOR TILLITEN

K9 VIDAR er en suksess for den norske Hæren

K9 VIDAR er levert på tid i henhold til krav og på pris

K9 VIDAR gir langtrekkende ildkraft til Hæren nå og i fremtiden

K9 Self-Propelled Howitzer

K10 Ammunition Resupply Vehicle

faste saker:

Redaktøren: Nytt «A-team» kommer på plass!

BFO leder

Giv akt!

Hva skjer?

Pensjonssidene

Leserinnlegg

Kjekt å ha!

Litt av hvert

Filmanmeldelse

10 gode grunner til å være medlem i BFO

Medlemsfordeler

Tilbakeblikk

Internasjonale nyheter

5

30

31

32

46

48

60

60, 78

68

73

74

84

86

80-83

85-88

24-28

artikler:

Svensden-utvalget – og mangel på militær presisjon

Sea King'en på Sola gikk av med pensjon

Sjef Luftforsvarets foredrag i Oslo Militære Samfund

«Thunder»-kanonene møtt med faner og forventning

Forsvarets Verksted kraftsamler «Thunder»-kompetansen

Nå kan det bli slutt på «rødfisen»!

Forsvarssjef Eirik Kristoffersen besøkte Roseslottet

Sjømilitære Samfund – Hortens storstue

«Falcon Response» 2020

Horten – Karljohansvern og Marinemuseet

Russisk interesse for Lofoten og Vesterålen

Salget av T10 – et kulturhistorisk fadermord

Forsvaret får verdens beste soldatbeskyttelse

Offisersbladet besøkte Roseslottet

8

10

16

18

20

24

42

50

54

62

64

70

76

80

10-12

Svendsen-utvalget og mangel på militær presisjon

I Cyberspace har tastaturet mye større kraft og verdi enn en HK 416 eller en fregatt sågar. Men for fremtidens militære profesjonsutøver representerer alle tre verktøy av lik verdi, hvert til sitt bruk.

AV JON VESTLI
KOMPETANSEUTVIKLER BFO

Svendsen-utvalgets rapport er nå ute til høring. Fristen for å gi innspill til Forsvarsdepartementet er satt til 3. desember. Rapporten er viktig på mange måter da den er relativt fristilt fra ulike rammer som skal påvirke de ulike forslagene. Den ligger utenfor den vante «tenkeboksen». Imidlertid mener jeg – og flere med meg, at det er flere særegenheter ved Forsvaret som gjør det særdeles vanskelig å kunne overføre positive og suksessfulle erfaringer fra privat sektor og gjenskape dette i en såpass spesiell «virksomhet».

Jeg skal forsøke – på en side, å forklare hvorfor virksomhetsforståelsen blir så vesentlig når man skal vurdere Forsvarets bemanning – sett fra utsiden.

Forsvarets ansatte tilhører en egen profesjon. Dette er det forsket på, og man kan lese mer om hvorfor man kan hevde dette i Pacem (2015)¹⁾. Den militære profesjon er et fastpunkt – «et tidsløst og urokkelig rasjonale som handler

om militærmaktens egentlige utgangspunkt, evnen til å drive krig i nasjonens interesse» (Johansen 2013). Det er vel denne «krigen» som i stor grad skifter karakter; intensiteten, symmetrien, på Jorden eller i Cyberspace, ulike virkemidler (eller effektorer) og sårbarheter – det er her man opplever at skiftene skaper nye utfordringer som må møtes militært. Imidlertid er det ikke slik at man forlater eller kan snu seg vekk fra tidligere tiders trusler, det har bare oppstått nye som kommer i tillegg til – ikke istedenfor. Det er vel dette forenklede perspektivet som ligger bak uttrykk som «økende kompleksitet» og mindre «oversiktlige stridssoner». Det er ikke sikkert at fortidens offiserer deler denne analysen – jeg tror at krig og ufred alltid har vært preget av kompleksitet og i liten grad kontroll – målt i sin tid. Med dette bakteppet, må man forstå, utvikle og dyrke profesjonsutøveren. Som kirurgen har sin arena for utøvelse, har den militære ansatte sin.

Rhino B. Johansen (2013, 2015) beskriver grunnlaget for den militære profesjonsutøver slik; (i) Det foreligger et særegent, spesifikt og unikt verdigrunnlag og etikkodeks, som må aksepteres

og etterleves. Forsvaret har i en slik sammenheng en lang tradisjon for så vel beskrivelse som utøvelse av etiske standarder. (ii) Yrkesgruppen kjennetegnes av spesialisert og til dels esoterisk faglig kompetanse. Dette er tilsynelatende gjeldende for Forsvaret der seleksjon, utdannings-system og praksis kun kan skje innenfor egen organisasjon og etter interne krav og behov²⁾. (iii) Det er et identifisert ansvar og en forpliktelse overfor samfunnet som ingen andre har, definert for Forsvaret og militært ansatte gjennom voldsmonopolet. (iv) De militært tilsatte identifiserer seg med hverandre og den rollen en posisjon i yrkesgruppen bærer med seg. Dette handler om å oppfatte seg som «jeg er» i stedet for «jeg jobber som/med». Man er offiser og soldat – det er mer et kall enn en jobb. (v) Forsvarets militært tilsatte har en eksklusiv rett til å utføre profesjonens oppgaver. Det vil si at det er kun soldater som kan utøve militær makt lovlig.

Frem til 2015 har den militære profesjonsutvikling skjedd gjennom egne utdanninger hvor profesjonen selv (Forsvaret) i stor grad har fått bestemme innholdet og innretningen på

utdanningene. Dette endret seg kraftig gjennom utdanningsreformen hvor man fra Forsvarsdepartementet ble pålagt økt sentralisering av styring, faglig innhold og innretning samtidig med en kraftig reduksjon i antall ansatte. Endringene ble gjort på så vel befalsskolene som på Krigsskolene og masterstudiet. Dermed ble selve fundamentet for profesjonsutviklingen kraftig svekket – særlig på områdene som faktisk er uvurderlige. Stortingsmelding 14, som omhandler kompetanse for en ny tid i Forsvaret, peker på eksempler som sikkerhetspolitikk, kulturforståelse, språk, teknologi, logistikk og ledelse som avgjørende i krise og militære operasjoner. Og dette er også riktig, men det kan ikke gå på bekostning av behovet for å bevisstgjøre og utvikle den enkeltes etiske og moralske kompass. For det er i bunn og grunn dette som skal sørge for at profesjonsutøveren handler rett i kaos og usikkerhet hvor man må handle raskt.

Dette kompasset er vel så viktig i Cyberspace som det er på bakken, i lufta eller på sjøen.

Samfunnet forventer – og krever, at Forsvaret både skal sørge for sikkerhet og opptre «riktig». Dette gjelder for alle de sårbarheter man har som nasjon. Så kan man selvfølgelig stille seg et spørsmål om det er Forsvaret som skal ordne alt – jeg tror at man ikke nødvendigvis skal gi Forsvaret ansvaret for å beskytte befolkningen

og samfunnsinteressene «for alt» i Cyberspace. Faktisk er det en distinkt rollefordeling mellom Politi og Forsvar når det gjelder å håndtere terror på norsk jord – kanskje bør man også ta en diskusjon om det samme når det gjelder digitale anslag? Svendsen-utvalget tenderer til å legge dette ansvaret på Forsvaret iallfall – på lik linje med flere politikere og samfunnsdebattanter. Imidlertid, dersom det er slik at Forsvaret SKAL håndtere dette også, må samfunnet erkjenne at oppdragsporteføljen, kompetansebehovet, kompleksitet og ressursbehovet har økt – og handle deretter. Man kan åpenbart ikke legge Kystvakten til kai for å tette hull i det digitale nettet. Sikkerheten må sikres i alle domener – samtidig.

På samme måte som for soldaten med våpen i hånd, må også «den gode hacker» være etisk bevisst når man utfører sine oppgaver. I dagens samfunn ligger antageligvis den «etiske og moralske listen» høyere enn før. Samtidig er man mindre villig til å ta risiko som innebærer tap av liv eller anseelse. Forsvaret skal både løse oppgavene og samtidig ta vare på de ansatte. Det er dette profesjonen handler om. For fullt ut å kunne forstå hva det innebærer – personlig og som en del av noe større enn deg selv (kallet), mener jeg at profesjonens egen utdanning må styrkes – ikke bygges ned.

Svendsen-utvalgets anbefalinger om å bruke flere sivile inn i Forsvaret vil – helt naturlig, svekke profesjonsidentiteten dersom man ikke samtidig sørger for en internalisering gjennom videre utdanning. Men det var ikke egentlig en del av grunnlaget for utvalgets oppdrag – som var å kunne spare penger på en (opplevd) kostbar profesjonsutdanning. Svakheten i utvalgets rapport ligger i en mangel på diskusjon av profesjonens (betimelige) berettigelse og hvilke konsekvenser som oppstår dersom man «siviliserer» Forsvaret.

Jeg sier ikke at dagens sivilt tilsatte står utenfor eller ikke identifiserer seg med profesjonen. Imidlertid kan ikke sivile – på lovlig vis, løse selve kjernen i oppgavene; beordre andre til å ta liv eller risikere sitt eget for å beskytte Norges interesser. Det er profesjonsutøverens oppgave og dont.

Dersom profesjonsutøveren kommer dit at «det å være soldat kun er en jobb» - da har Norge tapt.

1) <http://pacem.no/wp-content/uploads/2015/07/6Johansen.pdf>

2) Dette er jo absolutt under press hvor utdanningsreformen OG Svendsen-utvalget har representert pressorer.

Sea King'en på Sola gikk av med pensjon!

330 skvadron/Sola er den første basen som pensjonerer sine Sea King redningshelikoptre til fordel for det svært moderne AW-101 612, nå døpt til SAR Queen.

AV EINAR HOLST CLAUSEN

FLOTT SEREMONI VED 330 SKVADRON SOLA

Den 1. september ble historisk for redningstjenesten og 330 skvadron. Statsminister, justisminister, forsvarsminister og sjef Luftforsvaret var dignitærene, i tillegg til representanter fra Leonardo Helicopters og 330 skvadronens ledelse og ansatte. Anledningen var at det nye redningshelikopteret AW-101 612 offisielt overtar vakta for den aldrende Sea King, først på Sola. Vedlikeholds-hangaren var flott rigget for anledningen, med en godt opplyst AW-101 sentralt plassert, da Erna Solberg fra podiet røpet det nye rednings-helikopterets navn, nemlig Sar

Queen! Et navn det nok tar flere år før er innarbeidet i folkesjela, for Sea King'en har jo blitt folke-eie i løpet av snart 50 år har den reddet liv til vanns og til lands. Luftforsvaret ønsket for øvrig at det nye redningshelikopteret skulle hete «Sar King».

Statsministeren benyttet anledningen til å takke 330 skvadron og alt personellet, for den innsatsen de har gjort i Sea King perioden, og ikke minst under innføringen av AW-101 «SAR Queen».

– Dette er en stor dag for norsk beredskap. Det nye helikoptrene har langt bedre rekkevidde, større hastighet og bedre evne til å operere i dårlig vær. Veien hit har vært lang, det å kjøpe nye helikoptre er ikke gjort på et par dager, men nå kan vi endelig ta i bruk avløseren

for Sea King som har vært trofaste og stødige følgesvenner for redningstjenesten i snart 50 år, sa en stolt Statsminister. Det var også bra hun sa at helikoptrene ikke blir bedre enn menneskene som flyr og drifter dem. Solberg passet også på å si at markeringen på Sola i dag faller sammen med 50-års dagen til Hovedredningssentralen, som også ligger på Sola.

Forsvarsminister Bakke-Jensen holdt dessuten en meget god og personlig tale og hyllest til 330 og Sea King, med minner tilbake til hans barndom i Nord, med synet av Sea King'en som fløy til havs for å redde forliste sjømenn. Han gratulerte selvfølgelig 330 og redningstjenesten med nytt redningshelikopter, og ønsket de lykke til i fremtiden.

Erna Solberg er meget for nøyd med at første Sar Queen nå er operativt.

En meget fornøyd Forsvarsminister og en like glad sjef Luftforsvaret.

Systemoperatøren med god utsikt fra åpen lasteluke.

Sjef Luftforsvaret Tonje Skinnarland ga også berettiget ros til 330 skvadron og dens personell. Dere har ofret mye gjennom tidene, hver dag hele året, og ikke minst under innføringen av AW-101 Sar Queen. Dette er verdens beste redningshelikopter, sa en svært fornøyd sjef Luftforsvaret.

LANG PROSESS

Det er 47 år siden 330-skvadronen ble operativ med Sea King-redningshelikoptre (Westland Mk43B) på Sola. Selve anskaffelsesprosessen av nye redningshelikoptre startet med Fostervollutvalgets anbefalinger i 1997. I 2002 sa Justiskomiteen at Sea King helikoptrene er svært gamle og bør erstattes innen 2008. Stortinget vedtok da også i 2002 å anskaffe nye redningshelikoptre,

og fase ut Sea King'en innen 2008. Tiden gikk, med diskusjoner og debatter, prosjektgrupper og utredninger, men til slutt bestilte Norge i 2014 16 nye AW-101 fra Leonardo Helicopters i England/Yeovil, for øvrig samme fabrikk som produserte de første norske Sea King-helikoptre (Westland Mk 43B) for 48 år siden.

PRODUKSJON OG MOTTAK AV NYE REDNINGSHELIKOPTRE

Officersbladet har besøkt fabrikken i Yeovil ved to anledninger. Først i oppstarten av produksjonen, og så for et snaut år siden, der vi fikk se de første delene av det som skulle bli redningshelikopter nr 13 til Norge. I dag har Norge mottatt åtte av de 16 bestilte redningsheli-

koptrene, og ytterligere tre er klare for overflyging/levering til Norge, etter fullført testperiode ved fabrikken i Yeovil. Resterende helikoptre produseres nå for fullt, og alle skal være levert og i tjeneste ved 330 skvadron i løpet av 2023. Den opprinnelige planen var at alle basene til 330 skvadron skulle hatt nye operative redningshelikoptre i 2020.

FORSINKELSER

Det er ikke å legge skjul på at det har vært forsinkelse i prosjektet. Det er mange årsaker til dette, blant annet en rekke særkrav fra Norge, som naturligvis tar ekstra tid å inkorporere i et fra før avansert system. Her skal det imidlertid sies at Norges versjon av AW-101, med de

Skvadronssjef 330 skvadron oblt Pettersen.

Sea King'en har vært en fantastisk sliter i mange år!

Det er klart for et generasjonsskifte.

modifikasjoner som er gjort, har fått betegnelsen 612, og lanseres til andre land som et vellykket, svært moderne og velutstyrt redningshelikopter.

Covid-19 pandemien og vanskeligheter rundt sertifiseringen av AW-101 har forsinket leveransene i det siste. Men det skal også sies at en tidligere produksjonsforsinkelse også skyldes at Norge klarte å havarere det først mottatte helikopteret, som da måtte bygges opp igjen på fabrikken i Yeovil. At Justisdepartementet er bestiller og Luftforsvaret operatøren, har vel heller ikke ført til en smidigere anskaffelses-prosess.

SVÆRT FORNØYD SKVADRONSSJEF

Sjef 330 skvadron oberstløytnant Svein Tore

Pettersen uttalte at redningshelikopteret Sar Queen er bedre enn sin forgjenger på de aller fleste områder, med andre ord et stort løft for beredskapen, mener Pettersen, som har flydd Sea King i over 30 år. Skvadronssjefen uttaler til Forsvarets Forum at Sar Queen har potensiale til å redde flere liv. Det kan fly lengre og raskere, det er større og kan bære en tyngre last. Sensorkapasiteten har også tatt et stort sprang sammenlignet med det aldrende Sea King. Skvadronssjefen understreker at skvadronen kommer til å ha Sea King helt frem til alle er utfaset årsskiftet 2022-23.

fakta

AW-101 «SAR QUEEN»

- Norge mottar 16 «Sar Queen»
- Fases inn fra 2020-2023
- Produsent-Leonardo Helicopters (tidligere Agusta/Westland)
- Besetning: seks (to piloter, systemoperatør, maskinist, lege og redningsmann)
- Motorer: Tre stk med 2.041 hestekrefter hver
- Cruisehastighet: 278 km/t
- Rekkevidde: 266 nautiske mil (ca. 500 kilometer)
- Kapasitet: Kan ta om bord inntil 25 nødstilte

Kilde: Forsvaret

SQUAREHEAD
TECHNOLOGY

Akustiske sensorer
som gir militære
systemer superhørsel

Les mer om våre systemer for allmenn akustisk
gjenkjenning og målfølging på sqhead.com

SECURING NORWAY'S COMMAND AND

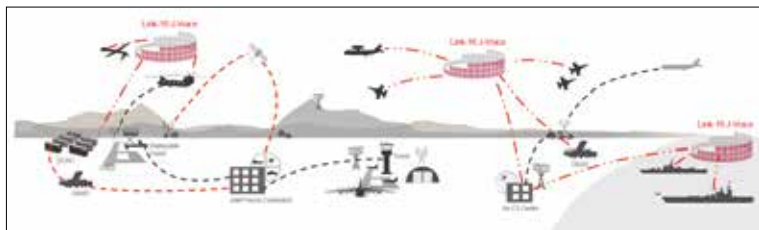
How can both safety and security be realized on one Red/Black Voice Communication System while defending against cyber-attacks and electronic warfare? Frequentis' Michael Delueg and Martijn Sack explain.

The Royal Norwegian Air Force (RNAF) is responsible for protecting homeland and allies operations if needed. It depends on classified and unclassified communications and highly reliable networks to perform its mission. When radar or digital datalinks fail, operators' mission-critical last line of control is to rely on their voice communication systems (VCS).

RNAF Air Command and Control (C2) operators need to be supported by technology that is failsafe, trusted and secure. They need to be able to execute mission-critical tasks without fear of network outages or security breaches.

How does the Frequentis Integrated Communications Systems for Command and Control, iSecCOM, provide secure, tactical communication and cybersecurity, as well as transform the disparate networks and links into a Tactical Network?

iSecCOM and Secure Communication

Let's look at a typical mission scenario. When an aircraft embarks on a mission it must be able to talk to air traffic control and communicate with the tower at the airport. This communication is unencrypted, open – BLACK. Once the aircraft takes off and enters the mission area, the pilot and the control centre need to exchange classified mission-related information over secure voice channels like LINK 16 J-Voice. It is here that the pilot and the control centre now switch to encrypted, closed – RED – communication. While the mission operator is communicating over secure channels, operators should be able to receive unclassified communication via radios and telephony lines. Once the mission is complete and the aircraft returns to enter civilian airspace again the pilots voice communications mode will need to return to BLACK mode to talk with the tower again.

The Frequentis iSecCOM addresses this by providing access to all kinds of communications, be it analogue, digital, classified or unclassified radio or phone communication, on a single voice switch and human machine interface (HMI). In the past operators had to switch systems and headsets, and thus were prone to operational errors or information leaks.

iSecCOM and Tactical Communication

When classified information is to be shared securely between centres and aircraft, it can be achieved with crypto devices which are connected to Frequentis crypto gateways and ECCM (Electronic Counter-Counter Measures) like Have Quick I/II and SATURN. The use of cryptos can be optimised with support of dynamic crypto allocation mechanisms. It is also possible to use a secure communication gateway to natively interface with LINK 16 infrastructures over J-Voice.

An extra security layer for wide area networks (WAN) which connect centres and remote radio sites can be realised with certified IP cryptos. Such crypto devices secure external network segments.

Adhering to military and industry standards gives operators everything they need for effective mission management across telephone, intercom, radio, recording, data and conference services, all via a single operator position with customisable HMI.

To provide access to both security domains (RED/BLACK) on a single operator position a secure switch is needed. A central component in RED/BLACK scenarios is the Frequentis iSAS which is a unique Secure Audio Switch that meets the Common Criteria recognition arrangement for components up to EAL4+ NATO Secret.

On request, iSecCOM installations can be TEMPEST certified to ensure maximum information security.

CONTROL COMMUNICATIONS

iSecCOM and Cybersecurity

In addition to ensuring communication channels are encrypted, it is important for preventative measures to be adopted. Safety-critical infrastructure is an attractive target in cyber warfare, so it is important to implement protective measures by design. In the past, voice communication and control systems were typically based on proprietary hardware and software running in complete isolation. Today, safety critical services run on interconnected standardised platforms, opening themselves up to highly sophisticated malware or targeted attacks.

iSecCOM's COTS IT architecture is protected by an intelligent mix of DMZ, firewalls and IT system hardening according to the CONOPS and customer specific requirements.

The Frequentis voice communication system is, from its conception, intended to serve all operations of air forces - military air traffic control applications as well as air defence operations, in static, deployed or mobile scenarios. The solution's architecture provides a redundant coherent IP network infrastructure: voice and data, in addition to information services such as collaboration, decision support and common operational picture services -- all on the same mission-critical network.

iSecCOM and mission-critical networks

Voice Communication is not only about ground/air communication but also about base to base ground/ground communication, usually transitioning through multiple Commercial IP Service Providers through Terrestrial MPLS and satellite networks. Frequentis transforms these multiple disparate networks and links into one resilient mission-critical network.

Additional security layers increase the demand for bandwidth by up to 400%, as well as increasing network complexity. Adaptive bandwidth allocation in a multi-security domain operation is essential for efficient network use. Secure voice communication needs a resilient network as a backbone to ensure both safety and security. Such a network is called mission-critical.

A mission-critical network reacts to changing network performance and ensures communications to reach their destination with the appropriate priority and information assurance. It is of utmost importance to ensure the availability of operational systems even in the event of failure, security breaches, or an attack. Resilience is the new redundancy.

Frequentis mission-critical networks offers network scalability, situational awareness and intelligent routing and control in real time. To ensure resilience in any situation, networks must be aware that demands of applications and the capacity provided by a network will vary over time.

Network resilience can be assured with two approaches: overprovisioning and prioritization. In most cases the overprovision of capacity is technically and logistically impossible within a strict defence environment. However, by being aware of real time performance needs from applications, and the available network capabilities, prioritisation is possible.

Mission-ready

Frequentis air defence voice communication systems are operational around the world today and are fully integrated and completely modular.

Frequentis iSecCOM provides a platform that integrates legacy analogue and VoIP communications in both a classified and unclassified environment. This means that defence organisations are given the flexibility to utilise existing networks or COTS hardware to avoid being locked into proprietary stacks. This also reduces acquisition and ongoing management costs, protecting investment in legacy technologies and extending life span.

iSecCOM integrates into existing IT environments thanks to its open design for network, device and application integration. It has been developed according to interoperability standards to ensure maximum compatibility with other systems.

The minimal footprint, decentralised COTS-based scalable system architecture allows iSecCOM to fit into each context, whether it be deployable/mobile systems, or large centres with many users.

Frequentis secure communication solutions are designed for cross domain command and control operations in a mission-critical environment, supporting and integrating a broad variety of communication methods for ground/air, shore/sea and ground/ground communications, fully supporting RNAF C2 operators to achieve their mission.

Sjef Luftforsvarets foredrag i Oslo Militære Samfund

Den 7. september holdt sjef Luftforsvaret sitt foredrag
«Status og utfordringer i Luftforsvaret».

AV EINAR HOLST CLAUSEN

GOD OVERSIKT

Officersbladet var i Oslo Militære Samfund for å høre generalmajor Tonje Skinnarland sitt foredrag, som kom sent på året grunnet nedstenging i forbindelse med Covid-19 pandemien. Det ble et meget ærlig og godt foredrag, som ga en meget god oversikt over Luftforsvarets materiellstatus, personellsituasjonen daglige operasjoner, samt visse utfordringer. Foredraget var preget av stolthet, men også med en porsjon bekymring for en del pågående utfordringer.

MANGLER PERSONELL

Skinnarland var veldig klar på at hun har mangel på personell, og spesielt personell med kritisk kompetanse. Mangel på personell med teknisk kompetanse, har vært kjent en stund, og hun ønsker da også å utdanne flere teknikere. Sjef Luftforsvaret sa i den anledning at det nå jobbes godt på rekrutteringssiden, og da også med rerekuttering.

BEHOV FOR LUFTVERN

Luftvern og mangelen på dette, brukte hun en del tid på i sitt foredrag. Hun er bekymret for den manglende satsningen på luftvern, da mangelen på denne kapasiteten er luftmaktens største begrensning. Ørland har luftvern av typen NASAMS III. Tilsvarende luftvern-bataljon skal etableres på Evenes, og være klar til F-35 overtar QRA-beredskapen der i 2022. NASAMS III er et meget godt kortholds- og middels rekkevidde luftvern, og det er et av verdens beste luftvernsystemer mot kryssermissiler, sa Skinnarland, men la til at med dagens trussel-

bilde er planlagt mengde NASAMS III ikke godt nok. Det er kun med en riktig mengde og miks av luftvernsystemer at vi kan etablere god nok beskyttelse på kamp-basene og for styrker i felt. I dag mangler vi nødvendig miks i luftvern-dekning på veldig kort hold og på langt hold, sa luftforsvarssjefen. Og videre, uten operative kamp-baser, som er godt understøttet og beskyttet, kan ikke Luftforsvaret løse oppdragene sine. I dag er ikke beskyttelsen av våre baser tilfredsstillende, advarte Skinnarland.

F-35

En stolt Luftforsvarssjef fortalte at F-35 leve-

ransen er i rute, og at vi nå har mottatt halvparten av de 52 bestilte kampflyene. På Ørland flyr de nå 18 F-35, og 7 brukes i USA til opplæring/konvertering av våre piloter. F-35 overgår våre forventninger med tanke på ytelse, sa Skinnarland. Vi har imidlertid hatt noen utfordringer, nemlig det globale logistikk-systemet til F-35, nemlig det nå utgående systemet ALIS (Automatic Logistics Information System). Systemet logger all logistikk, operativ flyging og briefing etter flyging. Systemet forteller hva som eventuelt er galt. Myndigheter i USA har påpekt at ALIS er ineffektivt og tungvint. Nytt system blir ODIN (Operational Data Integrated Network).

Tonje Skinnarland var ærlig i sin tale med status og utfordringer for Luftforsvaret.

Sjef Luftforsvaret generalmajor Tonje Skinnarland.

Skinnarland brukte naturligvis litt tid rundt temaet F-35, og sa også at Forsvaret/Luftforsvaret med den enorme kapasiteten F-35 representerer, må videreutvikle sine forsvarsplaner og operasjonskonsepter for å sikre avskrekking og bedre evnen til effektiv bekjempelse.

KAMP-BASENE

Vi har i dag tre kamp-baser, om vi regner med Rygge, for den er en reservebase/deployeringsbase for allierte og norske kampfly. Ørland og Evenes er de to andre. Skinnarland presiserte at det er svært ressurskrevende å beskytte kampbasene mot det trusselbildet vi har i dag. Derfor kraftsamler Luftforsvaret på tre baser med høy operativ stridsverdi, sa Skinnarland. Hun orien-

terte om en allerede kraftig modernisert og utbygget Ørland kamp-base og det pågående arbeidet i etableringen av kamp-base Evenes, som blir hovedbase for P-8A Poseidon, og framskutt operasjonsbase (FOB), og QRA-base for F-35A.

– Kommando og kontroll på kamp-basene er helt avgjørende for å kunne planlegge og lede beskyttelse og understøttelse av vår evne til å produsere og levere luftmakt i et høyintensitetsscenario. Vi har derfor planer om å revitalisere «Combat Operation Centers» (COC) på disse tre basene, sa Skinnarland. Hun sa også at basene må gjenopprette evnen til å hurtigrepere rullebanen etter skader fra eventuell bombing.

FLYTTING AV MER PERSONELL NORDOVER?

Sjef Luftforsvaret har planer om å flytte mer av sin stab Nordover til FOH/Reitan, der all operativ planlegging og gjennomføring skjer i dag. Hun presiserte imidlertid at NAOC (Luftforsvarets National Air Operations Centre) ved FOH i dag sørger for dette, men hun ønsker slik jeg oppfattet det å forsterke NAOC. Det falt nok i god jord, med forsvarssjef Eirik Kristoffersen på første benk i OMS.

På den siste plansjen fremkom et godt slagord i Luftforsvaret:

«Mission First - People and Safety Always»

«Thunder»-kanonene møtt med faner og forventning

Presis klokken 20 den 11. september 2020 manøvrerte løytnant Eirik Røvde den ca. 44 tonns tunge «Thunder» K10 ammunisjonsvogna forsiktig ut fra lasteskipet «Kvitnos» inn på Forsvarets brygge i Bogen.

Første K9 kjøres i land i Bogen havn sent fredag kveld.
Foto: Eek

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

På kaikanten stod artillerister med faner i stram giv akt. Noen minutter etterpå dundret den første kjempekanonen, den 12 m. lange og 48 tonn tunge K9 etter. Øverst i tårnet stod sjef/Artilleribataljonen Einar Berntsen med et norsk flagg i hånden. For Forsvaret i Nord Norge var det en STOR dag å få nytt artilleri etter et halvt århundre med den gamle amerikanske sliteren M109. De nye kanonene skyter 40 km, nesten dobbelt så langt som forgjengeren. Denne septembervelden -selveste «Nine Eleven» – leverte «Kvitnos» av Thorshavn halvparten av Forsvarets bestilling, 12 stykker K9 «Thunder» selvgående artilleri og tre av de nesten like tunge K10 ammunisjonsvogner. Gjennom hele natten gikk den tunge transporten fra Bogen på svære militære transportvogner til Forsvarets Verksted, Bjerkvik, (FVB) for system- og mottakskontroll. Utstyret var fraktet halve Jorden rundt og må

sjekkes før Artilleribataljonen på Setermoen overtar dem.

– Leveransen var levert på tid, mengde og kvalitet. I begynnelsen av oktober ruller materiellet inn porten på Setermoen, sier Karl Erik Karlsen noen dager senere. Han er FVBs lokale prosjektleder.

En håndfull kadetter fra Krigsskolen organiserte forflytningen fra begynnelse til slutt for at alt skulle gå smertefritt. I tillegg til de svintunge kjøretøyene var det også 93 større og mindre kasser med utstyr som måtte sikres og plasseres riktig ved fremkomsten. Jobben var ikke gjort før neste morgen. Deployeringen var planlagt i alle detaljer god tid på forhånd. Kadettes spesialitet er logistikk.

STYRKING AV BRIGADE NORD

Med fire ukers mellomrom kommer den andre halvparten av bestillingen til Bogen, som ligger noen mil nord for Narvik. Det er planlagt at alle

de 30 nye kjøretøyene fra Sør-Korea skal paraderes på Setermoen den 4. desember, som er Santa Barbara-dagen – artilleristenes skytshelgen. Kontraktsrammen er 1,8 milliarder kroner. Norge har opsjon på like mange Thunder som man mottar i høst.

– Med «Thunder» i Artilleribataljonen er det både julaften og 17. mai på en gang, sier den henrykte sjefen, oberstløytnant Einar Berntsen til Offisersbladet. Nøkternt fremlegger han fordelene som venter bataljonen:

Rekkevidden for granatene blir nesten fordoblet med dagens gamle 155 mm. ammunisjon. I neste stadium vil rekkevidden øke ytterligere med nye granater. Hastigheten, rekkevidden (480 km) og ildkraften blir også større. K9 «Thunder» skyter flere granater på kortere tid – 3 runder på 15 sekunder. Kanonen har plass til opptil 48 runder. Det autonome systemet beregner skyte-dataene. Maksimalt kan «Thunder» skyte 8 runder i minuttet. Sammen med den automatiske ladingen fra

Sjef Artilleribataljonen, oberstløytnant Einar Bernsten og kommandørsersjant/sjefssersjant Sindre Hågensen.

Kadetter fra Krigsskolens linje for operativ logistikk som stod for overføringen av «Thunder» fra kai til verksted: Fra v. Bjarne Alsвик, Tobias Hansen, Brage Bolstad-Andreassen, Vilde Kjorsvik og Erna Havik. De er 2. års kadetter.

K10 vognene fører det til mer nøyaktighet i målområdet. Man kan være skyteklar i løpet av et halvt minutt og forlate åstedet innen et minutt etterpå for å unngå motild fra fienden. Ammunisjonsvognen overfører 155 mm granatene automatisk til bakparten av K9. Overføringen av hver granat tar bare få sekunder. Det tunge beistet har en motor på tusen hestekrefter og kan kjøre en strekning på 480 km på full dieseltank.

Så snart som praktisk mulig starter Artilleribataljonen skarpskytingen på skytebanen på Setermoen. K9 skal betjenes av fire vernepliktige og en kanonkommandant. Soldatene står nå på spranget til å starte to ukers opplæring ved Forsvarets Verksted, Bjerkvik etterfulgt av to uker i bataljons-forband på Setermoen, samt andre kurs. Etter 12 uker – altså i høst – vil hele bataljonen være operativ med det nye skytset. Flere fra Artilleribataljonen, deriblant løytnant Eirik Røvdde, og spesialistene fra Forsvarets Verk-

sted, har vært på langvarige kurs ved Hanwha fabrikken.

– Vi må utvikle det nye våpenet og lære hvordan vi organiserer oss for å utnytte alle «Thunders» kapasiteter. Det over 50 år gamle M109-skytset er nedslitt, men fortsatt brukbart. Det skal lagres i Ofoten-området i tilfelle krig, opplyser bataljons-sjef Einar Berntsen.

Det koreanske skytset er godt designet for en verneplikts-hær som både Norge og Sør-Korea har. Men Artilleribataljonen kommer til å flytte kanonene mye mer enn hæren i Sør-Korea gjør. Der nede brukes de mer stasjonært ved fronten til Nord Korea.

Styrkingen av forsvaret i Indre Troms går ikke upåaktet i det sivile samfunnet:

– Vi venter at Forsvarets kraftsamling i aksen Ofoten-Indre Troms – pluss det nye Center of Excellence på Forsvarets Verksted i Bjerkvik – vil bety mye for samfunnsutviklingen her oppe, sier Terje Steinsund. Han er representant for nærings-

avdelingen i Narvik kommune ved mottakelsen av «Thunder». Steinsund peker på at bedrifter fra Bjerkvik når alle Forsvarets avdelinger i Hær, Sjø- og Luftforsvar innen 1,5 times kjøring.

GLOBAL SUKSESS

Produsenten Hanwha Techwin, som har over 40.000 ansatte, fremhever at kanonen deres er verdens mest benyttede 155 mm system. Hæren i Sør-Korea har over 1.100 enheter av «Thunder» som utgjør en vesentlig del av landets avskrekking av det krigerske diktaturet i nord. Kanonen begynner dessuten å gå sin seiersgang på kloden. Tyrkia, Polen, Australia, Finland og Estland har anskaffet den før Norge, mens USA vurderer å kjøpe den til sine styrker i Sør-Korea. At artillerisystemet har vist sin pålitelighet i så forskjellige miljøer som ørkenforhold, tropisk klima pluss i kalde land forklarer den internasjonale suksessen, mener fabrikken.

Forsvarets Verksted kraftsamler «Thunder» -kompetansen

Karl A. Karlsen, lokal prosjektleder i «Thunder»-prosjektet i Bjerkvik. I bakgrunnen verkstedets nybygg.

Bjerkvik-verkstedets sjef ob.lt.Kjell Arne Mikkelsen i kontrollrommet til simulatoren. Det er en viss tvil om at man også kan simulere champagnen til St. Barbarafesten 4. desember.

Kjøresimulatoren

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Forsvarets Verksted, Bjerkvik (FVB) er gitt en nøkkelrolle i alt som har med det nye «Thunder»-artilleriet å gjøre. Verkstedet kraftsamler all kompetanse om det nye våpenet og skal ha tett samarbeid med Artilleribataljonen. Uten dette vil den neppe kunne utnytte alle de nye mulighetene som er tilgjengelig. Og uten det tette samarbeidet med kanonprodusenten Hanwha i Sør Korea ville FVB ikke ha vært der det er idag. «Thunder»-kjøpet skaper en typisk win-win situasjon.

Et varig resultat av kanonprosjektet generelt og etableringen av «Center of Excellence» spesielt er at det har ført til en viktig utbygging av verkstedet.

– Utbyggingen fører til at Artilleribataljonen på Setermoen får tilgang på en mye bedre teknisk utdanning og vedlikehold av materiellet, som bidrar til å øke det nye artilleriets levetid, sier ob.lt. Einar Berntsen.

KOREANSK «KOLONI»

Etter gjenkjøpsforpliktelsene, som tilsvarer verdien av kontrakten, startet Hanwha i 2018 prosessen med å bygge opp et «Center of Excellence» der nøkkelenheten er en simulator i FVB. Da kartla leverandøren verkstedets kompetanse som var overførbart fra det gamle kanon-systemet M109 til «Thunder». Hanwha gjennomførte kurs og kompetanseheving både i Sør Korea og gjennom leverandørkurs i Bjerkvik, der det nesten er grodd

opp en liten koreansk «koloni» med instruktører for å støtte innføringen av systemet, gjennomføre monteringsarbeid og opplæring innenfor de ulike fagområder. I høst har Hanwha et 15-manns team i Norge. De siste reiser ikke hjem igjen før mai 2021. Evalueringen av kanonleveransen vil da være over.

– I tillegg til gjenkjøpsforpliktelsene leverte koreanerne ekstra utstyr som Forsvaret ikke behøvde å betale for, bl.a. den rådyre simulatoren og motorprøvestasjon, som koreanerne monterer i det nye verkstedbygget. Det stod ferdig i november etter 1,5 års byggetid, opplyser Nils Inge Træen, den overordnede prosjektleder i Forsvarsmateriell.

En ting å merke seg er at verdien av det nye

K9 kommer til Bjerkvik tekniske verksted for kontroll.

verkstedbygget ligger godt under 10 prosent av verdien av simulatoren.

Endelig har også Artilleribataljonen hatt et 20-talls mannskaper på kurs i flere uker i Sør Korea for å bli tekniske instruktører hjemme, pluss lære effektiv bruk av «Thunder»-systemet. De første skyteprøvene skal gjennomføres ved Setermoen i slutten av november for taktisk trening av ildledere og kanonmannskapene. Tidligere i høst gjennomførte Forsvarsmateriell ballistisk testing i Østerdalen av «Thunder».

TEKNOLOGIOVERFØRING

I flere perioder har verkstedet hatt medarbeidere i Sør Korea for å sette seg inn i teknologien. Teknologioverføringen fra Hanwha betyr at FVB

om fire år sitter med 90 prosent av fabrikkens kompetanse på «Thunder»-artilleriet. For Forsvaret vil dette være viktigst, sier verkstedets lokale prosjektleder Karl A. Karlsen til Offisersbladet.

At man er et «Center of Excellence» betyr en rekke ting: «Flåtestyring» skal sikre materiell og jevn slitasje, teknisk brukerutdanning skal sikre rett bruk, utdanning av teknikere skal sikre vedlikeholdet av materiellet og kontroll på og tilgjengelighet på reservedeler til enhver tid. Verkstedet får et hovedansvar med å utdanne vognmannskapene. Allerede denne høsten starter man opp med tre kurs for 20 mann i hver bolck, altså 60 mann. Slike kurs vil heretter skje årlig. Til dette formålet har FVB 5 «Thunder»-vogner og Samsung simulatoren til disposisjon. Simulato-

ren er straks operativ. I nabolaget ligger historiske 100 år gamle Elvegårdsmoen skyte- og øvingsfelt der offiserer og soldater får teste sine nyvunne ferdigheter i realistiske omgivelser.

Det nye artilleriet markedsføres under det norskklingende navnet VIDAR. Det er ikke for å tekkes det norske Forsvaret, men står for «Versatile InDirect Artillery System».

I 2019 startet Norge og Finland et «Thunder»-samarbeid der det ventes viktige synergieffekter. Finland har kjøpt 40 kanoner av denne typen, mens Norge har opsjon på å kjøpe omtrent like mange som kjørte i land i Forsvarets havn i Bogen i høst.

Last ned Offisersbladet-appen – få en annerledes leseopplevelse!

Den nye App'en heter Offisersbladet+,
og skal fungere på iPad, Androide
lese Brett og alle typer mobiltelefoner

Last ned utgavene
og du har ditt eget
Offisersbladet-bibliotek.

Fremragende bildekvalitet
på lese Brett-utgaven, og
tekstspalter du selv drar
opp med fingeren.

Offisersbladets app!

BREAK-FREE CLP®

Synthetic, multi-purpose oil for efficient maintenance.
BREAK-FREE cleans, displaces water, helps loosen stuck parts, lubricates and protects from rust.

CLEANER LUBRICANT PRESERVATIVE (CLP®)

Originally developed for the U.S. Military and proven in the world's most extreme conditions.

Break Free® CLP® is the gold standard formula for the ONE STEP lubricating and protectant firearm solution.

More than a superior lubricant, CLP® actually cleans firing residue and other contaminants from the bore, moving parts and exterior of firearms while simultaneously reducing friction and protecting from corrosion.

VPBB – Bore Cleaning System for Tank and Artillery

The advantages of the VPBB™-system are obvious:

- easy semi-automatic operation by one man only
- rapid cleaning, 15 - 30 minutes for one man
- air pressure 6 - 10 bar and air volume appr. 200 l/m
- possible to adapt to the brake system of a vehicle
- can be operated inside a very narrow turret
- small consumption of oil and de-coppering foam (optional)
- in use for more than 15 years in more than 25 countries

Nå kan det bli slutt på «rødfisen»!

Skien-firmaet Green Ammo har kommet opp med løsningen, nemlig E-blanks (Electronic Blanks).

Foto: Werner Juvik

Rolf Inge Roth og Steffen Botten

Foto: Green Ammo.

Hele systemet i en liten «hardshell-boks».

AV EINAR HOLST CLAUSEN

LØSAMMUNISJON – ET «PROBLEMBARN»

Løsammunisjon spredd rundt i våre øvingsområder er en miljømessig forsøpling. Den er dessuten kostbar, og er ikke ufarlig ved uvetting bruk. Kjært barn har mange navn. Løsammunisjonen som har vært i bruk i mange år, også kjent som rødplasten eller rødfisen, ligger dessverre i tonnevis rundt omkring i våre øvingsområder. Dessuten har vel noen og enhver vært forbannet over klikk og forkilinger ved bruk. Logistisk sett er det også fordelaktig å slippe store lagerbeholdninger av løsammunisjon.

GRÜNDEREN

Oppfinneren og gründeren Botten gikk i «tenkeboksen» for flere år siden for å komme opp med alternativ til bruk av løsammunisjon. Steffen Botten har sin bakgrunn som rekrutteringsoffiser i spesialstyrkene, og har holdt en lav profil inntil systemet E-blanks var utviklet og patentet sikret. Botten har hatt permisjon uten lønn det siste året, og sluttet i Forsvaret i august 2020. Med seg har han hatt forskjellige investorer og dyktige ingeniører for å få produsert og testet frem prototyper på systemet. Systemet har flere varianter, da det skal passe til flere typer håndvåpen som er i bruk i dag. Innovasjon Norge gikk inn med økonomisk støtte, og flere investorer har

vært med i startfasen. I dag har Green Ammo én solid investor, som «tilfeldigvis» også har tjenestebakgrunn fra spesialstyrkene.

MEGET POSITIV UTVIKLING

I 2019 var utviklingen kommet langt, og troen på konseptet var stor. Green Ammo hadde knyttet til seg dyktige lokale firmaer som kan produsere de forskjellige komponentene i systemet. Med seg har han sjefsingeniør Erik Boye Abrahamsen, som konstruerer og lager tekniske tegninger på systemet, men Steffen Botten innså også raskt at han trengte profesjonell hjelp til ledelse, forhandlinger og markedsføring, når E-blanks systemet skulle ut på det nasjonale og inter-

Botten og Roth viste frem og forklarte systemet for Offisersbladet.

Det elektroniske sluttstykket er spesialtilpasset flere våpentyper.

Sjefsingeniør Erik Boye Abrahamsen beregner, konstruerer komponenter.

HK 416 med Green Ammos E-blanks system.
Foto Forsvarets forum.

Elektronisk magasin.

nasjonale markedet. I november 2019 fikk han med seg Rolf Inge Roth som administrerende direktør i Green Ammo. Roth kom fra en sjefstilling i kraftindustrien i Nord, men har lang forsvarserfaring, blant annet som sjef Marinejegerkommandoen.

Steffen Botten sier til Offisersbladet at USA og Storbritannia er meget interesserte i E-blanks systemet, i tillegg til positiv interesse og samtaler med en rekke andre nasjoner verden over, blant andre i Europa, Østen og Sør-Amerika.

«PETTER SMART» LØSNING MED STORT POTENSIALE

E-blanks er nå et patentert system som ved

hjelp av teknologi, ingeniørkunst og elektronikk, kan simulere skuddsmellet, rekyl, munningsglimtet og klikk. Systemet baserer seg på bruken av soldatens eget håndvåpen. E-blanks systemet kommer i en boks inneholdende elektronisk sluttstykke, batterimagasin og munningsglimt-enhet, i tillegg følger det med en batterimagasin-lader. Originalt sluttstykke og magasin byttes ut med elektronisk sluttstykke og batterimagasin, og munningsglimt-enheten tres på munningen. Denne enheten står i kontakt med elektronisk sluttstykke og avgir et lysglimt når skuddet avfyres.

Systemet er enkelt å montere, og er testet over lang tid under tøffe forhold, sommer som vinter. Batteriet/magasinet er bygget for å kunne

avfyre 250.000 skudd/smell i løpet av levertiden. Man kan kun avfyre det antall «skudd» som originalt magasin kan fylles med, så må batterimagasinet ut og fylles opp igjen ved å trykke enkeltvis på digital bryter til batterimagasinet er fylt opp. Så det kjente «bytt magasin – lad våpen!» og «klikk!» kan øves. Kutt i bruk av løsammunisjon er på sikt en innsparing, og ikke minst miljømessig riktig. Bonusen er at et slikt system også kan brukes innendørs, og ikke medfører noen sikkerhetsmessig fare. Det betyr utvidede øvingsmuligheter.

Videreutvikling av systemet Green Ammo er nå i sluttfasen av utviklingen av versjon 2 av E-blanks systemet, som blant annet skal gi enda

E-Blanks systemet er testet under tøffe vinterforhold. Foto: Green Ammo.

mer rekyl ved avfyring. Steffen Botten forteller at systemet nå også utvikles til å omfatte pistoler og tyngre våpen som eksempelvis 12,7 mm. Så E-blanks har utvilsomt et stort utviklingspotensiale. Det er ikke vanskelig å se flere likhetstrekk med den norske suksessen Prox Dynamics (senere oppkjøpt av FLIR) og nanodronen «Black Hornet», som jo ble en stor suksess når de kom inn på det Amerikanske markedet.

SAMARBEIDSPARTNERE – TESTING NASJONALT OG INTERNASJONALT

Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) var tidlig med i utviklingsprosjektet, også i forhold til testing. I tillegg hadde US Marines, US Army og avdelinger i Britiske styrker testet systemet med positive tilbakemeldinger. Green Ammo's E-blanks system er også tatt ut blant mange til å bli testet i U.S. Army Maneuver Battle Lab, Army Expeditionary Warrior Experiment (AEWE) i Fort Benning i 2021. Green Ammo med sitt E-blanks system har også et tett samarbeid med Saab Training

and Simulation, for å inkorporere E-blanks i Saab sine systemer.

E-BLANKS PRODUKTET VANT MILJØPRIS I USA

Allerede i 2016, i en tidlig utviklingsfase, fikk Green Ammo en miljøpris i USA! Det er jo ingen ulempe for vurdering av systemet, og et eventuelt fremtidig salg til USA. Her er deler av teksten i forbindelse med tildelingen.

E-BLANKS™ AWARDED GLOBAL SUSTAINABILITY PRODUCT OF THE YEAR

PHILADELPHIA – December 13, 2016 – Today, the Business Intelligence Group named Electronic Blanks (E-blanks™) the Government Sustainability Product of the Year, in the 2016 Sustainability Awards program. The Sustainability Awards honor those people, teams and organizations who have made sustainability an integral part of their business practice or overall mission. E-blanks. It aims to simultaneously improve Government Custo-

mers' training and reduce environmental impact and logistical footprints. E-blanks™ is a patented system that can genuinely replace the need to fire blank and live ammunition in support of training. Despite huge advances in Government simulation solutions, nobody has effectively and realistically simulated ammunition electronically, until now. E-blanks™ never has a projectile leaving the barrel of the weapon, or a spent casing ejected, or any smoke or carbon released into the environment – a truly 0% carbon footprint product. It is 100% electronic and simulates ammunition performance and characteristics. This solution can replace millions of rounds of ammunition being fired each year. This brings clear sustainability benefits to Customers and the wider environment we live in.

Offisersbladet takker for et hyggelig møte og for informasjon om et meget spennende produkt, og ønsker Green Ammo lykke til videre!

HK416 protected in cover during Salt Fog Test

HK416 protected with oil only during Salt Fog Test

Office: Østerskogen 60
4879 Grimstad, Norway
Mail: post@alfasolution.no
Phone: +47 37 09 19 20
Web: alfasolution.no

Products and services

ALFA Solution AS is a leading provider and developer of comprehensive protection and preservation solutions. Our covers are Active Corrosion Protective, custom made and can be fitted to all kinds of equipment, from spare parts and handguns to heavy artillery, vehicles or topside equipment.

Our solutions are designed to prevent corrosion and environmental degradation during storage, transport and operation, and our new environmental monitoring system can give a status at all time of the environment inside the cover or preservation solution.

The Active Corrosion Protective covers and solution are custom made or custom fitted. They represent the next generation of protection and anti-corrosion. High-tech materials and fabric with active corrosion protection can reduce corrosion by up to 95%. It provides 100% UV protection and cover weapons and machinery from the nature's most severe attacks. Our products and solutions are proven in even the harshest environment worldwide offshore and onshore.

We also now have our latest cover fabric which block malicious frequency attacks. Electronic interrogations, jamming and geometry to performance determination are all threats that will negatively affect topside equipment. With our shielding cover you can keep your topside systems mission ready.

Our ProGARDO VCI+ technology works within the body of the cover or preservation system by emitting VCI+ in vapor form and bonding to and around the equipment's metal surface, thereby disrupting the electro-chemical reaction that causes corrosion.

We have also implemented our ProGARDO+ technology in several carrier solutions to prevent corrosion and decrease maintenance cost.

Located in Grimstad we are close to all distribution channels in both Norway and international.

En viktig tid for Forsvaret og BFO

De kommende månedene er viktige både for Forsvaret og BFO. I begynnelsen av november gjennomføres BFO sin 11. ordinære kongress, riktig nok litt utsatt, men like viktig for oss som organisasjon. Dette skjer rett etter at regjeringen har lagt fram en ny langtidsplan etter at flertallet på Stortinget valgte å sende planen som ble lagt fram før sommeren i retur. Dette er to forhold som er viktige for våre medlem-

mer på både kort og lang sikt og som krever BFOs fulle oppmerksomhet. Det gir også store muligheter for å påvirke både BFOs og Forsvarets framtid. En mulighet vi skal gripe til det fulle.

Den 3. - 5. november avholder vi i BFO en utsatt kongress. Det var stor enighet om å utsette for å øke mulighetene til å kunne samles fysisk til en viktig begivenhet for BFO. Håpet og mulighetene for å kunne gjennomføre så normalt som mulig er store og det er godt. Kongressen er viktig for BFO og BFOs medlemmer. Det skal tas viktige beslutninger og valg i løpet av disse dagene. Først og fremst for å utvikle en vital organisasjon som hver dag følger opp vårt formål om å ivareta våre medlemmer og styrke Forsvaret. Dette gjøres av dedikerte tillitsvalgte på alle nivå i hele Forsvaret. Det er viktig for oss og for Forsvaret som organisasjon. I denne kongressperioden har BFO vært der for enkeltmedlemmer i stort og smått. Vi har vunnet tunge prinsipielle saker i retten og vi har hjulpet til med små saker som er viktige i hverdagen. Det skal vi bygge videre på.

Jeg ser fram til gode dager hvor vi bygger opp, fornyer, setter pris på oss selv og kommer styrket ut. Vi skal sammen sørge for at BFO også i framtiden er en relevant samarbeidspartner som utvikler seg selv, stiller krav og samarbeider med Forsvaret og står støtt på vårt formål.

I løpet av de siste 7 årene er det gjennomført omfattende reformer som har truffet personellområdet i Forsvaret direkte. De tre største har vært innføringen av OMT, gjennomføringen av HR transformasjon og utdanningsreformen. Alle har hatt klare målsettinger og er solgt inn med store lovnader om økt kvalitet, bedre muligheter for å beholde ansatte og mer effektiv forvaltning og drift.

Mange av de nevnte prosessene er støttet oppunder av eksterne rapporter eller råd. Det ser vi nå fortsetter. Sist ute er Svendsen utvalget sin rapport om hvordan øke rekrutteringen til Forsvaret og styrke mangfoldet, for å nevne to av hovedområdene i rapporten.

Felles for alle, eller kanskje de fleste, eksterne rapporter er at de får lov til å inneha både sannheten og definisjonsmakten. De blir, med

litt rene ord, slukt rått når de skal iverksettes av Forsvarsdepartementet. Det oppleves ofte som både krevende og vanskelig å forstå da grunnlaget framstår som lite nyansert og med et klart underliggende behov for å oppnå effektivisering. Noe som er både underkommunisert og pakket inn med fine ord.

Etter alle disse årene med store reformer mener jeg det er på høy tid med en evaluering. Leveres det på målsettingene og hvordan er situasjonen egentlig ute i Forsvarets avdelinger? To eksempler som viser at dette er nødvendig, er hvordan ståtiden egentlig økt nå måneder før OMT er gjennom 5 år med iverksetting og, hvor mye av de 500 millionene som utdanningsreformen skulle frigjøre er egentlig tilgjengelig. Svarene her er sannsynligvis nedslående.

Når det gjelder ståtid bør det snarest komme et eget arbeid som tar for seg hvordan beholde og utvikle militær kompetanse nå og i framtiden. Dette som en motvekt til mye av det Svendsen-utvalget tar opp. Det er ingen tvil om at det Forsvaret trenger for å vokse er flere med solid fagmilitær kompetanse. Gjerne understøttet av dyktige sivile som i dag. *Den militære profesjon og lederskap må videreføres i en militær organisasjon.* Jeg ser fram til et slikt arbeid og bidrar gjerne.

I tillegg må det snarest iverksettes et eget arbeid som ordner opp i forhold som bidrar negativt til å beholde ansatte. I min forrige leder tok jeg opp viktigheten av god hverdagsforvaltning. Det er i utgangspunktet tiltak vi selv kan utvikle og ordne opp i. Her kommer Svendsen utvalget med en god tilnærming, mer myndighet til den lokale sjefen for å gjøre tiltak og motivere egne ansatte. Det bør ikke være så vanskelig.

Mange av disse tiltakene kan Forsvaret, sammen med oss, iverksette selv og gjøre det raskt uten store kostnader. For det første kan alle som fullfører og består Forsvarets Befalsskole få graden ved graduering, noe som også er intensjonen i proposisjonen. Det vil gi synlig anerkjennelse og det vil sannsynligvis styrke muligheten til å rekruttere til skolen. For det andre kan vi gi lik opptjening på gradsansienitet på alle nivå. Dette ville styrke de som går den foretrukne veien via OR 2-4 og søker en lederutdanning etter noen år som spesialist. Dette er to eksempler på bedre og mulighetsorientert forvaltning som vi eier selv. Her er det bare å iverksette.

Avslutningsvis vil jeg ønske alle delegater velkommen til kongress og til en viktig gjerning for BFO.

Jens Jahren
Leder BFO

De ansattes hverdag – bra eller...

«Se dine medarbeidere, bry deg om de og ta vare på dem». Dette var åpningssetningen i lederspaltene til Jens Jahren i forrige utgave av Offisersbladet. Dette er umulig fra Elfenbenstårnet.

Setningen fra forrige nummer representerer kjernen i lederskapet. Uten ansatte er det umulig å løse oppdraget. Med uerfarne ansatte er det vanskelig. Og Forsvarets oppgaver i fred, krise og krig er komplekse i tillegg. Derfor bør enhver gjøre hva man kan for å ivareta de man har.

Hverdagsforvaltning var også et begrep som ble brukt (for første gang?) i samme spalte. Det er et veldig godt og beskrivende begrep som skal bygge opp under og sørge for at lederens ord blir fulgt opp i praksis – at man genuint mener det når man vil ta vare på den viktigste ressursen man har – de ansatte. Det er den praksis som utøves hver dag som faktisk er beviset på dette.

I bunn og grunn handler dette om å skape en troverdighet i lederskapet gjennom at også staben gjør det de kan for å spille Sjefen god. Jeg tror ikke at Forsvarets Sjefer på øverste nivå vil sine ansatte vondt. Snarere tvert imot. Imidlertid skjer det noe «på veien» mellom de uttalte ambisjoner på de ansattes vegne og den opplevelse som den enkelte har som soldat. Dermed brytes den psykologiske delen av arbeidsavtalen og man begynner å tvile på om det er dette man vil drive med. Dessverre er det nå for mange – og i økende grad, frustrerte ansatte i mange DIF'er som føler seg dårlig behandlet gjennom en hverdagsforvaltning og -praksis som ikke bygger opp under Sjefens mål. Noen eksempler «fra virkeligheten»;

- Man opplever for dårlig tid og for lite ressurser til å utdanne soldatene skikkelig.
- Det er ikke nok kvarter og boliger der man skal jobbe og ligger på flermannsrom i flere uker i strekk.
- Det har blitt veldig dyrt å gjennomføre fritidsreiser etter at man endret Forsvarets flyavtaler.
- Det er mål om å spare penger gjennom kynisk bruk av særavtalene for utdanning av de yngste ansatte.
- Lokale beslutninger blir ikke akseptert på høyere nivå – til tross for at myndigheten ligger lokalt.

Dette er kun noen av flere saker og kommer i tillegg til de bekymringene Leder BFO beskrev. Resultatet er en gryende mistillit til den øverste ledelsen i Forsvaret.

Da er det fare på ferde.

Forsvaret har rekruttert og skapt (og er helt avhengige av) ansatte som ser på sitt arbeid som «noe mer enn en jobb». Dermed er det også forventet at man skal bli ivaretatt. Man må ta vare på dem, beskytte dem og sørge for nok «tid av» - når det er mulig. Når en ansatt opplever at det verken er muligheter til et tilfredsstillende familieliv eller fritid, når man faktisk har utfordringer med «alenetid» og at man i tillegg ikke får tilfredsstillende sine ambisjoner på jobben, så er det ikke rart at de ansatte slutter.

Ett sted å starte en endringsprosess er «å bytte briller» når man leser reglementer, avtaler og interne føringer. Dersom man leter etter handlingsrommet mer enn etter begrensningene, vil forvaltningen endre karakter. Fullstendig.

Man får kompensert for den merbelastning tjenesten gir, det legges til rette for at man kan få et eget rom i en periode før det er ledig i egne lokaler. Det blir sørget for at endringsprosessene blir gjennomført slik at den ansatte kommer til en plass hvor det både er kontor, messe, kvarter og boliger tilgjengelige. Min – og vår, forståelse er at dagens forvaltere leter med lys og lykte etter måter på å spare mest mulig og å sørge for stor hastighet i oppdragsløsningen. Det de ikke ser, er at det i dragsuget finnes en rekke misfornøyde ansatte som ikke blir med på reisen. Dermed blir innsparingen egentlig en merkostnad og en operativ hemsko. Flere må rekrutteres inn, trenes øves og utdannes før man kan få effekt – hvis man får det.

BFO skal fortsette å kjempe for medlemmenes rettigheter og balansere disse mot pliktene som følger av vår unike profesjon. Om dette innebærer å rive ned Forsvarets elfenbenstårn, så vil det skje i visshet om at det er til Forsvarets beste.

For – forvaltningsmyndigheten i Forsvaret skal ikke få trekke seg tilbake fra den virkelighet som blir beskrevet gjennom våre medlemmers historier.

Jon Vestli

Rektor BFO-skolen og kompetanserådgiver

KKT – DETTE ER VANSKELIG!

Når BFOs hovedtillitsvalgte drøftet en «KKT-struktur» før sommerferien, var det i visshet om at alle delsdiskussjoner skulle samles i én stor prosess på nivå 1. Dette var man enige om i 2019 når toget begynte å rulle. Målet for drøftingene var «Argumenter for en struktur dere TROR på». Kvaliteten skulle sikres gjennom at alle endringer i grad og kategori skulle være fundert på endringer i stillingsbeskrivelsen for den enkelte funksjon. Ja – et kjempestort arbeid.

Denne oppdateringen må ses i sammenheng med artikkelen fra forrige utgave «KKT – et detaljstyrt prosjekt».

Gjennom vinteren – og særlig fra begynnelsen av mars, ble det tydelig at det hadde kommet endrede føringer for prosessen fra Forsvarsstaben. Det kom flere «deltall» på antall stillinger på de ulike gradsnivå, og fordelingen mellom kategoriene ble sagt skulle være 70-30 (eller iallfall IKKE flere offiserer enn 30 prosent). Til tross for disse signalene, prøvde vi hele veien å holde fast ved målet samt berolige HTV'ene med at «helheten skal drøftes til slutt».

Overraskelsen ble stor og blodtrykket høyt når Forsvarsstaben rett før sommerferien sa at de anså prosessen som ferdig – det eneste som gjensto var en kvalitetssikring opp mot prinsippene og føringene. Grunnen til «at det måtte være sånn», var at DIF-sjefenes stillingsfullmakt ikke var inndratt, og dermed var prosessen gyldig. Det er absolutt betimelig å stille spørsmål til hvor reell denne fullmakten er, da føringene er krystallklare og sterkt innskrenkende, og «FST skal kontrollere om resultatet er innafor».

Slik skapes diskusjoner og feilaktig bruk av styringsretten – og her står prosessen i dag...

BFOs krav har hele tiden vært enkelt å si – Hele strukturen må drøftes for å sikre at Forsvarets behov for en balansert og kompetent organisasjon blir ivarettatt. Og vi er fortsatt klare til å gjøre denne omfattende jobben som i praksis innebærer en gjennomgang av samtlige stillingsbeskrivelser – kanskje flere ganger. Denne prosessen innebar for oss et arbeid hvor man gikk fra «en struktur å tro på» til «en struktur å leve med». Endringen handler mye om suboptimalisering og en erkjennelse av at man ikke klarer å tilfredsstille alle kravene.

Dette mener vi fortsatt.

Forsvarsstabens foretrukne løsning – ingen drøfting av detaljene i strukturen, har mange og vedvarende svakheter:

- Den innebærer at alle deler av Forsvaret er en konsekvensorganisasjon av drøftingene i Hæren, Sjø og Luft.
- Den innebærer at dagens utdanningskapasitet ved FHS dimensjonerer hvor mange offiserer og befal man kan ha i strukturen – selv om man vet at det er underproduksjon.
- Den innebærer at de (få) risikoanalysene som er gjort, og som faktisk påpeker økt sannsynlighet for utilsiktede hendelser (Safety) fordi kompetansen går ned som et resultat av endringene, ikke blir korrigerte.
- Den innebærer at FD, FOH, FST, FMA og FLO vil få store problemer med å fylle sitt behov for kompetente ansatte (erfaring + utdanning) om kun få år.
- Den innebærer at alle DIF'er vil utvikle seg forskjellig – både i sammensetning og avlønning.
- Den vil mest sannsynlig kreve mange endringer i flere etapper – skape merarbeid av reaktiv karakter.

Samtidig er den ikke i nærheten av å ta inn over seg samfunnsendringer eller de retninger som - for eksempel Svendsen-utvalget beskriver, vil prege Forsvaret fremover.

Når dere leser dette, har vi iallfall gjennomført nok et møte i prosjektet. BFO vil stå hardt på våre standpunkter da vi ser at konsekvensene av Forsvarsstabens forståelse er direkte ødeleggende. De ser nok noe av dette selv – det er allerede varslet et arbeid «KKT v2.0».

Det kunne vært unngått – og vi hadde vært ferdige, dersom man hadde startet reelle drøftinger 17. juni slik vi opprinnelig hadde blitt enige om.

BFO/KAFO ARRANGERTE AVSLUTNINGSKVELD FOR KADETTENE!

BFO og KAFO (BFOs kadettorganisasjon) tok tak og arrangerte en avslutningskveld for alle kadetter som er ferdige med felles-perioden på Heistadmoen. Det var siste kvelden på Heistadmoen, før de reiser til sine respektive krigsskoler Krigsskolen, Sjøkrigsskolen og Luftkrigsskolen. Tre kadetter fra KAFO og Jon Anders Bakke fra BFOs sekretariat, samlet 220 av de rundt 240 kadettene til pizza og stand-up underholdning i garasjeanlegget i rep.leiren utenfor leir-gjerdet. Kadettene med ulik organisasjonstilknnytning fikk en hyggelig kveld med litt informasjon om KAFO, men mest pizza, underholdning og meget god stemning! Kanskje enda flere merket seg hvem som stiller opp for våre fremtidige offiserer?

Einar Holst Clausen

Pizza i store mengder gir alltid god stemning blant de unge.

Med så mange kadetter, måtte arrangementet deles opp i to gjennomføringer.

BFO-stand.

KAFO-kadettene sammen med med Jon Anders Bakke (nr to fra venstre).

HTV LUFT PÅ ANDØYA

HTV i Luftforsvaret for BFO, Lars Anthonsen gjennomførte informasjonsmøte for medlemmer ved 133LV stasjonsgruppe Andøya. Godt oppmøte og engasjert forsamling som hadde mange spørsmål rundt aktuelle problemstillinger. I tillegg gjennomførte HTV Anthonsen møte med ledelsen ved stasjonsgruppen angående hvordan arbeidstidsplanleggingen gjennomføres.

UTLYSNING AV TILBUD FRA HÆRENS KUNNSKAPSLEGAT

1. BAKGRUNN

Styret i Hærens kunnskapslegat (HKL) anmoder om at følgende blir gjort kjent for potensielle søkere.

2. STIPENDIER

Offiserer fra Hæren med krigsskoleutdanning (bachelor-nivå el høyere) kan søke om stipend til utførelse av militærvitenskapelig arbeid. Søknaden skal være faglig og/ eller tjenestemessig begrunnet og må inneholde budsjett for planlagte kostnader. Fullfinansiering kan ikke påregnes.

3. BELØNNING FOR MILITÆRVITENSKAPELIG ARBEID

Offiserer fra Hæren kan søke om belønning for ferdigstilt militærvitenskapelig arbeid med relevans til Hæren. Belønning kan være dekorasjonen «Generalmajor Hakon Hansens gullmedalje» og/eller et beløp fastsatt av legatstyret.

4. SØKNAD

Skriftlig, personlig søknad med relevante vedlegg sendes elektronisk til HKLs styre v/oberstløytnant Petter Nesse, epostadresse: pnesse@mil.no.

Søknadsfrist er 1.februar 2021.

Kunngjøring av tildelinger vil skje ultimo mars 2021.

Evt spørsmål om legatet kan rettes til oblt Nesse via epostadressen ovenfor

Hakon Hansens gullmedalje

Tildeling finner sted hvert år den 13. mars som er dagen general Hakon Hansens ble født. Medaljen tildeles som belønning av militærvitenskapelig arbeid og avgjøres av Kunnskapslegatets styre.

OMSTILLINGS- OG TARIFFBREV 5/2020

Samfunnet og Forsvaret er fortsatt preget av den situasjonen vi har, som følge av Covid 19. Mange møter gjennomføres på teams som alternativ til fysiske møter og det fungerer. Mange kan nok oppleve at ting tar litt lengre tid enn før, men det er av hensyn til oss alle. Forsvaret går spennende tider i møte, det kommer en ny langtidsplan, vi skal behandle Forsvarssjefens plan, mange avtaler i offentlig sektor, som også treffer forsvaret, skal reforhandles. I tillegg nevnes RSAF, FHAMU og bestemmelser som er vedtatt. Det vi har fått flest henvendelser om er dog ordningen for militært ansatte, vi har valgt å gi dette litt ekstra fokus.

AV FORHANDLINGSUTVALGET I BFO

ORDNINGEN FOR MILITÆRT TILSATTE – LITT STATUS

Forvaltning av OF-4 uten VOU:

Personell med fast grad OF-4 vil kunne søke OF-4 stillinger og bli vurdert mot disse selv om det er mål-krav til VOU, med mindre det er spesifisert spesielt i kunngjøringsteksten at utdanning må være gjennomført. Dette skal drøftes ifm. kunngjøringsteksten.

Forvaltning konvertering ift. 63-69 kullene:

Forsvarssjefen har besluttet at aldersgrensen for hvem som kan beholde offisersgraden endres fra 1963- til 1969 kullet. Forventningen om at personellet konverterer til den kompetansesøylen de hører hjemme ligger fast.

Offiserer skal ha militær og akademisk utdanning. Dette vil i utgangspunktet medføre at personellet uten GOU ikke er kvalifisert for offiserstillinger, men de kan realkompetanse-vurderes mot stilling. Ved søknad mot OR- stillinger, vil personer født i 1969 eller tidligere, kunne beholde sin offisersgrad som en personlig ordning, ellers gjelder kunngjøringens bestemmelser.

Endringen kan medføre at enkelte ønsker å re-konvertere. Det betyr at den enkelte går tilbake til sitt tidligere tilsetningsforhold.

PRESISERING - REALKOMPETANSEVURDERING FOR DE SOM ER FØDT I 1969 OG TIDLIGERE

De som er født i 1969 og tidligere behøver ikke konvertere til OR selv om de ikke har OF kompetanse (GOU), og får beholde offisersgraden som en personlig ordning, også om de søker andre OR-stillinger. De behøver ikke søke realkompetanse-vurdering for å beholde offisersgraden.

Ovenstående betyr imidlertid ikke at de er realkompetansevurdert mot OF-søylen. De som er født i 1969 og tidligere som ønsker å bli realkompetansevurdert som offiser for å kunne søke OF-stillinger i den nye strukturen, må søke om å bli realkompetansevurdert. Alternativt bli realkompetansevurdert mot stilling ved søknad på OF-stilling.

REALKOMPETANSEVURDERING OFFISERSKORPSET

Vi har hentet mye av dette fra Forsvarets intranettsider og tar med hovedpunkter fordi mange spør om det som er omtalt.

Forsvaret går mot slutten av den femårige implementeringsperioden for ordningen for militært tilsatte (OMT). Forsvarssjefens forventning er at alt militært personell skal være plassert i ny personellkategori innen utgangen av 2020.

Pr september 2020 er det fortsatt militært tilsatte som ikke har konvertert. I de aller fleste tilfeller vil det være åpenbart hvilken søyle den ansatte tilhører.

I enkelte saker forventes det imidlertid at ansatte vil kunne ha en karriere i offiserssøylen uten nødvendigvis å ha oppfylt de formelle kravene (GOU, ev. bachelor kombinert med GOP/GOK/KS Kval). Det åpnes der for opp for realkompetansevurdering (RKV) mot offiserssøylen.

RKV er ment å ivareta arbeidsgivers behov, og samtidig den enkelte ansattes videre karrieremuligheter. Følgende prinsipper legges til grunn for realkompetansevurdering til offiserskorpset:

- det er Forsvarets behov for offiserskompetanse som skal vektlegges
- personellets mulighet for videre karriere i offiserssøylen skal tillegges avgjørende vekt
- vurderingene skal være basert på intensjonene som ligger til grunn for OMT
- den militært tilsatte må anses å inneha de kunnskaper, ferdigheter og den generelle kompetanse som kjennetegner en offiser i det norske forsvaret.

RKV skal ikke benyttes på personell som åpenbart har sin videre karriere i spesialisert søylen. Ny struktur skal legges til grunn for vurderingene. RKV til stilling kan vurderes der det ikke er aktuelt med RKV til offiserskorpset. FIF-portalen benyttes for å registrere kandidater til RKV.

RKV til offiserskorpset er DIF-ens verktøy for å sikre Forsvarets behov for kompetanse og samtidig ivareta personell som av ulike grunner ikke oppfyller de formelle kravene til å konvertere til offiserskorpset.

Tidsplan:

7.–22. september: Den ansatte registrerer kandidatur i FIF-portalen
Uke 39 - 46: Saksbehandling i DIF, forsvarsgren og FPVS
Uke 47: Rådsbehandling
Uke 48: Kunngjøring av resultat

Hvordan registrere kandidatur:

Når det gjelder registrering av kandidater i FIF-portalen, og hvordan dette gjøres for de som ikke har tilgang på FIF-portalen, viser vi til Forsvarets intranettsider.

VARSLINGSSAKER

Varslingssaker er krevende, og det er tøft for de som står i det når det skjer, det være varsler, den fornærmede eller omvarslede. Vi har akkurat drøftet bestemmelser for mobbing, seksuell trakassering mv. Et godt dokument, som må brukes med det for øye å gjenopprette et godt arbeidsmiljø. BFO har vel opplevd at mange varslings saker er rene personellsaker og vi merker at varslingsinstituttet brukes oftere for å løse rene personell konflikter. Vi håper man bruker bestemmelsen slik den er tenkt og i samsvar med intensjonen i arbeidsmiljøloven, lov om diskriminering- og likestillingsloven.

BESTEMMELSER FOR SELVMORDS- FOREBYGGENDE ARBEID

Rådet for selvmordsforebyggende arbeid (RSAF) har fremmet forslag til

Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg 2/9. Det var en gammel traver Lars Toftegård (FPVS) som fremla forslaget til arbeidsmiljøbestemmelsen med veiledning og instruks for RSAF. FHAMU vedtok bestemmelsen til bruk i Forsvaret. RSAFs leder Ob Rune Gaustad (Sjef LKSK) fikk honnør for det arbeidet rådet har gjort. Dette er en merkesak for forsvaret, i det Forsvarssjefen aksepterte ifm. drøfting av Forsvarssjefens plan for 2020 at Forsvaret skulle ha en nullvisjon mot selvmord/selvdrap.

IA-TILTAKSPLAN 2020-2022

Etter at Hans Petter Hauge gikk over til en ny stilling innen HR i Voss kommune, var det Anne Beth Thørud som overtok stafettpinnen som leder for Forsvarets IA-råd. Hun gis honnør for måten hun har overtatt stafettpinnen på. FHAMU behandlet de tiltakene IA-rådet hadde foreslått og etter en god og lang debatt vedtok FHAMU tiltakene. Kostnader mv innarbeides i budsjettet for HMS-handlingsplan. Sjekk Forsvarets intranettsider.

VIDEREUTVIKLING AV FORSVARETS NARKOTIKAGRUPPE

Det har skjedd en endring i Forsvarets narkotikagruppe som har blitt informert om i lengre tid. Rapporten som er utarbeidet er litt delt i synet på hvordan gruppen skal operere. Fra å være et forebyggende organ, hersker det litt usikkerhet om hva det skal bli. Vi er tydelig på at Forsvarets narkotikagruppe gjennom mange år har nedlagt et betydelig arbeid i å forebygge at vi skal få personell inn i Forsvaret med et narkotikaproblem.

Vi håper at dette arbeidet fortsetter av hensyn til samfunnets sikkerhet og bidrag til å bygge et samfunn uten narkotika. BFO er kjent med at saken blir tatt opp av de tillitsvalgte for de vernepliktige. Det vitner om at også de vernepliktige er opptatt av et narkotikafritt forsvar.

FORSIKRINGSORDNINGER FOR SOLDATER I TJENESTE, ELEVER OG KADETTER VED FORSVARETS SKOLER

FHAMU behandlet denne saken i sitt møte 22/9. Det er ulik tolkning av

hvordan regelverket skal tolkes når uhell og skader oppstår. Her kommer regler i folketrygden mht yrkesskadedekning for vernepliktige, kadetter og lærlinger inn. I tillegg omtales billighetserstatning og reiseforsikring. Forsvarsdepartementet vil be om at arbeids- og sosialdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet følger opp forståelsen. FST vil følge saken, de er opptatt av at personellet skal bli ivaretatt og har pålagt FPVS å informere på intranettet.

REFORHANDLING AV ATF

Reforhandlingene skulle etter planen starte opp igjen nå i september. Så langt er det usikkerhet om den videre forhandlingsprosessen. Dette henger blant annet sammen med status og bruddet i lokal lønn for 2019. Også i disse forhandlingene blir spørsmålet om pensjonsgivende variable tillegg et aktuelt tema. BFO har mange krav om endringer inn i disse forhandlingene som er viktige for medlemmene knyttet til forvaltningen av unntaksaktivitet. Når forhandlingene på et tidspunkt kommer i gang, vil vi komme tilbake med mer informasjon.

LOKAL LØNN 2019

Bruddet i lokal lønn for 2019 vil etter planen bli behandlet i Statens lønnsutvalg (SLU) 9. november 2020. Dette innebærer at det tidligst i slutten av november vil komme til en løsning og fordeling av de 106 millioner kroner vi har til gode. BFO vil komme tilbake med mer informasjon når behandlingen i SLU er sluttført.

LØNNSOPPGJØRET I STATEN 2020

Lønnsoppgjøret i Staten er i skrivende stund til mekling hos Statens Riksmekler. Meklingsfristen er satt til 14 oktober kl 24:00. Hvis partene ikke kommer til enighet i løpet av 14 oktober, vil det bli streik i Staten fra 15 oktober.

LØNN UNDER KURS OG UTDANNING

BFO jobber for tiden med flere saker knyttet til feil forvaltning av personell på kurs - og funksjonsutdanning. I hovedsak dreier dette som om personell som feilaktig er satt på vilkår med 1 G i kompensasjon. BFO vil informere berørt personell når det kommer til en løsning i denne saken.

NATO-AVTALEN

Forhandlingene startet opp i august. Gjennomført 2 møter så langt og vi har en ambisjon om å være ferdig i løpet av oktober. BFO har lagt fram krav om endringer av satser samt litt endret innretning på teksten både i selve avtalen og i de administrative bestemmelsene. Dette for å tydeliggjøre hva partene har blitt enige om i forhandlinger tidligere og framover.

REGLEMENT FOR UTØVELSE AV FORSVARETS BOLIGVIRKSOMHET (BOLIGREGLEMENTET)

Drøfting av reglement med vedlegg ble gjennomført i august og ny utgave er lagt ut på FOBID. Det er små endringer som er gjort for å harmonere reglementet opp mot andre lover og avtaler. Enkelte utfyllende presiseringer og fjerning av punkter som ikke lenger er relevant.

KORONAAVTALEN

Avtalen har nå blitt prolongert 3 ganger. Siste gang nå frem til 15. januar 2021. Dvs at det fortsatt vil bli gitt kompensasjon i form av fritid hvis man grunnet smittesituasjonen må oppholde seg i garnison /tilsvarende over helg. Avtalen i sin helhet finner du på bfo.no

FØLG SMITTVERNREGLENE

- VÅRT BIDRAG TIL ET OPERATIVT FORSVAR

BFOS HOVEDTILLITSVALGTE SAMLET PÅ GARDERMOEN

Gardermoen Kurs & Konferansehotell var stedet når over 14 av BFOS hovedtillitsvalgte møttes den 5-6. oktober. Leder BFO Jens Jahren åpnet med en lang og fylldig orientering om viktige saker som BFO er opptatt av, blant annet OMT, KKT, utfordringene rundt konvertering fra OF til OR, samt det faktum at FD stadig oftere tar avgjørelser som BFO må ta rettens vei, noen ganger helt opp til Høyesterett, saker som FD taper hver gang! Jahren brukte også tid på forberedelsene til Kongress 2020 inklusive BFOS Prinsipp- og Handlingsprogram for kommende kongressperiode.

Det ble i løpet av de to dagene diskutert og debattert rundt Særavtalen, Kompensasjons-avtalen, Særavtale ATF og den utfordrende situasjonen med stadig mindre medbestemmelse! I tillegg ble det selvfølgelig satt av rikelig med tid til HTV'ene, slik at de kunne melde tilbake en status i sin «teig». Slike samlinger med gode oppdateringer og debatter rundt dagsaktuelle temaer, er med på å øke HTV'ene sin kompetanse, samt spille ledelsen i BFO bedre.

Einar Holst Clausen

HAR DU FLYTTET I DET SISTE, OG I SÅ FALL MELDT IFRA TIL BFO?

DET ER VIKTIG AT VI HAR DIN KORREKTE ADRESSE. OFFISERSBLADET
SKAL JO KOMME FREM TIL DEG TIL RETT TID,
ELLER OM VI SKAL SENDE ET BREV TIL DEG.

HERVED ER OPPFORINGEN GITT
– MELD ADRESSEFORANDRING ASAP.

DETTE KAN GJØRES VIA «MIN SIDE» PÅ WWW.BFO.NO
ELLER VED Å SENDE EN MAIL
TIL: POST@BFO.NO

BFOS KAJAKK-KURS I NORD

En meget fornøyd gjeng på kajakk-kurs.

BFOs lokalforening Evenes gjennomførte i september et kajakk-kurs i Harstad for sine medlemmer. Medlemmene fikk prøvd seg i grunnleggende teknikker og selvberging. Kurset foregikk rett utenfor Harstad i naturskjønne omgivelser utenfor Breivik. Deltagerne fikk instruksjon i flere timer med alt utstyr levert og lån av kajaker. Etter kurset sitter de igjen med kompetanse og "våtkort" fra Norges padleforbunds våtkortstige som gjør de i stand til å låne kajakk rundt om i landet. Tilbakemelding fra kursdeltagerne er at dette frister til mer padling og selv "søringene" syntes det var greit selv om vannet ikke holdt akkurat badetemperatur nå i september.

Etter kurset var gjennomført og oppsummert møtte kursdeltagerne flere medlemmer, HTV Luft Lars Anthonen og Lokalforeningsleder Ron Torbjørnsen i byen for pizza og info. Her gikk praten løst og medlemmene fikk mulighet for å bli informert om ting i tiden samt stille spørsmål til sin HTV. Det vil bli flere kurs og pizzakvelder ut året, da dette var vellykket konkluderer ATV for 133 LV Ivar Arne og lokalforeningsleder Ron.

Ron Torbjørnsen
Lokalforeningsleder BFO Evenes

Her padles det helt opp på land!

Ikke lett å holde balansen i en kajakk!

Sosial samling på kvelden er også viktig.

EN ÆRA ER OVER

Direktøren i Forsvarsbygg, Forsvarsminister og Klima- og miljøminister markerer overgang fra Skytefelt til Nasjonalpark.

Her avdekkes steinen som sier noe om markeringen.

HMKG stiller som vanlig opp. Her med sine hornblåsere.

Den 16. september ble det markert at Hjerkinnskytefelt er ferdig ryddet for søppel og eksplosiver, fra nå av er Hjerkinnskytefelt blitt naturreservat. Grunnet Koronasituasjonen ble markeringen litt redusert, men det var likevel god representasjon, Forsvaret var først og fremst representert med sjef Forsvarsstaben, men mange av de som har bidratt var også tilstede.

For de i Forsvaret med mange dager i dette flotte skytefeltet så er det med blandete følelser vi leser dette. Mange er det som har frosset og slitt der oppe. Skutt med artilleri og stridsvogner med blåfrosne fingre. Har stått på fly OP og sett Forsvarets fly levere våpen i mange former og farger. Nå er den tiden definitivt over.

Hjerkinnskytefeltet startet oppryddingen av skytefeltet i 2006, og nå 14 år senere melder de klar, det vil si med et lite forbehold, grunnet mye vær og korona så ble ryddeperioden innværende år mindre effektiv enn forventet, og derfor gjenstår om lag 3 ukers arbeid for å få ferdigstilt. Blir det bevilget penger så er planen å gjøre dette neste år.

Markeringen ble gjennomført med pomp og prakt som seg hør og bør. Det var gardister som spilte og mange fikk skryt gjennom flotte taler. Hjerkinnskytefeltet viste seg frem med ordentlig Hjerkinnskytefelt vær, det var ca 2 grader med kuling og litt snø i luften. Enkelte som møtte uten å ha forberedt seg med skikkelige klær fikk som vanlig angre på det.

Forsvarsminister takket for lånet av skytefeltet, og Klima- og miljøvernminister takket for å ha fått tilbakelevert et flott område. Det er totalt over 15.000 vernepliktige soldater som har deltatt i ryddingen, hovedsakelig ved å gå i manngard. En representant for TVO tok imot en plakett fra direktøren i Forsvarsbygg på vegne av de 15.000. Flere av talerne trakk frem spesielt en person som har gjort en enorm jobb i dette prosjektet. Oblt (P) Ole Petter Gundersen har jobbet som prosjektleder for Hjerkinnskytefeltet Pro hele perioden, og har personlig sørget for at alt det administrative i et så stort prosjekt har gått smertefritt.

Totalt er det fraktet 550 tonn med søppel og skrot ut fra feltet, og det er ryddet totalt ca 19.000 blindgjengere. Jeg må innrømme at litt mer fokus på dette var savnet. Ikke en gang ble det nevnt at 15.000 soldater i manngard har funnet 19.000 ueksploderte gjenstander som alle har hatt det til felles at de er designet til å ta livet av soldater. Det faktum at man på alle 14 år med rydding ikke har hatt ett uhell med eksplosiver viser at jobben har vært godt planlagt, og gjennomført i henhold til plan.

Even Mølmshaug

Foto: Asgeir Spange Brekke, FD

ATV GRUNNKURS OG BFO MEDLEMSKVELD PÅ ØRLANDET

Torsdag 3. september arrangerte BFO lokalforening Ørlandet ATV grunnkurs og BFO medlemskveld. Begge arrangementene ble gjennomført på flotte Hovde gård. For å gjennomføre ATV kurset, så hadde lokalforeningen invitert HTV FOH Hans Petter Myrseth, og vara/HTV Luft Johnny Knutsen som instruktører.

Mange av ATVene på 132 LV Ørlandet hadde tatt turen til Hovde gård for å få litt faglig påfyll. Kursets innhold dekket temaene BFO sin strategi og plattform, samt det å være tillitsvalgt. Her ble områder som begrepet tillitsvalgt, rolleavklaring, utøvelsen av rollen, aktuelle lover og avtaler, samt begrepet reell medbestemmelse rikelig belyst. Det ble en engasjerende dag, der både instruktørene og kursdeltagerne skapte en god BFO stemning.

På ettermiddagen ble det gjennomført en BFO medlemskveld. I den forbindelse ble det servert god Hovde pizza med noe godt i glasset. Under denne seansen ga HTV FOH og vara HTV luft en orientering om ting i tiden, samt noe mer utfyllende info om aktuelle saker i Luftforsvaret. Det hele ble en meget innholdsrik og engasjerende BFO- dag, der mange ytringer og meninger fikk sitt spillerom.

Hans Petter Myrseth
Orlogskaptein
HTV FOH

ATV GRUNNKURS I HUSEBY LEIREN HOS HMKG

Fredag 4. september arrangerte BFO lokalforening i Huseby leiren ATV grunnkurs. Kurset ble avholdt i messebygget. For å gjennomføre ATV kurset, så hadde HTV FOH Hans Petter Myrseth, samt sentral tillitsvalgt Tor Gunnar Framnes tatt turen. Kursets innhold dekket temaene BFO sin strategi og plattform, samt det å være tillitsvalgt. Her ble områder som begrepet tillitsvalgt, rolleavklaring, utøvelsen av rollen, aktuelle lover og avtaler, samt begrepet reell medbestemmelse rikelig belyst. De fremmøtte var godt fornøyd med opplegget, og opplevde at de hadde fått en god faglig oppdatering. I tillegg var det en bred enighet om at slike kurs er med på å skape en bedre forståelse for tillitsvalgtrollen.

Hans Petter Myrseth
Orlogskaptein
HTV FOH

**Kunnskap
er makt!**

KONTAKTINFO BFO

FUNKSJON	NAVN	OMRÅDE	MOBIL	KONTOR	E-POST
Leder	Jens B Jahren		930 05 202		jens.jahren@bfo.no
Nestleder	Rune Rudberg		934 20 377		rune.rudberg@bfo.no
Sekretariatsleder	Even Mølmsaug		990 94 678		even.molmsaug@bfo.no
Forhandlingsleder	Tom Skyrud	Medbest	473 87 648		tom.skyrud@bfo.no
Forhandlingsleder	Ragnar Dahl	Medbest	934 98 520		ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Grethe Bergersen	Tariff	990 96 521		grethe.bergersen@bfo.no
Forhandlingsleder	Lars Omberg	Tariff	920 91 238		lars.omberg@bfo.no
Forhandlingsleder	Tor Erik Eide		922 10 930		tor.erik.eide@bfo.no
Kompetanseutvikler	Jon Vestli	BFO-skolen	953 65 907		jon.vestli@bfo.no
IT Drift- og arkiv ansvarlig	Kyrre Felde		970 99 880		kyrre.felde@bfo.no
Konsulent medlemsreg./forsikr.	Mona Eriksen Rudberg		924 28 698		mona.rudberg@bfo.no
Økonomileder	Mona Skansen Audne		957 50 165		mona.audne@bfo.no
Leder kommunikasjonsavd.	Viggo Holm		400 36 653		viggo.holm@bfo.no
Rekrutteringsansvarlig	John Anders Bakke		450 10 814		john.bakke@bfo.no
Markedsansvarlig	Dorte Storihle Ødegård		984 88 211		dorte.odegard@bfo.no
Kommunikasjonsrådgiver	Mariell Halstensen		938 04 855		mariell.halstensen@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Einar Holst Clausen	Offisersbladet	928 14 251		offisersbladet@bfo.no
	Sentralbord siv		23 10 02 20	23 10 02 20	
	Sentralbord mil		0510 5694	0510 5694	
	Telefaks siv		23 10 02 25	23 10 02 25	
	Telefaks mil		0510 5655	0510 5655	

FRIKJØPTE TILLITSVALGTE

TELEFONER

OMRÅDE	NAVN	MIL	SIV	MOB	FAKS	E-POST
Nord-Norge	Tore K. Halvorsen			489 43 315		tore.halvorsen@bfo.no
Midt-Norge	Hans Petter Myrseth	0565-7394	75 53 73 94	909 98 298	75 53 73 95	hans.myrseth@bfo.no
Sør-Norge	Kerstin Ransjø			456 38 647		kerstin.ransjo@bfo.no
Vest	John L Strømseng	0540-3486	55 50 37 75	926 24 550	55 50 34 87	john.stromseng@bfo.no
Indre Østland	Inge Øyen			992 22 781		inge.oyen@bfo.no
Viken	Tor Gunnar Framnes			930 53 744		tor.framnes@bfo.no
Utland	Tor Gunnar Framnes			930 53 744		tor.framnes@bfo.no
HTV Luft	Lars Anthonsen			909 99 595		lars.anthonsen@bfo.no
HTV Luft, vara	Johnny Knutsen			481 67 476		johnny.knutsen@bfo.no
HTV Hær	Rune Isvik			400 29 792		htv-haer@bfo.no
HTV Sjø	Per Ivar Haugen			934 59 898		per.haugen@bfo.no
HTV Heimevernet	Inge Øyen			992 22 781		inge.oyen@bfo.no
ATV Brigade Nord	Tony Johansen			917 90 592		tony.johansen@bfo.no

VI GJØR DET KOMPLEKSE ENKELT

Jo mer kritisk kapabiliteten er, jo mer trenger du Nova Systems som din samarbeidspartner. I 20 år har våre uavhengige eksperter innen anskaffelser og systemutvikling hjulpet til med komplekse anskaffelser innen et bredt spekter av forsvars og romfartsprogrammer for Norge, Australia, Storbritannia og Singapore. Takket være vår kunnskap og brede internasjonale erfaring innen introduksjon av nye systemer, har vi vist oss verdifulle gjennom hele kapabilitetens levetid. Når det kommer til kvalitetssikring av kampsystemer og -plattformer innen overvanns-, undervanns- og luftdomenet lever vi – så enkelt er det.

Nova Systems

Experience Knowledge Independence

novasystems.com

Forsvarssjef Eirik Kristoffersen besøkte Roseslottet

Boken «Jegerånden» er god lesning også for Vebjørn Sand.

Jeg ønsker å male et stort maleri av dette og ha det i Roseslottet sa Vebjørn Sand.

Kristoffersen er stolt av sin familiehistorie.

En entusiastisk kunstner og en interessert general.

Vi har en forsvarssjef som ser ut til å få tid til alt - en forsvarssjef som har valgt å være til stede i det offentlige rom. Det er noe uvant, men ikke desto mer hyggelig. Onsdag den 7. oktober, besøkte han Roseslottet, en kunstinstallasjon godt beskrevet i artikkel i denne utgaven. Vebjørn Sand sørget for en personlig omvisning og orientering om denne monumentale og viktige kunstinstallasjonen, som handler om Norges okkupasjonshistorie. Vebjørn Sand er sammen med sin bror Eimund Sand kunstnerisk ansvarlig, og har en dyp innsikt i denne triste del av vår historie. Men Eirik Kristoffersen har

også stor innsikt i krigs- og okkupasjonshistorien, og kjenner faktisk mange av de portrettede tidsvitnene og deres historier, samt historien bak de mange maleriene som Vebjørn Sand har malt.

BLE STOLT OG OVERRASKET

Når Eirik Kristoffersen ankom Frognerseteren, fikk Vebjørn Sand overrakt boken «Jegerånden», før omvisningen. Men etter halvannen time med dype inntrykk og samtaler underveis, fikk «guttungen fra Bjerkvik en overraskelse. Vebjørn Sand viste nemlig frem en skisse til et fremtidig

maleri. Motivet er den meget omtalte hendelsen der Kristoffersens bestefar ror ut mot de allierte skipene som bombarderte Narvik, og holder opp et lite barn som tegn på at de må stoppe beskytningen, fordi det er sivile i byen. Det var nemlig Kristoffersens onkel som var barnet! Dette er et dramatisk motiv, og jeg bare må male det, sa Vebjørn Sand til en stolt Eirik Kristoffersen.

EINAR HOLST CLAUSEN

Snowmobile Pulk

**Used by the military in several countries for many years.
NAMSA Contract No LZARC01**

- Rotation moulded polyethylene hull
- Cordura cover
- Waterproof
- High loading capacity
- Excellent floating ability
- Low friction, easy to pull
- Unique handling

Rescue version

NATO stock no: 3920-25-160-0732

Army version

NATO stock no: 3920-25-160-0731

Arctic Pulk®
www.arcticpulk.com
Norway, 9372 Gibostad
Tlf: +47 984 21 112

Vårt nye redningshelikopter, AW 101 SAR Queen.
Foto Leonardo Helicopters.

Pensjon

I siste utgave av Offisersbladet omtalte vi bortfall av fratredeplikten og hva det betyr for militært tilsatte. BFO mener at pensjonsnivået for særalderspensjonistene er viktigere enn hvor lenge du kan eller må jobbe. Informerte kilder sier at Forsvarsdepartementet (FD) tror at Arbeids- og sosialdepartementet kommer til å fjerne plikten uavhengig av om Forsvaret er unntatt fra høringen. I tiden som kommer tror vi at dette blir mer og mer omtalt i media, som noe nært et avtalebrudd.

AV FORHANDLINGSLEDERNE GRETHE BERGERSEN
OG RAGNAR DAHL

HØRINGSSVAR FRA YS, UNIO OG LO

BFO har deltatt i arbeidet med et felles høringssvar fra YS, UNIO og LO. Høringsuttalelsen er i stor grad samsvarende med det høringssvaret BFO har sendt til departementet, med ett lite unntak.

MEDIA OG PENSJON

For ofte får vi store oppslag i media om «Ikke gå i pensjonsfella». Ofte er dette overskrifter som har til hensikt å få deg til å kjøpe avisen og det er det vi gjør. Ofte vil du se et stort bilde, så kommer det noe som har vært kjent i lang tid.

FORSVARSDEPARTEMENTET USIKKER PÅ REGELVERK OM YRKESKADFORSIKRING

Her innfører regjeringen en ordning at kadettene ikke får lønn, men kompenseres med 1 G og forsikringsordninger som departementet ikke forstår. Saken har vært oppe i FHAMU og nå ber FD om avklaringer.

PENSJON FOR DE SOM ER FØDT I 1963 OG SENERE

Pensjonsforhandlingene tidligere i år førte ikke frem. De som er født i 1963 og senere har en oppsatt pensjon og rett til dagens pensjonsordning, dvs 66 % av pensjonsgrunnlaget frem til fylte 67 år. Hva skjer så?

LITT OM MYE IFH TIL PENSJON

Her gir vi litt kortinfo ifh til aktuelle problemstillinger. Har du noe du lurer på, send oss en melding og vi sjekker ut.

MEDLEMSFORDEL

Ring oss eller send en melding om det er noe du lurer på, en problemstilling eller annet du måtte ha på hjerte om pensjon på post@bfo.no

HØRINGSSVAR FRA UNIO, LO OG YS

Samordnet høringssvar til Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) om bortfall av fratredeplikten. BFO sine innspill er innarbeidet i høringsvaret. Her er kort oppsummert hovedpunktene i høringssvaret på det som berører oss i stort:

- Organisasjonene vil påpeke at å fjerne plikten til å fratre, er det samme som at særaldersgrensene fjernes.
- Pensjonsavtalen av 3. mars 2018 mellom ASD og partene, slår fast at det fortsatt vil være behov for særaldersgrenser i offentlig sektor.
- ASD har hevdet i forhandlingene at bare de som har fratredeplikt som skal få en særlig kompensasjon. Med høringsforslaget tar man bort denne plikten.
- Høringsforslaget legges fram uten et godt faktagrunnlag for beslutningen.
- Høringsforslaget oppfattes som et forsøk på å omgå en forhandlingsløsning. Regjeringen bruker lovendringsforslag for å styrke sin forhandlingsposisjon.
- Høringsforslaget baseres i stor grad på politiske mål og antakelser, ikke forskning og kunnskap.
- En fjerning av fratredeplikten vil fremtvinge individuelle vurderinger av den enkeltes arbeidsevne og dermed flere uverdige avslutninger av yrkesliv.
- Liten omtale av hvilke utfordringer og muligheter arbeidsgiverne har for å tilrettelegge for eldre arbeidstakere.
- Særaldersgrensen for, politi, prehospitaltjenester og brann- og redningstjenesten er hjemlet i lov om særaldersgrenser § 2 bokstav b). For disse gruppene betyr det at det er fastsatt en lavere aldersgrense av hensyn til samfunnets sikkerhet. Arbeidet stiller spesielle krav til fysiske eller psykiske egenskaper. Å fjerne plikten til å fratre strider mot formålet med paragrafen - hensynet til publikums sikkerhet - fordi det er plikten til å fratre som gir samfunnet beskyttelsen, ikke muligheten til å fratre. Det samme gjelder Forsvaret, se nedenfor.
- Behovet særaldersgruppene har for å kompensere for levealdersjusteringen ved å jobbe lengre fremheves. Dette skaper rekkefølgeproblemer (høna eller egget).
- På sikt vil et forslag om økt valgfrihet som høringsforslaget innebærer, endre særaldersgrensene fra å være en plikt til å gå av - til en opplevd plikt til å fortsette. Og uten at dette er vurdert i en større sammenheng verken for arbeidstakere med særaldersgrense eller for de tjenestene disse gruppene representerer for samfunnet.

Forsvaret er unntatt høringsrunden

- Høringsnotatet unntar forslag til endringer i retten til å jobbe ut over aldersgrensen i forsvarssektoren. Dette begrunnes med regjeringens langtidsplan for forsvarssektoren der det sies at særaldersgrensene skal endres, samt planlagt helhetlig gjennomgang av de overordnede rammene for militært tilsatte.
- Forsvarets aldersgrense er regulert i Forsvarsloven. Særaldersgrensen er i stor grad definert ut fra aldersgrenselovens regel om stillingen stiller spesielle krav til fysiske eller psykiske egenskaper (beskrevet ovenfor – BFO merk).
- Bortfall av plikten til å fratre uten virksomhetens vurdering av den enkelte stilling, kan gi betydelige samfunnsmessige konsekvenser ved at Forsvaret i framtiden vil ha en alderssammensetning, en fysisk og medisinsk standard som vil kunne redusere Forsvarets operative evne.
- Forsvarsdepartementets egne undersøkelser viser at ca. 50 % av personellet ved fylte 59 år ikke lenger er fysisk eller helsemessig skikket

til deltakelse i internasjonale operasjoner. Bortfall av plikten til å fratre, vil derfor kunne innvirke negativt på Forsvarets operative evne og derved kunne rokke ved Forsvarets samfunnsoppdrag.

BFOs merknad

BFO er mer opptatt av et akseptabelt pensjonsnivå fremfor hvor lenge man kan eller må jobbe. Å kompensere for levealdersjusteringen er vel å lure folk. Her snakker vi om tjenstepensjon og det eneste man oppnår foruten full lønn er at delingstallet blir mindre for hvert år du blir eldre.

Det neste er at du opparbeider deg pensjon i NAV, noe som lå som en garanti i gammel ordning, nå blir pensjonsbeholdningen samordnet med oppsatt pensjon opptjent til og med 31/12-2019, så blir resten av pensjonsbeholdningen delt med et delingstall.

BFO tror Forsvaret skal få utfordringer mht å finne tilstrekkelig antall stillinger for de som velger å fortsette. Forsvaret har allerede i dag anledning til å forlenge tjenesten utover aldersgrensen med ett og ett år begrenset til 5, men det er en svært restriktiv bruk. Hva nå, om det blir opp til den enkelte?

MEDIENE ER EKSPERTER PÅ Å SKREMME FOLK

Hvem har ikke sett de store skrifttypene; **Ikke gå i pensjonsfella, Sønn får du bedre pensjon, NAV holder tilbake viktig info om pensjon osv.**

Vi lar oss også lure, og blir irritert hver gang vi må erkjenne at media har oppnådd hensikten – vi kjøpte en avis - fordi du er redd for å tape i pensjon. Med unntak av den lovpålagte underregulering av pensjoner som tas ut på 0.75 % og faren ved å ta ut fleksibel alderspensjon, så vil du i god tid bli varslet dersom noe skjer med din pensjon via brev fra NAV.

Den siste artikkelen i Dagbladet omhandlet nettopp fleksibel alderspensjon. Den pensjonsbeholdningen du har på uttakstidspunktet levealdersjusteres med delingstallet på uttakstidspunktet (høyere desto yngre du er). Den fleksible alderspensjonen vil du ha resten av livet, kun regulert for trygdeoppgjør minus 9,75 %.

Ved fylte 67 år, skal pensjonene samordnes, dvs sum NAV og SPK skal være 66 %. SPK regner som om du ikke har tatt ut fleksibel alderspensjon. Differansen som kan være opp til 100 000 +- pr år er livsvarig. Så har du 30 000.- i pensjon fra SPK, tar ut fleksibel alderspensjon på kr 20 000.- (som levealdersjustert på uttakstidspunktet), hadde du ventet til du fylte 67 år ville denne vært på 28 000.-

Dvs i 5 år har du kr 50 000.- pr mnd. Ved fylte 67 år blir pensjonene samordnet og litt forenklet går du fra kr 50 000.- pr mnd til kr 22 000.- pr mnd. Ta kontakt med BFO om du er usikker på dette – kan koste deg dyrt!

TRYGDEOPPGJØRET

Trygdedrøftingene som ble utsatt som følge av koronapandemien, er gjennomført. Grunnbeløpet i folketrygden øker med 1,5 prosent fra 99 858 kroner til 101 351 fra 1. mai 2020. Til grunn for reguleringen ligger en lønnsvekst på 1,7 prosent, det samme som i lønnsoppgjøret i front-faget.

– Pensjonene følger lønnsutviklingen i samfunnet i gode og mindre gode tider. I en utfordrende tid, hvor en viser moderasjon i lønnsoppgjøret, vil også pensjonistene bli påvirket. Pensjonistene får en årlig økning i pensjonen på 1,2 prosent.

Alderspensjon under opptjening, uføretrygd og andre ytelser som er regulert gjennom grunnbeløpet får en inntektsøkning på 1,50 prosent fra 1. mai, mens årlig økning blir 2,01 prosent.

Alderspensjon under utbetaling får en økning i pensjonen på 0,74 prosent fra 1. mai, mens årlig økning blir på 1,2 prosent. Neste år forventer regjeringen reallønnsnedgang på 1.3 % Da kommer pensjonistene til å tape

enda mer, om ikke tiltak iverksettes – eks sier at lønnsveksten beregnes til aldri å bli under 0.75 %

Eks:

En pensjonist født i 1958 begynte å jobbe i 1976 (første lønn), han hadde et sluttpoengstall (summen av de 20 beste inntektsårene delt på 20) på 5.0. Han har 15 år med lønn før 1992 og 28 år etter 1991. Han har vært pensjonist i 2 år. Han er gift, men har ingen barn under 18 år. Siste års G-beløp er kr 99858.- nytt G-beløp er kr 101 351.- Hvordan beregnes pensjonsøkningen fra 2019 til 2020?

$99\,858.- \times 5.0 \times 15/40 \times 45\% = \text{kr } 84\,255.-$ pluss $99\,858.- \times 5.0 \times 25^{**}/40 \times 42\% = 131\,064.-$ I tillegg kommer grunnpensjon på 1 G (minus 10 % om man er gift/samboende), dvs at han har krav på $99\,858.- \times 90/100 = \text{kr } 89\,872.-$ Totalt får han kr 305 191.- Han er født i 1958, så han slipper unna levealdersjusteringen.

Med nytt grunnbeløp blir regnestykke nøyaktig som over med man bytte kr 99 858.- med kr 101 351.- Han vil da ha en folketrygdpensjon på kr 309 754.- dvs en økning på kr 4 563.- Denne summen skal levealdersjusteres. Som pensjonist før fylte 67 år har han pensjon fra SPK – pensjonsgrunnlag kr 506 755.- vil pensjonen øke med 0.74 % dvs kr 3750.

Differansen mellom kr 4563.- og 3750.- tilfaller statskassen, som følger av at det er summen av NAV og SPK som gir 66 % pensjon. Urettferdig, feil osv. Vi vet ikke, vi har sjekket og sjekket men får ikke et konkret svar.

TILBAKEMELDING FRA FØRNØYDE MEDLEMMER ER ALLTID HYGGELIG

AV PER-RONNY JOHANSEN

Jeg tok kontakt med BFO for å få kvalitetssikret utregningene fra SPK ift hva min særalderspensjon på 60 år ville bli, samordnet med pensjon fra en annen offentlig pensjonskasse.

Det har fra SPK side vært den del forskjellige svar ift hvilken saksbehandler en har hatt kontakt med. Erfaringen er dessverre også at noen av dem har jeg oppfattet som veldig bastante i svarene, sånn er det bare. De siste utregningene som jeg mottok, var

etter regler som jeg selv var nødt til å vise til.

Min erfaring fra BFO sin håndtering er at jeg fikk en rask behandling/hjelp og gode vurderinger på problemstillingen. Dette gjør at en føler seg tryggere på beslutningen og de økonomiske konsekvensene av å gå av på særalderspensjon ved fylte 60 år når en fortsatt er i jobb i annen stilling utenfor Forsvaret. Saksbehandlere tar også kontakt etter arbeidstid hvis de ikke har vært tilgjengelig på dagtid.

Jeg har vært i samtaler med andre pensjonsrådgivere som har dette som profesjon, men svarene har vært noe diffuse, manglende oppfølging etc.

Jeg har også stilt spørsmål til andre aktører i Forsvaret, men en treffer sjelden en på telefon som kan svare. Svaret er at en må sende en mail med spørsmålene så vil jeg få kontakt med riktig enhet. Men dette blir borte i saksmengden, en blir kun en brikke i systemet, purringer etc. Fra BFO har jeg fått rask respons selv om de har hatt behov for å diskutere internt i organisasjonen.

I neste utgave tar vi for oss hva som skjer dersom du blir syk og må over på uførepensjon, herunder hva som skjer frem til fylte 67 år. Frem til da, ta vare på deg selv og hverandre.

Hvordan møte utfordringene fra Kina?

Kinas vekst og ambisjoner stiller Vesten overfor store utfordringer. Den største vil være å utvikle et grunnlag for felles handling. Arne Jon Isachsen bringer et viktig bidrag til problemforståelsen.

Under tittelen *Kina ville det annerledes – hva nå, Vesten?* har Arne Jon lagt ut en meget leseverdig artikkel (13 sider) på sin blogg. Artikkelen bygger på en rapport fra et tre dagers symposium i februar i år med 43 Kina-kjennere fra USA og Europa: *Dealing with the Dragon*. Symposiumets hensikt var å gi en oversikt over de mest påtrengende utfordringene, og fagkunnskapens syn på hvordan utfordringene kan møtes. Spesielt gjennomgangen av utfordringene er meget tankevekkende, mens syn på veien videre er mer sprikende og mindre dyptgående. Allikevel fremstår en hovedkonklusjon klar: Det er viktige forskjeller mellom Amerika og Europa med hensyn til tilnærmingen, men fellesskapet i oppfatningene er allikevel tynge enn forskjellene. – Så langt fagfolket, - dvs. de informerte på symposiet og Arne Jons stramme sammendrag.

Gjennomgangen av utfordringene er som sagt tankevekkende. Her er noen refleksjoner til veien videre. Utgangspunktet må være erkjennelse av at forholdet mellom Kina og Vesten ligger i øverste gruppe av globale utfordringer, på nivå med klimaspørsmål, folkevandringer, håndtering av pandemier, og strukturelle utfordringer knyttet til kapitalkonsentrasjonen. Globale utfordringer kan naturligvis bare møtes på globalt nivå, altså gjennom samarbeid mellom store grupper av land i rammer av internasjonale avtaler og organisasjoner. Men utfordringene stiller også krav på nasjonalt nivå.

På norsk side vil noe av forholdet til Kina være ukontroversielt. Vi må følge opp vår støtte til internasjonale organisasjoner for samarbeid og regulerte verdensordninger. I det skjerpede handelspolitiske klima må vi styrke samfunnssikkerheten ved å redusere sårbarheten av infrastruktur og leveringskjeder. Reserver og spredning av risiko er et par tilnærminger. (Etter den kalde krigen har vi tatt for lett på samfunnssikkerheten, uavhengig av Kina. Men Kina kaller til ansvar, og her venter både økonomiske og politiske utfordringer.)

Andre sider ved Kina-politikken vil være mer krevende rent prinsipielt. Hvor langt skal vi støtte en (berettiget) moralsk fordømmelse av Kina for f.eks. brudd på menneskerettigheter? Hvor langt skal slik fordømmelse speiles i handelspolitikk, i forskningssamarbeid eller andre former for samarbeid? Kinas sterke og økende økonomiske, teknologiske og militære makt tilsier kanskje at Ibsens oppfatning «sannhets sak seirer kun i nederlag» blir for enkel? Vårt medlemskap i Sikkerhetsrådet kan fort aktualisere problemstillingen.

Forholdet mellom Kina og Vesten vil bringe sentrale – kanskje også eksistensielle – utfordringer i de nærmeste årene. Som en introduksjon til grunnleggende saksforståelse anbefales igjen Arne Jon Isachsens artikkel.

Nils Holme

Tidligere direktør FFI

Add value to your daily items by adding your logo!

www.msostudio.no

post@msostudio.no

MSO STUDIO
gave-og profileringsartikler

Sjømilitære Samfund

– Hortens storstue

Denne praktbygningen fra 1883, kalt Samfundsbygningen har vært gjennom flere faser i løpet av sine snart 140 år. Fra nybygd stolthet, via en forfallsperiode, til gjenopprettet storhet i dag, som en stiftelse med utvidet hotelldrift.

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

STORHET – FORFALL – RESTAURERING

Samfundsbygningen var tilbake i historien Hortens storstue. Sakte men sikkert førte mangelen på penger til et begynnende forfall. Det er flere grunner til forfallsperioden. En ting er mangelen på økonomi, men tyskernes bruk av bygningen i 1940-45, Marinens reduserte bruk/støtte, etter at Marinens hovedbase flyttet til Haakonsværn på 60-tallet, er også medvirkende.

At Forsvarsdepartementet i senere tid også trakk sin økonomiske støtte til utvendig vedlikehold, førte også til en ytterligere anstrengt økonomi, manglende vedlikehold, og forfall. Her finnes for øvrig en klar parallell til Forsvarsdepartementets skjodesløse behandling, manglende vedlikehold på Den Gamle Krigsskole Tollbodgata 10 i Oslo. Det historiske paleet fra 1600-tallet, som FD lot forfalle i 20 år, og nå historieløst nok skal selges på det åpne markedet.

EN NY ÆRA FOR SAMFUNDS- BYGNINGEN

Ved årtusenskiftet fikk man samlet en investorgruppe for å få midler til restaurering og tilbakestilling av Samfundsbygningen til det originale. Svært viktig var det også å få faglig og økonomisk støtte fra Vestfold fylkeskommunes kulturavdeling. Dette arbeidet pågikk over flere år, og resultatet er en praktbygning med stor historisk verdi. Nå har Samfundsbygningen

med stolthet igjen fortjent navnet Hortens storstue.

Etter at Marinen/Sjøforsvaret flyttet til Haakonsværn på 60-tallet, ble Samfundsbygningen åpnet for utleie til sivile. Men etter hvert var tiden inne for å tenke nytt. I 2004 overtok Torill Krosvollen Thorsen og Stig Thorsen driften av Samfundsbygningen, med selskaps-utleie, overnatting, restaurant og arrangementer, og har til den dag i dag, sammen med sine ansatte vært et utmerket vertskap. Torill har bred erfaring fra hotellbransjen og Stig har solid økonomisk bakgrunn. I 2017 fikk de et utvidet ansvar, da et konferansehotell sto ferdig på eiendommen. Dette står det en investorgruppe bak, men det er Torill og Stig som driver det. Offisersbladet fikk en omvisning, og ble imponert over store saler, mindre møterom, flotte fellesområder, og ikke minst fine hotellrom. Samtidig som det flotte konferansehotellet sto ferdig i 2017, gikk Sjømilitære Samfund over til å bli en stiftelse.

HVORFOR IKKE EN HOTELL- AVTALE MED FORSVARET?

Forsvaret er i dag kun en potensiell «kunde» på lik linje som alle andre.

I møte med Offisersbladet, uttrykker både leder av stiftelsen Per Skjegstad, og vertinnen Torill, en viss forundring over at dette forvarshistoriske stedet og Hotell Sjømilitære Samfund ikke er på hotellavtalen til Forsvaret?

Av en eller annen grunn er de nemlig ikke på

Festsalen er et vakkert skue!

Leder av stiftelsen Per Skjegstad orienterer Offisersbladet.

Vertskapet på Sjømililitære Samfund, Torill Krosvollen Thorsen og Stig Thorsen.

avtalen, og forsvarsansatte og Forsvarets avdelinger kan ifølge regelverket/bestemmelsene derfor ikke booke seg inn der. Dette er uforståelig og trist.

Her kan man ha konferanse for over 100 deltagere og overnattingsmuligheter i 47 rom i splitter nye lokaler, i tillegg til 8 historiske rom i 2. etasje i Samfundsbygningen.

Frokost, lunch og middag kan inntas hos det hyggelige vertskapet i forsvarshistoriske lokaler.

Festsalen er dessuten et skue for seg selv, og samtidig støtter man opp om bevaring og videreføring av marine- og forsvarshistorie!

Nei, Forsvarets politiske og militære ledelse bør virkelig revurdere sitt uforståelige fravær, og FLO som vel administrerer hotellordningen, bør ta tak i dette. Vær med og støtt opp under dette forsvarshistoriske stedet.

Både avgåtte forsvarssjef admiral Haakon Bruun-Hanssen og sjef FLO Petter Jansen har ifølge Offisersbladets kilder uttalt at Hotell Sjømililitære Samfund skal inn på hotellavtalen, så hvorfor skjer det ikke noe?

Jeg unner nemlig alle et hyggelig opphold i Hortens storstue, samtidig som man da støtter Marinens/Forsvarets kulturarv.

HISTORIEN

– SJØMILITÆRE SAMFUND

Sjømililitære Samfund (SMS) er en ideell faglig organisasjon stiftet 4. desember i 1835 på Fredriksvern/Stavern, for å arbeide for et godt og troverdig sjøforsvar. Sjømililitære Samfunds formål er å virke for Sjøforsvarets tarv og utvikling, å fremme medlemmenes interesse for militære, militærvitenskapelige og militærtekniske emner, samt fremme kameratskap og korpsånd blant dem. Foreningen utøvde dette ved å samarbeide med andre organer og ved å samle medlemmene til foredrag, diskusjoner og

Malerier med sjømilitære motiver hører hjemme i et slikt bygg.

Store hyggelige rom i hovedbygget.

Per Skjeggstad i det historiske biblioteket.

selskapielig samvær. Foranledningen var "Plan for utvikling av den nye norske krigsflåte", angitt ved Kgl. res. av 19.3.1822, hvor skjærgårdsflåten ble foreslått erstattet med en havgående flåte. Hovedargumentet var erfaringene som ble høstet under Napoleons-krigene.

Da marinens hovedbase offisielt var flyttet fra Fredriksvern/Stavern i 1864, til Karljohansvern i Horten, flyttet SMS med. De holdt de første årene til i leide lokaler, men etter noen rundhåndede bidrag fra medlemmer og andre bemidlede (eksempelvis Grev Wedel Jarlsberg), sto Samfundsbygningen klar i 1883, med flotte

En ærverdig og flott bygning!

Store konferanserom i det nye bygget.

Hvis trappen kunne fortelle historier?

sal, bibliotek, billiardrom, barlokaler og 8 rom i 2. etg, slik at offiserer på besøk slapp å bo på hotell i Horten by. Kjøkkenet lå da i kjelleren.

I Sjømilitære Samfund har kameratskap og korpsånd blitt styrket ved fagmilitære sammenkomster. Sjømilitære Samfund har også innsett verdien av sosiale sammenkomster, hvor årlig stiftelsesmiddag og juleball har vært hovedingrediensene. Kombinasjonen av fagmilitære sammenkomster og sosialt samvær har skapt et samhold mellom medlemmene, og er av uvurderlig betydning for Sjøforsvaret (off. kilder).

Bildetekst

Maritime utsmykninger i hele hovedbygget.

Gjennomført vakkert!

«Falcon Response»

Våre F-35 fra Ørland og F-16 fra Bodø, øvde i september på beredskapsmessig deployering fra sine hjemmestasjoner, destinasjon beredskapsbase Rygge.

Foto: Forsvaret

Bataljonssjef Luftvern bataljonen på Ørland oberstløytnant Per Steinar Trøyte i samtale med sjef Luftforsvaret Tonje Skinnarland.

AV EINAR HOLST CLAUSEN
FOTO: FORSVARET

DEPLOYERING – EN VIKTIG ØVELSE

Med seg hadde de en Luftvernstridsgruppe fra Ørland, for luftvern er helt avgjørende for å beskytte kampflyene når de står på bakken. Kontroll og varsling på Sørreisa og Ørland, samt Awacs-flyet ut fra Ørland, bidro med luftromskontroll under øvelsen. FOH/NAOC var selvfølgelig inne med ledelse av operasjonene. Elementer fra Sjøforsvaret, Heimevernet og FLO deltok også på øvelsen. Med andre ord en relativt stor og kompleks øvelse, som ikke bare foregikk over Østfold, men over hele Sør-Norge, og noe enda mer Sør for oss.

Offisersbladet tok turen til Rygge base 24. september, på den 14 dagers lange øvelsens siste dag, for å snakke med sjef 134 Luftving oberst Kristian Lyssand, sjef 331 skvadron (F-16) oberstløytnant Erik «Folder» Brettingen, og sjefen for Luftvernstridsgruppen oberstløytnant og bataljonssjef Luftvern bataljonen på Ørland Per Steinar Trøyte. Det var tid for en liten oppsummering av de erfaringer de har gjort seg under denne viktige øvelsen.

MEGET FORNØYDE MED UTBYTTE AV ØVELSEN

Offisersbladet møtte en meget tilfreds gjeng på Rygge, og først ute var sjef 134 Luftving oberst

Kristian Lyssand. Han er sjef på Luftforsvarsbase Rygge og stasjonsgruppe Gardermoen 335 skvadron med C130 transportfly, og 717 skvadron med DA-20 Jet Falcon. Under seg har han også Forsvarets elektroniske krigføringssenter (FEKS), og Special Operations Air Task Group (SOATG), som flyr med sine Bell 412 helikoptre.

Lyssand sier dette har vært nok en god øvelse for å øve Luftforsvarets beredskap og deployeringsevne, samt vår evne her på Rygge til å understøtte kampflyskvadroner og luftvern som deployerer hit. I tillegg har det for min del vært en meget god øvelse på å utføre kommando og kontroll i egne avdelinger, men også opp imot Forsvarets Operative Hovedkvarter (FOH) og

Sjef 134 Luftving oberst Kristian Lyssand.
Foto Forsvaret.

Luftvernsystemet NASAMS
er et «must» for å sikre
kampfly-baser og
kampflyoperasjoner.
Foto: Forsvaret

National Air Operation Center (NAOC). Luftving-sjefen sier at dette var en god test på det plan-verket de har. Testen er bestått, men underveis i øvelsen har vi sett at noen punkter kan justeres, for å gjøre det enda bedre neste gang. Lyssand presiserer også at dette ikke bare er en Luftforsvarsøvelse, men samtidig en Forsvarsøvelse. For som han sier, vi øver sammen med, og er avhengig av støtte fra blant andre Cyberforsvaret, Heimevernet, Forsvarets Logistikkorganisasjon, Forsvarsbygg og Politiet. Slike øvelser er helt nødvendige for å øve nytt personell og opprettholde vår evne til å være en beredskapsbase, men også som vertsbasis for allierte flystyrker, presiserte Kristian Lyssand.

SJEFEN FOR LUFTVERN-BATALJONEN PÅ ØRLAND, OBERSTLØYT-NANT PER STEINAR TRØITE

Bataljonssjefen var på øvelse «Falcon Response» der stridsgruppe 2 «Clapper», med sitt nyoppgraderte luftvernsystemet NASAMS III og 54 profesjonelle soldater, etablerte seg på Rygge, før F-35 og F-16 kampflyene ankom basen fra henholdsvis Ørland og Bodø. Oppdraget var klart, å beskytte Rygge Base og våre kampfly, så lenge de operer fra basen.

Luftvernstridsgruppen besto av tre utskytningsplattformer, to ildledningslag, kommandoplass, et logistikelement og et reparasjonslag som yter teknisk støtte. Hvert ildledningslag

består av radar, EO/IR-sensor (elektrooptisk/infrarød), samband og kommando- og kontrollsentral.

Bataljonssjef Per Steinar Trøite orienterte Offisersbladet raskt om hva som er nytt med NASAMS III. Systemet har fått ny radarsoftware, oppgraderinger av kommandosentralen og på utskytningsrampen (launcheren), og et nytt kommunikasjonssystem basert på IP-teknologi. Kort fortalt et raskere og mer effektivt system, sa Trøite. Han kunne også fortelle at det som kalles HML («High Mobility Launcher») er inne i siste testfase, og vil bli tilført Luftvern bataljonen om ca et år. Det er Humvee-feltvogn med spesialtilpasset ramme/

331 skvadrons F-16 på rekke og rad. Meget godt vedlikeholdt og fulle av kampkraft!

Sjef 331 skvadron oberstløytnant Erik «Folder» Brettingen.

331 skvadron fikk fløyet mye under «Falcon Response» 2020.

stativ med plass til fire AIM-120 Amraam-missiler. Disse går lett inn i transportfly og kan være raskere på plass i innsatsområdet, og er raskere klar til avfiring, sa en meget fornøyd bataljonssjef.

Det Luftvern batteriet som deltok på øvelsen i år, er ikke det samme som i fjor. På den måten får flere denne nyttige øvingserfaringen, sa Trøite, og tilføyde at de har hatt meget god trening under øvelsen på Rygge med samvirke, og at de fikk øvet på et komplekst scenario, med både F-35, F-16 og Bell helikoptre i operasjonsområdet. Med et fornøyd smil fortalte han også om den pågående oppbyggingen av en Luftvern bataljon på Evenes.

SJEF 331 SKVADRON OBERSTLØYT-NANT ERIK «FOLDER» BRETTINGEN F-16 skvadronen fra Bodø deltok med ni F-16 under øvelse «Falcon Response» 2020. Vi fløy med seks av dem, og hadde tre i reserve, opplyste Brettingen. Skvadronssjefen fortalte at de lærer mye av å operere sammen med F-35. Vi kan eksempelvis agere som fiendtlig kampfly, for å gi F-35 pilotene virkelighetsnær øving på luftkamp. Men oftest øver vi sammen med F-35. Våre nye kampfly vil jo flere år frem i tid delta på øvelser med allierte, eller Nordiske 4. generasjons kampfly, sa Brettingen. Øvelse «Falcon Response» har således gitt et godt øvingsutbytte, mener skvadronssjefen.

Brettingen mener deployeringsøvelser som denne er svært viktig, for å teste vår evne til rask forflytning til en annen base, med det som trengs av vedlikeholds-materiell etc. Det er også bra at vi får øvd personell som ikke deltok på denne øvelsen i fjor, sa han. En annen ting som skvadronssjefen nevnte, var fordelene med å øve på høsten i Østlandsområdet, da det vanligvis er noe lengre dager og bedre flyforhold. Det gjør at vi får øvd mer, sa Brettingen. Litt vemodig kanskje, men på slutten av samtalen kom det frem at det naturligvis blir stadig færre F-16 piloter, da mange konverterer over til F-35. Men så er det bare 15 måneder igjen til vi ikke lenger får se våre F-16 over norsk luftrom.

GEAR UP.

NORSEGEAR

Petzl Iko

Iko er en liten og enkel hodelykt med AIRLIFT hodebånd, og med hele 350 lumen. IKO-hodelykten kombinerer flere teknologier for å tilby 350 lumen på bare 90 g. Med et AIRFIT-hodebånd og en ultralett lykt er hodelykten balansert og behagelig. Dette er i tillegg en hybrid-lykt som både kan brukes med standard AAA batterier eller CORE oppladbart batteri.

Iko koster 729,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Brynje Arctic XC-Suit w/drop seat

Arctic Double serien er et innovativt to-lags funksjonstøy basert på en unik nettingstruktur innerst mot kroppen kombinert med den beste merinoull på utsiden. Denne løse to lags kombinasjonen er meget lett i forhold til den varmeeffekt som oppnås. Innsiden holder seg tørr grunnet få kontaktpunkter mot huden og polycolon garnet som opptar lite fuktighet. Passer ypperlig til all friluftsk aktivitet og er en klassiker til tur og ekspedisjoner. Best i test en rekke ganger og vinner av teko innovasjonspris.

Brynje Arctic XC-Suit koster 2747,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Luminox Bear Grylls Survival Land

Bear Grylls Survival Collection er designet for å hjelpe deg med å overleve. Bear Grylls er verdens mest anerkjente ansikt for overlevelse og utendørs eventyr, og navigerer i noen av de mest ekstreme omgivelsene i verden. Han vet derfor hvilke funksjoner som er viktige å ha i ulike situasjoner. Klokken er blant annet vanntett ned til 200m og veier 89g.

Klokken koster 6719,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Jack Wolfskin Expedition Trunk 100

Expedition Trunk er designet for ekspedisjoner og andre opplevelser i tøffe omgivelser. Dette er en stor bag laget av kraftig, vannavvisende stoff. Det store hovedrommet har plass til masse utstyr og har en U-formet glidelås for enkel tilgang. Mindre gjenstander kan pakkes pent i innerrommene eller frontlommen. Du kan bære Expedition Trunk i håndtakene eller som en ryggsekk - praktisk når du skal ut og reise.

Jack Wolfskin Expedition Trunk koster 1678,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Fra april til juni 1940 mistet nesten 900 norske soldater livet. Dette er boken til minne om dem og deres vilje til å kjempe for Norge.

**KNUT FLOVIK
THORESEN
DE GA SITT
LIV FOR
NORGE
I 1940**

384 sider pluss
16 sider bilder.
ISBN: 978-82-8323-030-7

398,-

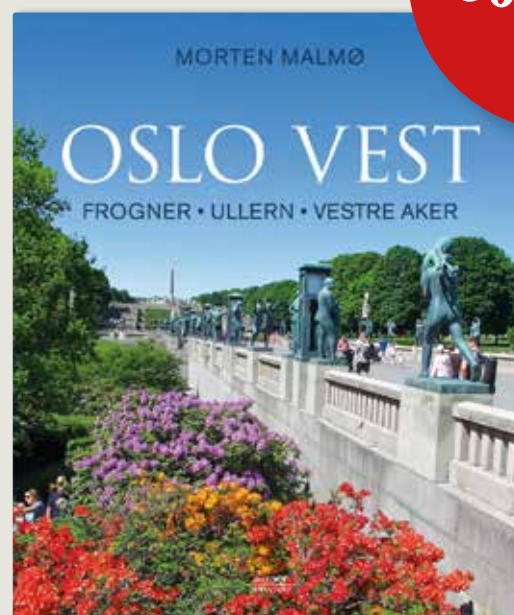
Dette er historien om de norske militære som falt under det tyske angrepet på Norge – i perioden mellom 9. april 1940 og kapitulasjonen 10. juni. Det norske forvaret var gammelt og utdatert. Likevel kjempet norske soldater mot tyskerne lenger enn i noe annet land. Det hadde sin pris. Nesten 900 norske soldater og offiserer mistet livet i kampene i disse to månedene.

Boken forteller om de ulike hendelsene der de fleste døde. De som ble drept har fått sine oppdaterte biografier i denne boken. De kom fra hele Norge og fra alle samfunnslag. De hadde imidlertid noe til felles: De ville forsvare fedrelandet sitt mot den tyske overmakten – med livet som innsats. Det er derfor vi, som lever i Norge nå, ikke må glemme dem – 80 år etter at den andre verdenskrig startet i Norge.

Bestilles på haugenbok.no

**NY, SPENNENDE GAVEBOK
TIL JUL OG FØDSELSDAGER**

**Kart &
250 bilder**

**MORTEN MALMØ
OSLO VEST
FROGNER, ULLERN OG VESTRE AKER**

272 sider i stort format.
ISBN: 978-82-8323-028-4

498,-

Bli med rundt i Oslos tre vestlige bydeler – Frogner, Ullern og Vestre Aker. De tre bydelene gjennomgår nå store endringer, men de mange bildene i boken viser hvorledes det var her i 2020. Dessuten forteller boken om den historiske utvikling bydelene har gjennomgått.

Les også om bekker og vann, om hovedveiene, T-baner og busser, om politikere, kunstnere og idrettshelter fra Oslo Vest og om den andre verdenskrig. Spesialartikler: Den fineste villaen i Oslo Vest, utbyggingen i Ullernåsen, et gult hus på Makrellbekken og om Harald og Nordahl Griegs siste timer sammen da krigen kom.

**HISTORIE
& KULTUR**

Horten – Karljohansvern og Marinemuseet

Sjøfartsbyen Horten ble tidlig på 1800-tallet viktig for Sjøforsvarets og Marinens utvikling.

Et spennende museum som er verdt et besøk!

Båtmodellene imponerer!

KNM «Narvik» norsk fregatt av Oslo-klassen, bygget i 1964.

MTB'en KNM «Glimt» er igjen på plass!

TEKST & FOTO EINAR HOLST CLAUSEN

KARLJOHANSVERN

Kong Carl Johan mente Fredriksvern verft i Stavern var for lite, og bestemte å flytte verft og fartøybygging av Marinens fartøy til Horten, da kalt Horten verft. Det skulle bygges orlogsskip. Året var 1818, og etter etablering og oppbygging, ble det første fartøyet sjøsatt i 1828, en fregatt. Horten verft ble til Marines Hovedværft, helt til Kong Oscar den I dømte verftet til Karljohansvern (etter sin far) i 1854. I årene 1852-

1859 ble det anlagt tre kanonbatterier (Tivoli-batteriet, Møringabatteriet, og Hortenstangen) og to mindre fort (Norsk Løve og Citadellet). Verftet hadde i 1850 overtatt som hovedbase for Marinen, og forble det helt frem til 1963-68, da Haakonsvern overtok stafettpinnen.

Karljohansvern har i senere tid vært standkvarter for Østlandet sjøforsvarsdistrikt - Sjøforsvarsdistrikt Sør, som ble nedlagt i 2002. I 2002 ble Befalsskolen for kystartilleriet (BSKA) på Oscarsborg slått sammen med Befalsskolen for marinen (BSMA) og samlokalisert på Karljohans-

vern, som BSS (Befalsskolen for Sjøforsvaret). I 2010 vedtok imidlertid Stortinget at BSS skulle flytte til Bergen innen 1. august 2010. Karljohansvern er godt ivaretatt, og kan fremdeles fungere som sjømilitær base ved en eventuell krise og krige.

MARINEMUSEET

Karljohansvern er i dag som en reise tilbake i Sjøforsvarets/Marinens historie. Kommandantbolig, befalsboliger, mannskapskaserner, verksteder, dokk/havn, gamle befestninger med mere,

Bildene fra denne fantastiske samlingen av sjømilitær historie taler for seg selv!

ligger der fortsatt som bevis på en storhetstid på Karljohansvern. Praktbygget til Sjømilitære Samfund er også et eksempel på det. Det er utrolig mye sjømilitær historie innenfor dette området. Fra første verdenskrig ble det produsert ammunisjon, miner og torpedoer på Karljohansvern. Flyhistorie er det også, for helt Nord på området (Møringa), ble det bygget flyfabrikk i 1913 (til marinens Flyvevæsen), ett år etter at premiærløytnant Dons foretok den første flygingen i Norge. Han var i utgangspunktet offiser på ubåten Kobben.

Alt dette og mere til, kan man oppleve ved et besøk på Marinemuseet! Denne store mursteinsbygningen, som overlevde alliert bombing i krigsårene, inneholder Marine- og sjøforsvarshistorie fra A til Å. Før man går inn i det som må være ett av de største museene i Europa, blir man møtt med synet av en kobben-klasse ubåt, som det er mulig å gå inn i. På rekke og rad står flere versjoner av kanontårn, samt tårnet på Norges eldste ubåt.

Vel inne i museet kan jeg bare si at dette må oppleves. Det er imponerende at man har klart

å samle inn og bevare, så mange gjenstander, uniformer, våpen, hele offisersmesser fra eldre ubåt og fra krigsskip, for å nevne noe! De har faktisk også klart å fange historien helt frem til moderne tid. Det må settes av meget god tid til et besøk på Marinemuseet, for det er svært interessant, og mye å hvile øynene på. Det er også mulig å få omvisning av dyktige omvisere med lang erfaring fra tjeneste i Sjøforsvaret/Marinen. La bildene gi dere et inntrykk av dette flotte museet.

Russisk interesse for Lofoten og Vesterålen

Forsvaret i Nord Norge har med en viss bekymring registrert at Russland har begynt å vise interesse for øyer i Lofoten og Vesterålen.

1. amanuensis Håkon Lunde Saxi, Forsvarets Høgskole.

F 16 fra Bodø avskjærer et Russisk strategisk bombefly TU 160 i våre nærområder, Foto: Forsvaret.

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Det foregår russiske farvannsundersøkelser i dette området og Norge kan stå overfor et nytt forsvarsscenario. Det er ikke bare Finnmark som kan være i faresonen.

– Det er en viss fare for at det russiske forsvaret blir mer «foroverlent» og kan ønske å sette seg fast med langtrekkende luftforsvarsmissiler og sjømålsmissiler på utvalgte øyer i Nordland og Troms i tilfelle en øst-vest konflikt, sier 1. amanuensis Håkon Lunde Saxi, Forsvarets Høgskole, til Offisersbladet.

ANTI ACCESS/AREA DENIAL (A2/AD)

Med langtrekkende missiler utplassert på øyer lenger vest vil Russland kunne nekte NATO-styrker tilgang til de nordlige havområdene samtidig som man gir basekomplekset på Kola bedre beskyttelse.

– Russland vurderer nok mulighetene for å styrke forsvaret av Kolahalvøya med å besette norske øyer i vest i tilfelle krise eller krig med Vesten. Det er vanlig i Norge å anta at i et slikt scenario vil Russland se fordeler med også å besette deler av Finnmark. Men har Russland kapasitet til å gjøre begge deler? Man bør huske at Russland har begrenset militær kapasitet sammenlignet med hva Sovjetunionen hadde. De land-

militære styrker på Kola utgjør bare ca. 10.000 soldater, mens de under den kalde krigen hadde flere divisjoner der.

For Norge er det uansett problemer å forsvare de store områdene i nord med relativt små styrker. Finnmark er på størrelse med Danmark. Kombinasjonen de lange avstander og små styrker legger føringer for den norske forsvarsstrategien.

MISSILER ELLER SOLDATER?

Tidligere forsvarssjef Sverre Diesen har argumentert for at Norge bør satse på langtrekkende presisjonsvåpen fremfor landmilitære styrker. Det er enklere å forflytte ild enn styrker hurtig over store avstander. Også ved FFI finnes det miljøer som argumenterer for et slikt konsept. Tanken er å gjøre det kostbart å ta seg til rette på norsk territorium uten å møte fienden «symmetrisk» – altså å kjempe mot konvensjonelle landstyrker med egne landstyrker. Mot dette står imidlertid de som mener at det er avgjørende at Norge har landmilitære styrker på bakken for eksempel i Finnmark. Siden 2014 har Norge forsøkt å styrke sin landmilitære tilstedeværelse i Finnmark, opplyser Saxi.

FORSVARET AV FINNMARK

Hæren har økt evnen til å føre landkrig i Finnmark. Kavaleribataljonen i Porsanger, garnisonen i Sør-

Varanger og HV er forsterket. Nye våpen er på vei til Brigade Nord, eksempelvis kampluftvern av type NASAMS til Hæren. Det diskuteres også å utruste HV i Finnmark med bærbare luftforsvarsmissiler (MANPADS)

Når kommer disse våpnene til Hæren og HV?

– Jeg vet ennå ikke. Her er to ulike systemer under anskaffelse, eller diskusjon. Hæren skal få kampluftvern i Brigade Nord. Det er under innfasing. Disse består av NASAM oppsatt på HUMWEE. Det er diskusjon om HVs innsatsstyrker i Finnmark kan/bør utrustes med bærbart luftvern. Hvor denne saken står vet jeg ennå ikke. Forsvaret har også ønsket seg en ekstra brigade.

Når kan brigadeønsket realiseres og hvor vil den bli plassert?

– FFI anbefaler i sitt innspill til Langtidsplanen at om Forsvaret skulle satse på en kontrollambisjon i Finnmark, måtte man ha to brigader. En av dem i Vest Finnmark. Forsvarssjefen anbefalte imidlertid en ny brigade i Sør-Norge. Den hadde en annen innretning og utrustning. For eksempel skulle den være motorisert heller enn mekanisert. Forøvrig er det nå veldig klart at det ikke blir to brigader, men kun en styrking av Brigade Nord med en ekstra kampbataljon, samt full-mekanisering av den eksisterende brigaden.

Ofte må våre to F16 på QRA på beredskap i Bodø identifisere eller avskjære Russiske bombefly og jagerfly nær våre grenser. Foto: Forsvaret.

BÆRBART LUFTVERN
Hvor langt er prosessen mot bærbart luftvern kommet?

– Det diskuteres om HVs innsatsstyrker i Finnmark kan/bør utrustes med bærbart luftvern. Om det skjer vil de anskaffe såkalte MANPADS, for eksempel av typen FIM-92 Stinger.

Hvordan vurderer du spesialstyrkene og Kystjegerkommandoen i dette bildet?

– De er små, men viktige enheter, har høy kvalitet, forflytter seg raskt og vil telle i kystnære strøk i Nord Norge.

Saxi setter forsvarsdebatten inn i en historisk ramme, og sier:

«Den nye norske debatten om forsvaret av Finnmark, i det siste supplert med Lofoten og Vesterålen, har sitt utgangspunkt i en utvikling som startet på 1960-tallet da Sovjetunionen bygget opp basekomplekset på Kola. Moskva ønsket å beskytte basene og ubåtene mot USA og NATO. Det russiske konseptet gikk under navnet Bastionforsvaret. I det store bildet gjaldt det sovjetisk ønske om å sikre kontrollen over Barentshavet og havområdene mellom Grønland, Island og Storbritannia.

På norsk side fryktet mange at Bastionforsvaret innebar at Sovjetunionen i en konflikt ville ta kontroll over norske nordområder for å nekte

NATO- bruk av dem. Debatten ble revitalisert på 2000-tallet i takt med russisk gjenopprustning og den økende konfrontasjonen mellom Russland og Vesten og kom gradvis tilbake som en del av norsk forsvarsplanlegging. Etter Russland aggresjoner mot Ukraina og annekteringen av Krim i 2014, fikk debatten et mer akutt og offentlig preg i Norge».

SIMULERTE RUSSISKE ANGREP PÅ VARDØ OG BODØ

De simulerte russiske angrepene mot norske mål har skjedd mot radaranlegget i Vardø og Bodø flystasjon, uttaler major Brynjar Stordal, pressetalsmann FOH til Offisersbladet.

– Etterretningstjenesten ser på dette som en måte å signalisere misnøye med norsk og alliert aktivitet i de aktuelle områdene. Disse simulerte angrepene finner imidlertid sted i internasjonalt luftrom, så det er jo aktivitet som de har anledning til å gjennomføre i henhold til internasjonalt regelverk. Norge monitorerer slike aktiviteter på normal måte.

Når det gjelder russisk aktivitet/interesse for Lofoten og Vesterålen er det PST som er ansvarlig for å følge dette opp på norsk jord, sier Brynjar Stordal.

År	Scrambles	Identifiseringer
2006	13	14
2007	47	88
2008	32	87
2009	38	77
2010	36	37
2011	34	48
2012	41	71
2013	41	58
2014	49	74
2015	30	51
2016	20	38
2017	37	59
2018	57	100
2019	38	83
2020 Pr 20/8	34	70

Forsvarssjefens boklansering hos Gyldendal forlag

General Eirik Kristoffersen og Gyldendal inviterte til stor boklansering i Gyldendals lokaler den 27. august. Det kom forsvarskolleger, tidligere FSK-kolleger, presse/Offisersbladet og gode venner. Kristoffersen selv satt i starten på kvelden og signerte sin bok Jegerånden så blekket sprutet.

Køen var lang for å få en signert utgave, og oppstart på samtalen mellom forfatteren selv og Frithjof Jacobsen, måtte utsettes noe.

Under den uformelle samtalen fikk vi vite enda litt mer om personen og offiseren Eirik Kristoffersen, samt hvordan boken ble til med stor hjelp av forfatter og politiker Malin Stensønes.

I skrivende stund har boken Jegerånden nå blitt toppselgeren hos Gyldendal, og første opplag er allerede utsolgt. Nå blir opplaget på 15.000 bøker!

Einar Holst Clausen

Heckler & Koch utkonkurrert på hjemmebane!

Det tyske forsvaret skulle velge neste generasjons håndvåpen/automatrifle, og Heckler & Koch regnet nok seg selv som selvskreven kandidat, i og med at de nesten har hatt monopol på våpenlevering de siste tiårene. Men valget for levering av 120.000 nye håndvåpen til Bundeswehr ble overraskende nok C.G Haenel, med sin MK 556. Kontrakten med C.G Haenel er på 250 millioner Euro. Det overraskende valget av håndvåpenleverandør ble kunngjort september 2020. Heckler & Koch varsler rettslige skritt for å undersøke lovligheten av. Norge har kjøpt 11.000 HK 416 fra Heckler & Koch.

Einar Holst Clausen

Mer samøving med amerikanske strategiske bombefly

Amerikanske B-52 bombefly fortsetter samtreningen med sine europeiske allierte. Onsdag trente flyene sammen med norske sjø-, land- og luftstyrker. Samtreningen fant sted i og langs norskekysten. I starten av september deltok den norske fregatten KNM «Thor Heyerdahl», Artilleribataljonen med landstyrker, F-16, F-35 og to amerikanske B-52 bombefly. Treningen tester Norges evne til å samarbeide i flere domener med egne og andre styrker. Siden amerikanske B-52 ankom Europa lørdag 22. august, har treningen utviklet seg fra å være rene luftoperative treninger, til å involvere styrker på bakken og på sjøen. Samtrening på tvers av land, forsvarsgrener og systemer er svært viktig for effektive militære operasjoner, sier oberst Øivind Gunnerud, sjef 132 luftving. Blant annet trente amerikanerne med en norsk Joint Terminal Attack Controller (JTAC), som er oppdragets øyne på bakken. En JTAC finner og lokaliserer mål, kommuniserer disse direkte til flyene og leder flyenes ild. Denne samhandlingen er svært viktig for en sikker og presis bruk av våpen mot et mål på bakken. Denne treningen er en av flere lignende treningstokt som de amerikanske bombeflyene utfører med sine allierte kolleger i Europa. Uken før, gjennomførte de amerikanske flyene et omfattende treningsopplegg sammen med styrker fra samtlige av NATOs 30 medlemsland, skriver Forsvarets presstjeneste i en pressemelding. Foto Forsvaret.

Einar Holst Clausen

UMOE og KONGSBERG

inngår samarbeid knyttet til levetidsforlengelse av Skjold-klasse korvetter

Umoe Mandal AS og Kongsberg Defence & Aerospace AS (KONGSBERG) inngår samarbeid knyttet til levetidsforlengelse av Skjold-klasse korvetter. Levetidsforlengelsen av fartøyene vil foregå ved verftet i Mandal i tett samarbeid med KONGSBERG og øvrige leverandører. «Levetidsforlengelsen vil kunne befeste det gode og langsiktige samarbeidet med Forsvaret, og sikre at fartøyenes unike ytelser og kapasiteter ivaretas, og ytterligere forbedres. Samtidig vil det sikre arbeidsplasser i en krevende tid for industrien.» Sier Tom Svennevig, administrerende direktør for UMOE Mandal.

«Regjeringens fremskyndning av oppgradering for Skjold-klassen ønskes velkommen og er et viktig bidrag til norsk forsvarsindustri i en utfordrende tid. Vi gleder oss til å starte dette samarbeidet som utfordrer oss på å finne gode løsninger og utvikle teknologi som bidrar positivt inn i Norges forsvarsevne. Dette skaper også en god arena for å ivareta arbeidsplasser i norsk industri» Sier Eirik Lie, administrerende direktør i Kongsberg Defence & Aerospace AS. (Utdrag av pressemelding fra Kongsberg)

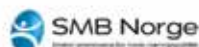
Einar Holst Clausen

NOEN AV VÅRE KUNDER INNENFOR OMRÅDET:

MEDLEM AV

ASTREA TILBYR:

Astrea hjelper BFO medlemmer som vil gjøre et karriereskift for å bidra til at disse skal kunne fortsette sine yrkeskarrierer også etter endt tjeneste i forsvaret.

En av 200 fornøyde kunder sier om oss:

Etter endt tjeneste i forsvaret er det veldig utfordrende å finne en passende sivil stilling. Jeg forsøkte på egen hånd å søke noen jobber uten å lykkes. Ble anbefalt av en kollega fra forsvaret om å ta kontakt med Astrea AS for å få bistand til å finne en egnet sivil stilling. Jeg tok kontakt og fikk den hjelpen jeg trengte. Etter kort tid var jeg på plass i spennende sivil jobb som passet svært godt for min kompetanse. Jeg trives godt i ny rolle og føler jeg får brukt min kompetanse fra forsvaret på beste måte. Jeg ville ikke greid å finne en like spennende stilling uten råd og støtte underveis i prosessen. Vil derfor anbefale alle som avslutter sin tjeneste i forsvaret om å ta kontakt med Astrea AS.

Pensjonert offiser – 57 år

Arne Falbach
+47 958 08 788
af@astrea.no

Greyhound

Am. action/drama

AV NILS VERMUND GJERSTAD

ADRENALIN PÅ ATLANTERHAVET

«Greyhound» er noe såpass sjelden som en ubåt-film som utspilles på overflaten av havet. Tom Hanks har tyngde i rollen som kommandør på krigsskipet USS Keeling.

Det er alltid spennende med ubåttjakt og skipenes bevegelser for å unngå torpedoer. Samtidig viser filmen at de alliertes transatlantiske trafikk var noe av det viktigste bidraget under Den andre verdenskrigen.

Tom Hanks har en karisma og naturlig autoritet som gjør han velegnet som kaptein på et skip i farlige farvann. Mange husker han som tittelkarakteren i filmen Captain Phillips (2013), hvor han spilte kaptein for et amerikansk lasteskip som ble angrepet av somaliske pirater. Forøvrig har han også lang fartstid med å lage krigsfilmer. Rollen som den oppofrende og patriotiske kaptein Miller i Saving Private Ryan (1998) er hans mest ikoniske. I tillegg har han deltatt som både regissør og produsent i de to påkostede TV-seriene Band of Brothers (2001) og The Pacific (2010), som handlet om to frontavsnitt: Henholdsvis om amerikanske soldater i kamp mot

tyskere i Europa 1944/45 og amerikanske soldater i kamp mot japanere på øyene i Stillehavet 1942-45.

På filmen Greyhound, som er tilgjengelig på strømmetjenesten Apple TV, har Hanks også skrevet manus. Filmene er basert på en bok av C.S. Forester kalt «The good shepherd» (på norsk: «Den gode hyrde») fra 1955. Dette kan trygt kalles en krigshistorie av det gode, gamle helstøpte slaget, hvor menn er menn og heltene er lett gjenkjennelige. I kjent stil spiller Hanks en sympatisk og ansvarsfull ledertype på film. Foresters historie tar utgangspunkt i historien om de modige marineoffiserene som beskyttet allierte konvoier over Atlanteren. Konvoiene fraktet livsviktig mat og proviant til Storbritannia, som distribuerte dette videre til blant annet Russland. I 1942 var det Nazi-Tyskland som hadde overtak i krigen mot USA og de allierte. Blant Hitlers sterkeste våpen var ubåtene, de torpedoerte de allierte skipene med kurs mot britiske havner. Målet var å kutte av den transatlantiske transporten. Ubåtene jaget i grupper og ble kalt «ulveflokker», som spredte skrekk og gru blant de allierte. Churchill døpte dette for Slaget om Atlanterhavet, med andre ord, var det utrolig nervepirrende for sjømenn å krysse Atlanteren i 1942.

Kommandant Ernest Krause (Tom Hanks) har erfaring som marine-offiser, men er litt nervøs der han skal påta seg sitt første oppdrag på destroyers. USS Keeling har kallesignalet «Greyhound», og er en leder for en gruppe krigsskip som har i oppdrag å beskytte Convoy HX-25. Flåten består av 37 frakteskip. I det konvoien kommer til det skjebnesvangre området kalt The black pit, hvor flere skip har blitt senket tidligere, får vi vite flystøtte ikke er mulig. Konvoien er langt fra land. Spenningen stiger enda noen hakk når orlogskaptein Charlie Cole (Graham) detekterer at de blir forfulgt av tyske ubåter.

Mesteparten av handlingen foregår på åpent hav. Det er en ganske fortettet og iblant litt klaustrofobisk handling, noe som seg hør og bør i en slik film. Ikke alle vil nok være like glad for regissør Aaron Schneider sin utstrakte bruk av data-effekter, men hvis man tenker på at alternativen ville kanskje vært at «Greyhound» ikke ble laget, så gir det mening. Eller sagt på en annen måte: C.S. Forester bok ville blitt en rådyr film om ikke CGI-effekter var et alternativ. Mer tungtveiende er det at regissør Schneider klarer å gi publikum et innblikk i det nervepresset som allierte sjøfolk opplevde under krigen.

Et kulturhistorisk fadermord!

Det var overskriften i en svært god kronikk i Dagens Næringsliv skrevet av major Per Kleiven i slutten av september. Kronikken omhandlet selvfølgelig FD's historieløse avgjørelse om å selge Den Gamle Krigsskole i Tollbugata 10 i Oslo.

EINAR HOLST CLAUSEN

Etter dette oppslaget, har flere landsdekkende aviser, også på lederplass kjørt denne saken! Tidligere statssekretær i FD Oddmund H. Hammerstad (H) går imot salget av T-10, og mener at Forsvarsministeren må hjelpes ut av det hjørnet han har malt seg inn i. Svein Solhjell i Fortidsminneforeningen har også et langt innlegg om den omfattende historien til Tollbugata 10. Selv byrådsleder i Oslo Raymond Johansen gikk hardt ut mot salget av T-10.

All media-oppmerksomheten har nå ført til at politikere fra flere partier ønsket mer informasjon om historien til Den Gamle Krigsskole, og salget av Tollbugata 10 (T-10). Kadettene Fredrikke Løvenskiold og Brage Bolstad-Andreassen, som i tillegg er tradisjonsbærere på Krigsskolen, fikk også en kronikk på trykk, noe som blant annet førte til at de på forespørsel viste frem T-10 til politikere fra Frp.

ET KULTURHISTORISK FADERMORD

Dette var Major Per Kleivens overskrift i sin kronikk i Dagens Næringsliv, som beskrev meget godt galskapen ved å selge T-10, og som virkelig startet debatten. Han innledet med;

«Forsvarsdepartementet velger å selge bygningen «Den Gamle Krigsskolen» grunnet pengeomangel. En over 200 år gammel bærebjelke i norsk statsdannelse brytes og en levende kulturhistorie gis et banesår».

Og videre dette viktige budskapet;

«Krigsskolen er Norges eldste utdannelsesinstitusjon, etablert i 1750. Den er det første akademiske lærestedet i Norge hvor kriterier for opptak ikke var bestemt av arv eller ble diktert fra København. På denne måten manifesterer Krigsskolen sentrale norske verdier som frihet, åpenhet og meritokrati. «Den Gamle Krigsskolen» er i samme liga som Stortinget, Eidsvollsbygningen og Slottet hva gjelder symbolikk for nasjonen. Den Gamle Krigsskolen» har huset Hæren

og Krigsskolen siden før Grunnloven ble vedtatt på Eidsvoll».

Og med en god porsjon humor og ironi skriver Per Kleiven videre;

«Norge vil miste en historisk, nasjonal grensepåle ved å be Krigsskolen marsjere ut porten. Det blir som å helle ut innholdet i en god, vellagret Bordeaux og etterpå hevde at tomflaske og etikett bærer verdien videre»

Kleiven sitt forslag om at kulturناسjonen Norge kunne tenkt så stort at et renover, oppusset bygg kunne leveres tilbake til den norske Hærens 400-års jubileum i 2028, synes Offisersbladet er et meget godt forslag!

Det er også viktig å presisere at Krigsskolens Venner de siste årene har jobbet meget bra for T-10 saken! De har hatt flere innspill i media, samt mange møter med FD. De har «samlet» inn nærmere 10 millioner kroner, og ønsker at en stiftelse skal drifte T-10 videre. I det ligger det blant annet at T-10 overdras gratis til stiftelsen.

Kadettene Brage Bolstad-Andreassen og Frederikke Løvenskiold ved monter med historiske uniformer i skolebygget på Krigsskolen.

Her står kadettene og tradisjonsbærerne ved en modell av Den Gamle Krigsskole T-10.

Det er mye historie i veggene i de ærverdige saler og rom i Tollbugata 10 i Kvadraturen/Oslo!

Krigsskolens Venner med sin stiftelse kunne da drevet T-10 profesjonelt videre, og i samarbeid med Krigsskolen, og også åpnet det mer for samfunnet for øvrig. Dette sa FD nei til.

Officersbladet har flere ganger det siste tiåret hatt artikler om FD's og Forsvarsbygg sitt totalt manglende vedlikehold av T-10. Derfor velger jeg denne gang primært å referere til noe av det som har stått på trykk i det siste.

KADETTENE MENER DETTE ER NORGESHISTORIEN PÅ BILLIGSALE

Officersbladet møtte kadettene Frederikke Løvenskiold og Brage Bolstad-Andreassen på Krigsskolen/Linderud i oktober. Nettopp fordi de er tradisjonsbærere og forfattere av kronikken rundt salget av Den Gamle Krigsskole. Men først, her er deres kronikk i VG;

«Tollbugata 10 er ikke bare et forsvarsbygg i hjertet av Oslo. Det er et symbol og en bærebjelke for en 217 år gammel rettferdighetshistorie

om den eldste høyere utdanningsinstitusjonen i Norge. Tollbugata 10, den gamle Krigsskolen, minner oss om fotsporene til de som gikk her før oss. De som kjempet, de som ofret alt for Norge og friheten. Friheten for at du og jeg kan mene det vi vil, stemme på den vi vil og elske den vi vil. Friheten er ikke noe vi har fått gratis. Det er lett å glemme i fredstid. Tollbugata 10 er en påminner om Norges forsvarshistorie for hele det norske samfunn.

Likevel har Forsvarsdepartementet, tidligere denne måneden, besluttet at de skal ta fra oss Tollbugata 10. Selge det til høystbydende på det åpne markedet. De velger å selge vår historie. Hvem som helst kan kjøpe det. Det er skummelt at våre myndigheter skal tillate og selge en viktig del av vår felles forsvars- og kulturarv på denne måten. I 1802 fikk vi det i gave. Like etter flyttet vi inn – vi bodde her, vi sov her, vi lærte soldatyrket. Vi lærte å kjempe for Norge – for friheten, åpenheten og rett-

ferdigheten. Det har vi gjort i over 200 år, og det gjør vi fortsatt».

DYKTIGE OG REFLEKTERTE KADETTER

I samtale med kadettene og tradisjonsbærerne Fredrikke Løvenskiold og Brage Bolstad-Andreassen, sier kadett Løvenskiold at hun er forundret over at den pågående debatten rundt Tollbugata 10 ikke har kommet før nå, i tolvtte time før et eventuelt salg. Dette er ikke en sak FD og Forsvarsbygg kan avgjøre alene, det er en sak av nasjonal betydning, og derfor en sak for Stortinget, sier Løvenskiold. Bolstad-Andreassen og Løvenskiold mener at Tollbugata 10 har vært for lukket for allmenheten, og at det er grunnen til at folk ikke har noe forhold til dette historiske bygget i kvadraturen. Bygget må åpnes mer for befolkningen, med omvisninger og muligheten for å arrangere firma- og/eller private arrangementer, som brylluper, konfirmasjoner og lig-

T-10 har alltid vært flittig brukt av hele Forsvaret, til møter, seminarer, foredrag og festlige anledninger.

nende. Kanskje også ha en form for servering på dagtid og catering-mulighet ved arrangementer på dag eller kveldstid? Alt koordinert i forhold til Krigsskolens egne arrangementer.

Tradisjonsbærerne minner om suksesshistorien Krigshospitalet ved Akershus festning, som FD/ Forsvarsbygg ville avhende. Løsningen ble heldigvis at en stiftelse overtok, fikk et lån på 100 millioner kroner, som gikk til renovering. I dag driftes bygget profesjonelt, og leies tilbake til Forsvaret. Lånet er i dag nedbetalt. Dette bør kunne være et eksempel til etterfølgelse, sier de to reflekterte og engasjerte kadettene. Her kan Offisersbladet også komme med et godt eksempel, nemlig stiftelsen som driver Sjømilitære Samfund med hotell og konferanse-fasiliteter på

Karljohansvern i Horten, også kalt Hortens storstue. Også her ble den ærverdige bygningen overdratt til stiftelsen, og drevet profesjonelt videre. Med investorer fikk de i senere tid også bygget et stort konferansehotell på eiendommen. Altså nok et eksempel på at slike løsninger er til det beste for alle parter.

BFO GÅR STERKT IMOT SALG AV T-10

I en kommentar til Offisersbladet, sier leder BFO at T-10 helt til det siste har vært et bygg som har vært levende gjennom aktiv bruk av unge mennesker som starter på sin karriere i Forsvaret. Selv om det er Hæren og Krigsskolen som har vært hovedbruker, har T-10 blitt brukt

av hele Forsvaret, derfor har svært mange et forhold til T-10. FD har i denne saken mistet gangsyn og perspektiver, sier Jens Jahren.

FORSLAG TIL STORTINGET?

Ifølge Offisersbladets kilder, mener FrP at Den Gamle Krigsskole er et unikt kulturminne, som bør beholdes av Forsvaret og brukes til sitt opprinnelige formål som Krigsskole, og at Forsvaret da betaler vanlig husleie. Ifølge kildene, mener FrP at FD's behandling av T-10 som en eiendomsforvaltningssak, er helt feil. Kostnadene til bevaring av dette kulturminnet bør dekkes av Forsvarsdepartementet og Kulturdepartementet. Dette hevder også Senterpartiet v/Navarsete og Sem-Jacobsen, i Dagsavisen 22. september.

10 gode grunner til å bli medlem

1. Har lavest kontingent av organisasjonene. Tjenestegjørende betaler 0,95% av pensjonsgivende inntekt.
Betydning for deg: Kontingenten kan trekkes av på skatten hvert år og du får mer til overs.
2. Blant markedets beste forsikringer. BFO-Pakken er unik med 8 elementer tilpasset en militær arbeidshverdag
Betydning for deg: Fullforsikret til lavest mulig pris.
3. Gratis elev, lærling- og kadettforsikring.
Betydning for deg: Du blir godt ivaretatt under utdanning.
4. BFO Forsikringskontor består av dyktige og uavhengige rådgivere som er spesialisert på BFO sine forsikringer.
Betydning for deg: Tilgang på de forsikringer som er tilpasset din livssituasjon.
5. Ungdomsorganisasjoner for unge medlemmer.
Betydning for deg: Mulighet til å påvirke.
6. Lokalforeninger i inn- og utland fordelt på 5 regioner.
Betydning for deg: Dine interesser blir ivaretatt uansett hvor du tjenestegjør.
7. Medlemsbladet Offisersbladet utgis i egen regi 6 ganger i året.
Betydning for deg: Du holdes orientert om viktige saker i forsvarssektoren av et anerkjent tidsskrift.
8. Vår hovedorganisasjon YS er partipolitisk uavhengig. Vi samarbeider med alle partier, når det tjener vår sak.
Betydning for deg: Ingen økonomisk støtte til politiske partier.
9. BFO-Skolen tilbyr spesiallagde kurs
Betydning for deg: Mulighet til faglig påfyll.
10. BFO-Stipend med inntil 12 500,- pr. år
Betydning for deg: Utdanning skal lønne seg.

Du forsvarer landet

– Vi forsvarer deg!

Foto: Torbjørn Kjosvold/Forsvaret

Medlemsfordeler

💧 Nordea Direct	Medlemsbank
💧 Milrab	BFO-priser
💧 Fjellsport	20%
💧 Therm-a-Rest	20%
💧 Arc'teryx	25%
💧 Osprey	25%
💧 SATS	22%
💧 Norsk Uniform	20%
💧 VISMA-avtalen	Over 30 rabattavtaler
💧 Advokatbistand	15 t gratis årlig
💧 Høyskolen Kristiania nettstudier	Rabatt for deg og din familie
💧 CTC Bilpartner	Leasing/Langtidsleie
Hotell	Ulike hotellkjeder

Se flere rabatter på
www.bfo.no/medlemsfordeler

- 20% For BFO medlemmer

Hos Norsk Uniform finner du
det du trenger til uniformen
samt kvalitetsprodukter fra
kjente merkevarer til bruk på
fritiden.

**Vi tilbyr omsyning av
uniform, rens av uniform
og medaljemontering.**

WWW.NORSKUNIFORM.NO

Forsvaret får verdens beste soldatbeskyttelse

Fra 2021 begynner Forsvaret å bli utstyrt med Verdens beste splint-og skuddsikre kampvester. Når alt er levert vil forbedringene både gi Forsvaret økt operativ kapasitet og garantert spare mange norske soldaters liv og helse.

Daglig leder Geir Ruud i Equipnor.

Vikingene og deres brynjer er en evig inspirasjon for Equipnor.

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Forbedringene ligger i at vestene er lettere, enklere og mer fleksible. De gamle vestene som ble tatt i bruk fra 2007, har gjentatte ganger vist sin effektivitet i Afghanistan. Veien mot en sikrere tilværelse for Ola soldat i kamp ble åpnet da Forsvarsmateriell underskrev en kontrakt på inntil 480 millioner kroner med Equipnor i august. Dette er et selskap i NFM Group. Kontrakten går over fem år med ytterligere 10 års opsjon. Bedriften, som ligger i Ski, hadde brukt 4,5 år og store beløp på å utvikle det nye produktet. Samtidig ble det også signert en 15 årlig forsknings- og utviklingskontrakt (FOU) mellom FFI og NFM Technology, et datterselskap i NFM Group, som skal sikre at soldatene får et kontinuerlig oppgradert system for soldatbeskyttelse, opplyser daglig leder Geir Ruud i Equipnor.

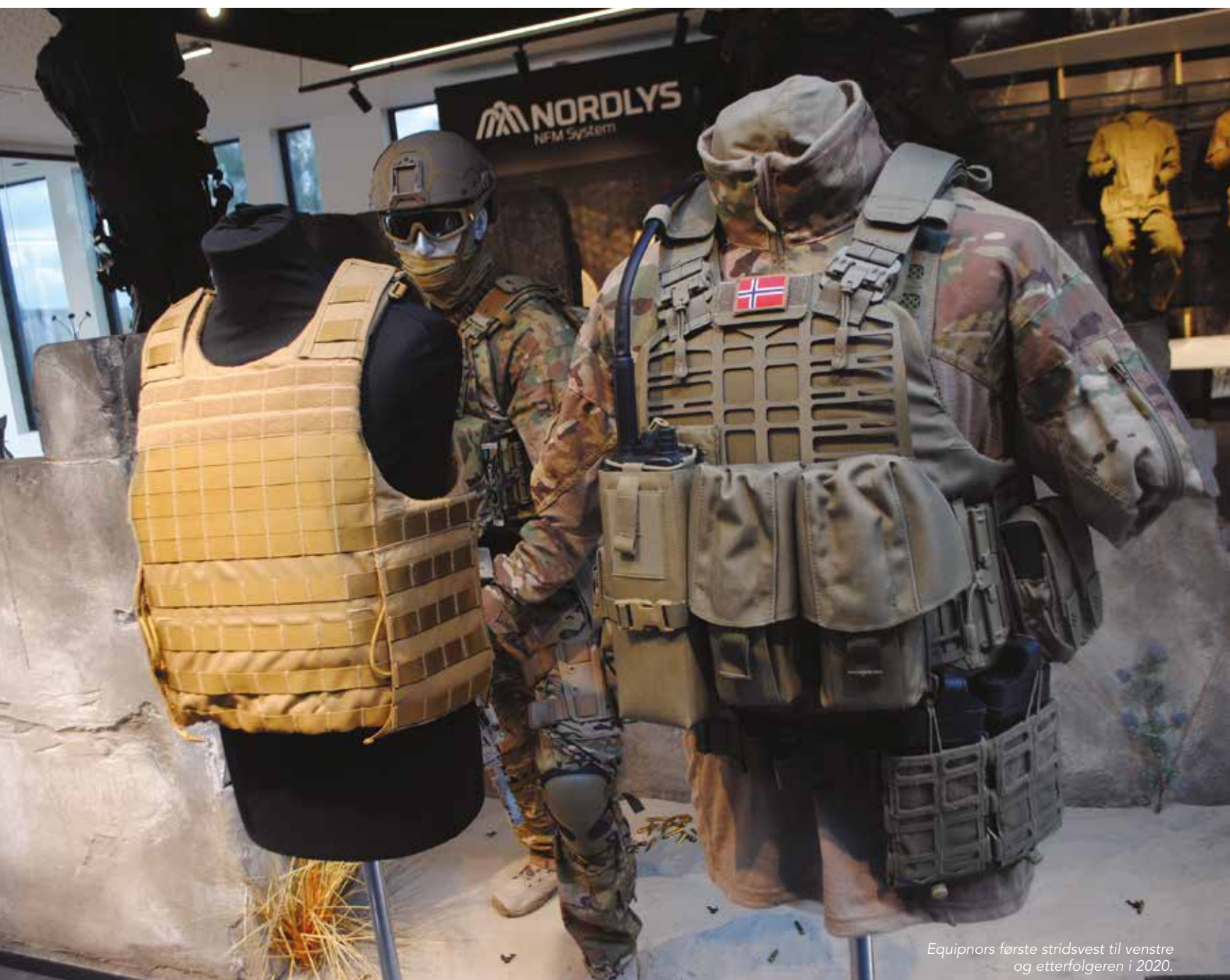
TUNG KERAMISK PLATE

Kjernen i soldatbeskyttelsen er den ballistiske platen, ca. 1 kg. tung, som skal knuse og stoppe innkommende prosjektiler med forskjellige lag bestående av keramikk og forskjellige ballistiske fibre, for eksempel Kevlar. Tallet på fibre og sammensetningen av dem varierer etter Forsvarets behov. Forsvaret spesifiserer hvilke kuler og deres hastighet platen skal stoppe. Mannshøye skap i Equipnors testlaboratorium inneholder stabler av diverse fibre som kan kombineres i utformingen av platen. Detaljene i disse spesifikasjonene er naturlig nok konfidensielle. «Offisersbladet» får streng beskjed om å gjemme bort kameraet. Med den ballistiske platen i hånden, bringes tankene tilbake til rustningene i ridder-tiden. Innenfor platen skal soldaten ha en myk lett splintvest.

I Equipnors bygning på Ski har bedriften en

testbane der man tester hva de forskjellige platene tåler av skudd fra ulike våpen og kulenes hastighet. På verkstedsbordet ligger ca. ett dusin plater med pene inngangshull, men store hull på innsiden, omtrent midtveis i platen. Men ingen kuler har gått tvers igjennom alle lagene. På test-skytebanen i tilknytning til laboratoriet måles hastigheten på kulene med laser. I målet står en figur med samme konsistens som en menneskekropp. Foran plasseres de forskjellige platene som skal testes. Når prosjektilet treffer platen, etterlater den en liten rund fordypning i «kroppen» bakenfor. For en soldat i felt med Equipnor kampvest kan det kanskje gå et par ribbein og etterlate et pent blåmerke hvis han rammes av et skudd, men soldater dør ikke av slikt.

Det er ikke nok at Equipnors laboratorium godkjenner de forskjellige platene. Kunden forlanger også at en uavhengig tredjepart verifiserer testin-

Equipnors første stridsvest til venstre og etterfølgeren i 2020.

gen til slutt. Hvem tredjeparten er, bestemmes ofte av kunden selv, forsikrer Geir Ruud.

I konsernet produserer og utvikler NFM uniformer og bæresystemer i Polen og Ukraina, mens hjelmer og plater produseres i Ski. Equipnor er et salgshus mot politi og forsvar i Norge. Vestene kan bygges opp til også å beskytte armer, lyske og hals. Det produseres dessuten et stort antall lommer til forskjellige formål som kan hektes på kampvesten. Utformingen gir stor fleksibilitet.

– I mange år har vi jobbet mot spesialstyrkene. Kystjegerkommandoen på Trondenes bruker vårt utstyr og bildene av kystjegerne i aksjon er gull verdt i vår markedsføring, sier Ruud.

I FORKANT

Prosjektleder orlogskaptein Tor Inge Thun i Forsvarsmateriell fremhever at kontrakten bidrar til å gi Forsvaret økt operativ kapasitet. NFM Group og

Equipnor ligger helt i forkant av den teknologiske utviklingen innen bærevestsystemer og soldatbeskyttelse. Med dette systemet vil Forsvaret få et komplett vestsystem som henter det beste fra operative erfaringer og all erfaring leverandøren har. Modulariteten i kampsystemet bidrar samtidig at vesten enkelt kan justeres og tilpasses forskjellige bruksområder. Kontrakten er en milepæl i Forsvarsmateriells beklednings- og beskyttelsesprosjekt. Produksjonsstart blir i første kvartal 2021 og den første leveransen ventes tidlige samme år, sier orlogskaptein Thun.

Covid-19 epidemien har skapt 2020 til ulykkesår over hele kloden. Men ikke for NFM Group. Før kontrakten med Forsvarsmateriell, undertegnet man en 5-års rammekontrakt med Frankrike til en verdi av 400 millioner kroner. Leveransen gjelder modulære ballistiske stridsvester som er en videre utvikling av vester man har levert til Frankrike siden 2017.

4 HV-SOLDATER

Geir Ruud opplyser at NFM Group er blant verdens tre store innen dette segmentet. Starten på eventyret var da de fire HV-soldatene – Walter Øverland, Tor Bakke, Toivo Horvei og Carl Sejersted Bødker – ble lei av HVs Grunnutrustning (GRU). Det måtte gå an å lage noe bedre! Resultatet ble «Soldat 2000»-programmet, eller populært kalt «Fiskevesten».

I 1996 ble Equipnor etablert ved Haakonvern for å levere til Marinen, mens NFM ble etablert på Ski samme år. I 2009 fusjonerte de to. Hovedkvarteret er på Ski. I 2015 opprettet man et datterselskap i Sverige. Konsernet har ca. 500 ansatte, derav c. 30 i Norge. Konsernets totalomsetning var på 671 millioner i 2019. Equipnors andel var 168 millioner kroner i Norge.

Innholdsrikt museum/samling på Fornebu!

Officersbladet tok turen til Fornebu. Rett ved det gamle tårnet på gamle Fornebu flyplass ligger nemlig et mini-museum/samling, drevet av entusiasten Tom Arnheim. Det hele startet med Arnheims store samling av Vespaer. Så kom sportsbiler inn i lokalet, modeller av marinens båttypen, flymodeller i taket, uniformer fra luftforsvaret og marinen, og nå også en seilfly-simulator!

Kroppen til seilflyet PIK-20, som ikke lenger er flydyktig, har blitt til en simulator, med dyktig hjelp fra elever fra Rud videregående skole data/elektroniske! De har konstruert og laget alt det elektroniske som skal til for å få simulatoren til å virke. Alt koordinert og tilpasset med flere skjermer i front. Simulatoren er testet av SAS-flyger, tidligere jagerflyger, og profesjonell seilflyger Erlend Sørbye, og han har bare god-ord å si om simulatoren, og skryter av de dyktige elevene.

Nå kan nybegynnere og erfarne seilflygere booke timer til en meget overkommelig pris, og så er det jo så mye annet spennende å hvile øyet på der inne! Ta kontakt på mobil: 975 15 041

Einar Holst Clausen

Helikoptersimulatoren på Sola

Noen steinkast fra den sivile terminalen på Sola, ligger simulatorsenteret som er bygget av privat investor og på privat grunn. På samme private grunn er det bygget et nytt hotell, noe som er meget praktisk når besetninger kommer langveis fra og skal øve i simulatoren over flere dager. I bygget fra 2014/15 fantes først helikoptersimulator til Helikopter-service og Luftambulansen.

Så ble senteret utvidet til også å romme Leonardo Helicopters sin AW-101 simulator. Så dermed kunne 330 skvadrons flygere, maskinister og systemoperatører gjennomføre opplæring, utsjekk, testing på prosedyrer, samt vedlikeholdsflyging.

Simulatoren er svært avansert, og opplevelsen så nær reell flyging og oppdrag som mulig.

Officersbladet kom dessverre ikke inn i selve simulatoren (cockpit'en) fordi det pågikk en nødvendig software-oppdatering, men fikk se kontrollrommet der alt styres fra, samt systemoperatørens «øvingsplass». Slike simulatorer bidrar til viktig og kontinuerlig øving, for besetninger som ikke er på beredskap. Dessuten er «flytiden» i en simulator rimeligere enn faktisk å fly en AW-101. Det er THALES som i samarbeid med Leonardo Helicoptes har bygget AW-101 simulatoren.

Einar Holst Clausen

Her er systemoperatørens plass, som er helt lik den som er i AW-101.

Bygget som rommer flere helikoptersimulatorene.

Fint å oppleve en meget synlig Forsvarssjef

Dette er noe uvant, men ikke desto bedre å være vitne til!

Eirik Kristoffersen har stor suksess med sin bok «Jegerånden», han stiller opp på bok-signeringer, stiller seg til rådighet for intervjuer i aviser og på tv. Senest fredag den 2. oktober, var han på Lindmo i beste sendetid. Forsvarssjefen klarer også her med sitt rolige vesen, å redusere avstanden mellom folket og Forsvaret, samt vise mennesket bak de fire gullstjernene.

Han klarer også på en folkelig måte å få frem viktigheten av samfunnsberedskap og totalforsvars-tanker. Gratulerer!

Einar Holst Clausen

Nordea Direct

Boliglån fra
1,39%

Flytt lånet og få mer til overs

Gjennom bankavtalen med Nordea Direct har flere tusen YS-medlemmer sikret seg en av landets laveste boliglånsrenter. Har du sjekket hvor mye du kan spare?

Dette får du som medlem:

- Boliglånsrente fra 1,39 % nom. rente
- Lån til første bolig, 1,35 % nom. rente
- Ingen etableringskostnad på boliglån

Send oss en uforpliktende søknad på nordeadirect.no, det kan lønne seg å flytte boliglånet til medlemsbanken.

Priseks.: Boliglån inntil 50 % av verdigrunnlag, eff. rente 1,45 %, 2 mill, o/25 år, totalt: 2 383 732,-. Pris pr. 01.06.20 for nye lån og kan bli endret.
Boligstart inntil 85 % av verdigrunnlag, eff. rente 1,41 %, 2 mill, o/25 år, totalt: 2 372 563,-. Pris pr. 01.06.20 for nye lån og kan bli endret. Gjelder YS-medlemmer.

Roseslottet

– norsk okkupasjonshistorie i en kunstnerisk og humanistisk svøpe

I juni 2020 åpnet denne fantastiske kunstinstallasjonen på Oslos tak Frognerseteren. Kunstnerne Vebjørn og Eimund Sand er skaperne bak det som må kalles en sanse-arena.

Portretter av tidsvitner.

En av mange geometriske figurer. Ut fra høytaler i leirkrukken får man historien.

AV EINAR HOLST CLAUSEN

PROSJEKTET – PLANLEGGINGEN

I 2020 er det 80 år siden Tyskland angrep Norge, og 75 år siden frigjøringen i 1945. Det mente kunstnerne Vebjørn og Eimund Sand burde markeres, og da med en historisk, kunstnerisk og pedagogisk kunstinstallasjon, der også humanismen og enkeltindividet står sentralt. Idéen og planleggingen av dette store prosjektet startet allerede i 2017, og ble senere til etableringen av Stiftelsen Roseslottet 2020, med et bredt sammensatt styre. Et stort prosjekt som dette krever voldsomt mye planlegging, såvel kunstnerisk som med innhenting av historiske fakta. Museer, enkeltpersoner og diverse organisasjoner har bidratt underveis, og generalløytnant Kjell Grandhagen kom tidlig med som mentor i prosjektet. Tips om å kontakte Kjell Grandhagen som mentor, fikk jeg i samtale med Fabian Stang kunne Vebjørn Sand fortelle Offisersbladet.

Vebjørn og Eimund Sand forteller også Offisersbladet at planleggingen og oppbyggingen har vært meget krevende, så også med økonomi/finansiering. Det har vært en økonomisk «rollercoaster» for å finansiere de 50 millionene Roseslottet kostet, sier Vebjørn. Eimund Sand orienterte om deres bruk av en rekke spesialister underveis i prosjektet, blant annet til produksjon av de nesten 30 meter høye tremastene med tilhørende «seil». Å produsere, montere og sikre de fem mastene krever ekspertise. Men jeg har selv blant annet skåret ut lamellene i seilet med tapetkniv, og jobbet mye med de faste installasjonene, blant annet de geometriske figurene, forteller Eimund. Han forteller med stor entusiasme at Grekerne skapte en pedagogikk for å skolere borgerne i fri tenkning og fri tale, geometrien sto sentralt. Derfor viser Roseslottet frem geometriske installasjoner som peker på antikkens frie kunster og renessanse-humanistenes fascinasjon av de geometriske formenes harmoni. Vår visjon av men-

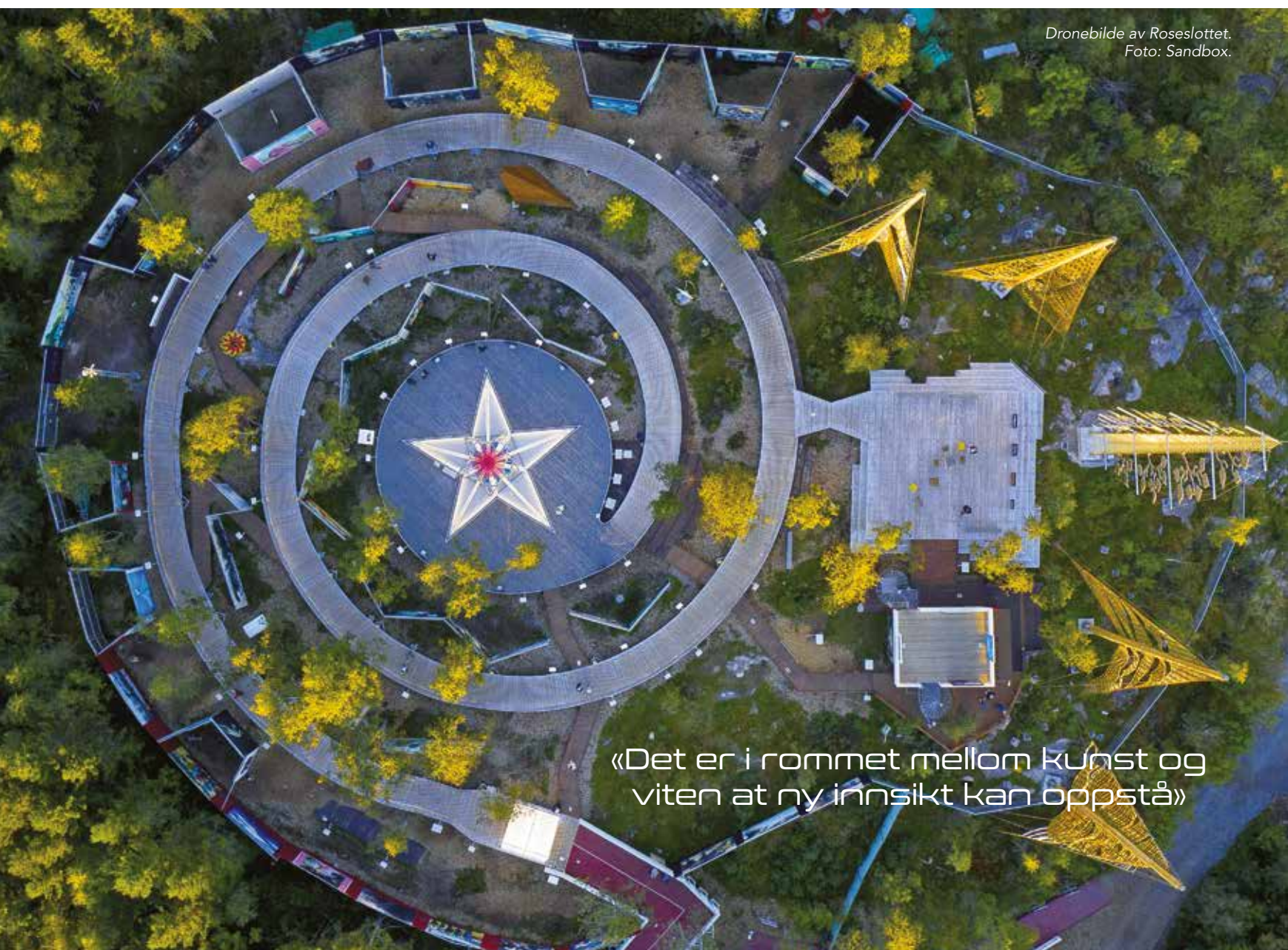
neskeverdet kulminerer i hoved-konstruksjonen i midten av Roseslottet: «De ufødtes stjerne». Ved stjernen kan publikum lese Verdenserklæringen om menneskerettighetene, sier Eimund.

ET MALE-MARATON

Vebjørn Sand har i tre år før Roseslottet sto ferdig, malt døgnet rundt for å få ferdig de rundt 30 portrettmaleriene og nesten 100 andre større malerier. I løpet av samtalen kom det tydelig frem at Roseslottet har blitt hans livsverk. Nå prøver stiftelsen å forlenge utstillingsperioden med ett år. På grunn av koronasituasjonen har det jo vært meget strenge restriksjoner på hvor mange besøkende vi har kunnet ta imot, sier Vebjørn.

ROSESLOTTET I ALL SIN PRAKT

Å få oppleve denne kunstinstallasjonen er virkelig en opplevelse, og ikke minst lærerik. Flere besøkende som Offisersbladet snakket med, kunne fortelle at de har besøkt Roseslottet flere

«Det er i rommet mellom kunst og viten at ny innsikt kan oppstå»

ganger, ikke minst på kvelden, da hele installasjonen er vakkert opplyst. Flere sa at man må komme hit flere ganger for å få tid til å la alle inntrykkene synke inn. Roseslottet er ikke bare en kunstinstallasjon, men også et pedagogisk prosjekt med formål å fortelle historien om okkupasjonen av Norge og om de grunnleggende prinsippene for demokrati, rettsstaten og humanismen som ble satt ut av kraft. Mange skoleklasser har da også besøkt Roseslottet. Roseslottet er en nøytral fremstilling, der enkeltindividets valg står sentralt. Med kunstnerisk kløkt har brødrene Sand med denne installasjonen klart å illustrere et klart nei til intoleranse, rasisme og antisemittisme.

MARKANTE LYSENDE KONSTRUKSJONER

Sentralt plassert på Roseslottet, og synlig helt fra Oslo, står de fem høye mastene med tilhørende «gull-seil». De symboliserer de fem krigs-

årenes kamp for frihet og demokrati. En søyle på 26 meter danner et «lysende seil» for å hedre krigsseilerne og Marinen. To like høye konstruksjoner formet som et tre og et fjell, hedrer motstandskampen fra Sør-Norge til Nord-Norge. En søyle formet som et tversnitt av en flyvinge og en halvdel av en fjærpenn peker på Luftforsvaret, den sivile motstanden og den illegale pressen. Den siste installasjonen Kongebjerka, står sentralt i midten.

VELKOMMEN INN!

Når man går inn gjennom porten til Roseslottet befinner man seg i en kunspark som er 75 m i diameter og med en borgmur av store malerier. Når man starter på den spennende runden dukker en stor hvit rose opp, laget av metall og glassfiber. Det er «Den hvite rose» (Der weisse rose), som symboliserer gruppen av tyske opposisjonelle med samme navn. Den står som et eksempel på menneskers kamp mot undertryk-

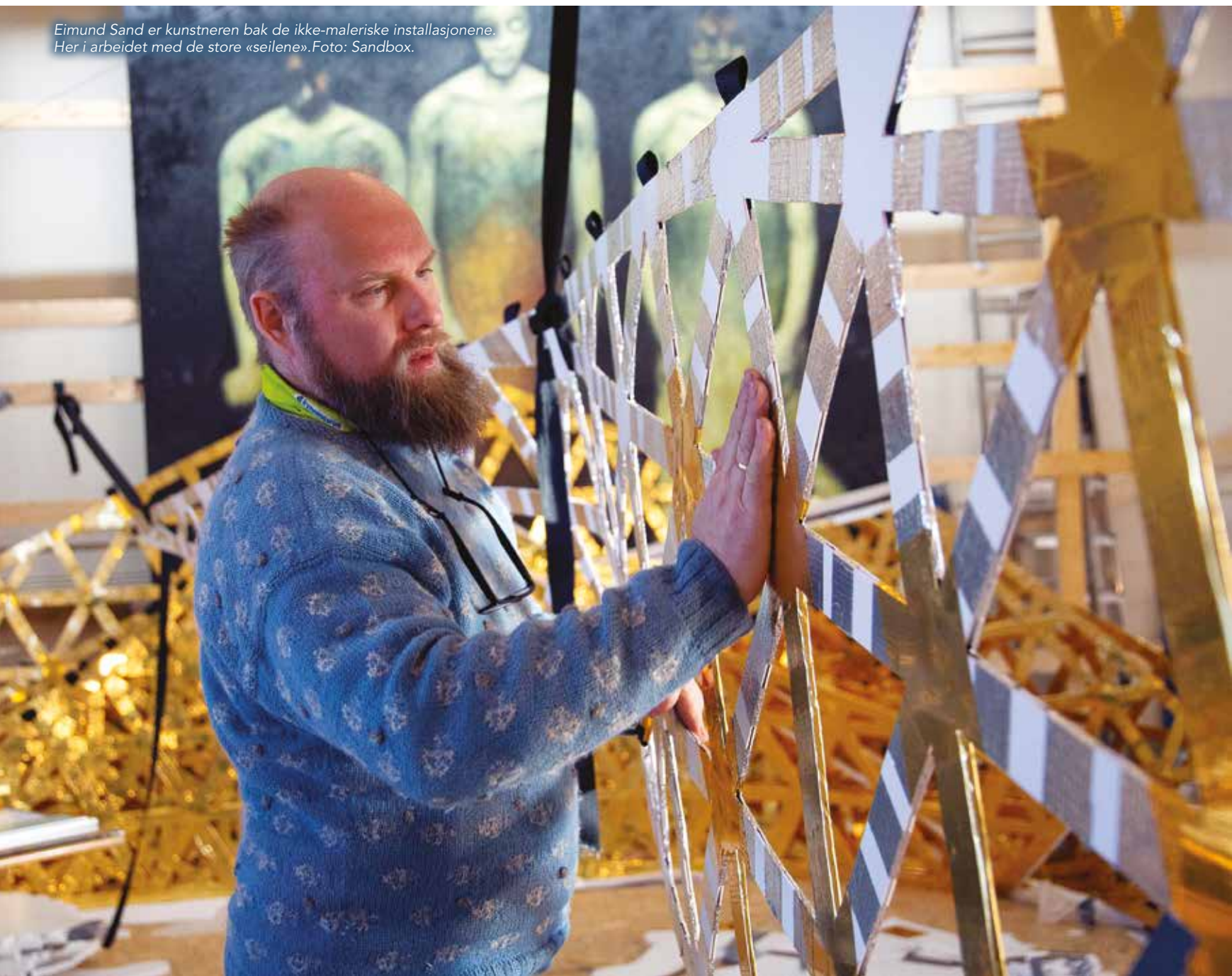
kelse. Man går i en sirkel og får 250 meter med opplevelser. Gangstien markerer en historisk vandring fra antikken frem til i dag, og slutter ved en visjon av fremtiden.

Roseslottet er et meget stort prosjekt som har hatt mange samarbeidspartnere, støttespillere og bidragsytere, både offentlige og private, sier Vebjørn Sand. Han nevner imidlertid at Forsvarsdepartementet og Kulturdepartementet støtter prosjektet, i tillegg til at Oslo kommune og Bymiljøetatens støtte har vært avgjørende.

Her er utdrag av hva Kjell Grandhagen sa til fremmøtt presse ett år før åpningen av Roseslottet:

Talen til den da kreftsyke Grandhagen, oppsummerte hele grunntanken bak dette flotte kunstprosjektet rundt vår okkupasjonshistorie og alle menneskeskjebnene. Datoen for lanseringen og

Eimund Sand er kunstneren bak de ikke-maleriske installasjonene. Her i arbeidet med de store «seilene». Foto: Sandbox.

pressemøtet var ikke tilfeldig - 9. april. Noen uker etter døde Kjell Grandhagen, og fikk desverre ikke gleden av å se Roseslottet ferdig installert:

«Det skulle gå fem lange år med okkupasjon og lidelse før Norge igjen ble fritt den 8. mai 1945. Roseslottet vil derfor sette fokus på følgende tre områder: 5 år med krig og okkupasjon, de lidelser dette medførte og hvordan kjente og ukjente hverdagshelter reiste seg til kamp mot uretten. Hvordan grunnleggende samfunnsverdier som demokrati og menneskerettigheter ble frarøvet oss. Hvor viktig det er i tiden fremover å holde disse verdiene i hevd, og kjempe mot dem som motarbeider dem – både her hjemme og ute i verden».

«Det spesielle ved Roseslottet er at installasjonen skal stå oppe i 13 måneder – gjennom fire årstider – og er et kombinert kunstpro-

sjekt og pedagogisk prosjekt, der ulike kunstformer skal synliggjøres og læring stå i sentrum. Vi mener å ha funnet Oslos vakreste sted til installasjonen».

«Et lite steinkast fra Frognerseteren T-banestasjon - innretter vi et 75x75 meter stort område med et hundretalls storformat malerier, som skal stå ute i vær og vind. Roseslottet inneholder også andre elementer som skal inspirere de besøkende til refleksjon over krigens grusomheter – men også minne oss om at det viktigste for oss som lever i dag er å sørge for at noe lignende aldri kan skje igjen. Det kan vi bare få til gjennom at vi odler våre grunnleggende samfunnsverdier, og ikke tar dem for gitt».

«Jeg for min del er ingen krigshistoriker. Da jeg ble spurt om å gå inn som mentor for Vebjørn og Eimund i prosjektet, var det derfor ikke fordi jeg skulle tilføre hverken historisk eller

kunstnerisk kompetanse. Men etter 43 år i Forsvaret vet jeg litt om krig og konsekvensene av krig. Og siden jeg ble pensjonist for 3 år siden har jeg reflektert mye over i hvilken retning både det internasjonale samfunn, og vårt eget lille norske, nå beveger seg. Jeg mener det er grunn til uro. Vi ser en utvikling mot mer autoritære styresett i mange land der ute. Vi ser at trosfrihet, ytringsfrihet og pressefrihet er under press. Vi ser økt fremmedfrykt, anti-semittisme og rasisme vinne frem. Og vi ser at sannheten – selve bærebjelken i demokratiet – trues av systematisk løgn og falske nyheter. Den internasjonale rettsorden forvitrer under presset fra nasjonalisme og proteksjonisme. Kjære venner – man behøver slett ikke være hysteriker for å se paralleller til det som ledet frem mot den andre verdenskrig. Det er dette Roseslottet skal sette søkelyset på».

Eimund og Vebjørn Sand har ofte personlige og engasjerende omvisninger.

De store symboltunge «seilene» er synlige for hele Oslo-regionen!

Portrettet av mentor Kjell Grandhagen.

Vebjørn Sand reiste hjem til krigsveteranen til Russland, for å male portrettet av han. Foto: Sandbox.

«Det skal lyse opp over Oslo i nesten 400 dager, og hver dag kunne minne oss om at vi fortsatt har en kamp å kjempe. Men vi skal også minnes historien selv. Også den gang – for 79 år siden – var det nemlig mange som stilte opp i kampen for det gode, mot det onde. De skal vi hedre. Mange av dem har blitt æret på ulike måter opp gjennom etterkrigsårene – bøker er fulle av historier om det de utrettet. Vi har valgt, i stedet, også å fokusere på den delen av dem, hvis navn sjelden er nevnt i historiebøkene. Mellom 20 og 30 hverdagshelter – eller tidsvitner – om man vil, får sine portretter som en del av Roseslottet-installasjonen, ledsaget av deres beretninger om hvordan de opplevde krigen og okkupasjonsårene. Og rundt omkring på Roseslottet-området vil nærmere 100 malerier i formater på 3x4 og 4x6 meter fortelle om krigen og okkupasjonstidens ulike sider – slik

menneskene opplevde dem. Vi vil få se norske styrker i kamp – til lands, til sjøs og i luften. Vi vil få se den sivile og militære motstanden. Vi vil få se illustrert anti-semittisme og utryddelsen av jødene. Vi vil møte russiske og serbiske krigsfangers lidelser. Vi vil se heltemot, svik og kollaborasjon. Og vi vil se de ulike sidene ved hverdagslivet til ganske alminnelige mennesker».

«Den kunstneriske friheten tillater en fortetting av situasjoner, som kanskje både i tid og rom i realiteten utspant seg noe annerledes. Dette er altså ingen «fotoutstilling», men en samling illustrasjoner - der hver enkelt har sitt budskap å fortelle. Som nevnt er det altså viktigheten av å bevare fokuset på våre grunnleggende samfunnsverdier – og det å holde dem i hevd – som har vært den viktigste drivkraften for oss i prosjektet».

«Nei, kjære venner, Roseslottet er ingen medie-

jippo, intet pompøst markeringsprosjekt, ingen kommersiell businessidé. Det er en flott, verdig, moderne kunstinstitusjon, som gjennom 13 måneder vil glede Norges befolkning – unge som gamle. Og som vil minne oss om et kapittel i historien vi håper vi aldri vil oppleve igjen. Men først og fremst skal Roseslottet minne oss om de verdiene i samfunnet vårt vi må verne om – og aldri ta for gitt».

Kjell Grandhagen
9. april 2019
Storstuen på Frognerstieren

(Red anmrk: Kjell Grandhagen døde 3. mai 2019)

Alamo

«Dere kan dra til helvete – Jeg drar til Texas!» skal Davy Crockett ha sagt i en opphetet politisk debatt. Han endte opp på Alamo utenfor San Antonio, hvor hans skjebne ble beseglet, men navnet hans ble udødeliggjort.

AV TROND SÆTRE

I 1835 proklamerte den meksikanske presidenten general Antonio López de Santa Anna Pérez de Lebrón, ofte bare kjent som Santa Anna, en ny grunnlov som reduserte makten til mange av provinsregjeringene og økte makten til presidenten. Santa Anna hadde vært ivrig etter å gjenopprette kontrollen over hele Mexico, som på den tiden inkluderte Texas. Denne provinsen var sårbar for amerikansk ekspansjon vestover, særlig ettersom mange av kolonialistene i Texas følte seg nærmere knyttet til USA enn Mexico. Allerede i 1803 hadde USA prøvd å gjøre krav på området, og fra 1820-tallet begynte amerikanske nybyggere å bosette seg der. Den tidligere grunnloven hadde gitt dem en autonomi som nå var truet.

Man regner med at krigen om Texas' løsrivelse begynte i oktober 1835, da delstatens militære kommandør, Domingo de Ugartechea, forlangte at den lille byen Gonzales skulle levere tilbake en kanon. Denne hadde nybyggerne fått fire år tidligere, for å beskytte seg mot comancheangrep. Indianeroverfall mot bosettinger i den tynt befolkede delstaten Texas var en av hovedgrunnene til at amerikanske nybyggere fikk bosette seg der.

Men nå fryktet Ugartechea at lokale opprørere skulle bruke kanonen mot den meksikanske hæren. Da innbyggerne i Gonzales nektet, sendte kommandøren en styrke på 100 mann for å hente kanonen. Men innbyggerne fikk dannet en milits på 140 mann med hjelp fra andre lokalsamfunn, og en konfrontasjon den 2. oktober førte til at de meksikanske regjeringssoldatene trakk seg tilbake. Nybyggerne fikk malt et flagg med bilde av kanonen i svart på en hvit bakgrunn, med slagordet «Come and take it!», som et symbol på teksansk trass og opprørsvilje.

Anglofone nybyggere (teksanere) var på kort tid blitt i stort flertall ovenfor teksanske meksikanere (tejanos), og etter Gonzalo hadde de førstnevnte en serie med vellykte trefninger utover høsten 1835. I desember ble Alamo, en tidligere fransiskansk misjonsstasjon, okkupert av en gruppe frivillige fra den teksanske separatisthæren. Alamo hadde blitt brukt som et militært fort, både av spanjoler og deretter meksikanere.

Ved å erobre Alamo fikk teksanerne kontroll over den viktige byen San Antonio de Béxar (vanligvis bare kalt San Antonio).

Teksanerne holdt fortet fram til februar, da Texasrevolusjonens nyutnevnte øverstkommanderende, Sam Houston, gikk inn for tilbaketrekning fra San Antonio fordi de ikke hadde nok tropper til å beskytte besittelsen. En meksikansk hær av usikkert antall (estimaten varierer fra 1800 til 6000), ledet av Santa Anna selv, var på vei. Byens daværende kommandører, oberst James Bowie og oberstløytnant William B. Travis, insisterte derimot på å holde fortet, selv om de på det meste talte mindre enn 200 mann.

Travis hadde kommandoen over de regulære teksanske styrkene, mens Bowie var befal for militsen, som utgjorde den største delen av forsvarsstyrken. Mange av disse var eventyrere, lykkejegere og patrioter som nylig hadde kommet fra USA. Den mest berømte av forsvarerne var utvilsomt Davy Crockett, som ankom Alamo den 8. februar sammen med elleve andre fra «Tennessee Mounted Volunteers».

Alamo og San Antonio var et strategisk mindre viktig angrepsmål enn byen Goliad, der teksanerne hadde et mye større militært nærvær. Men det er mulig at Santa Anna ønsket å hevne ydmykelsen ved tapet av fortet i desember. 12. februar krysset hæren hans Rio Grande, men frammarsjen ble sinket av sykdom, comancheangrep og lave temperaturer. De ankom Alamo den 23. februar, og begynte å omringe fortet. Forsvarerne ble utsatt for tilfeldig artilleriild og høy musikk om natta.

Travis sendte bud på forsterkninger, men Houston hadde ikke nok styrker til å tvinge seg gjennom de meksikanske befestningene. En av offiserene hans, James Fannin, dro med en hærstyrke på 350 mann i retning San Antonio, men på grunn av dårlige transportforhold kom de aldri fram. Få uker etter slaget ved Alamo ble de fleste av dem, inkludert Fannin, henrettet som krigsfanger i den såkalte Goliad-massakren. Bare én liten styrke, kjent som «de 32 udødelige» i amerikanske historie, greide å snike seg inn i fortet 1. mars.

Klokka halv seks om morgenen den 6. mars ble et angrep igangsatt i tråd med Santa Annas plan, etter at et krav om «diskré overgivelse» ble avvist. Den meksikanske hæren inntok fortet i fire kolonner, samt en reservekolonne og en forfølgelses- og sikkerhetsstyrke. Angrepskolonnene måtte passere 200-300 meter med åpent lende for å nå murene rundt Alamo. Videre ble 350 ryttere sendt for å patruljere området rundt, og hindre forsvarere i å flykte, eller forsterkninger fra å komme inn. Teksanerne slo tilbake et av de innledende angrepene, men underveis ble Travis skutt og drept, og meksikanerne trengte gjennom nordveggen på Alamo klokka sju.

Så godt som alle mannlige forsvarere, mellom 180 og 250, ble drept under slaget. Også de som overga seg. Kvinner og barn, samt en mannlig slave og en mannlig tejano, fikk gå. Hvor mange meksikanere som ble drept, avhenger av hvilken beretning man stoler på. De samtidige meksikanske kildene sier 250, mens mange historier på teksansk side sier rundt 1500. Tanken på at forsvarerne solgte seg dyrest mulig, var selvsagt forlokkende for patriotiske sinnelag. De fleste historikerne setter sin lit til anslaget 400-500.

Ved oppholde og slite på den meksikanske hæren kjøpte forsvarerne Sam Houston tid til å samle tropper og forsyninger. Forsvarerne var sannsynligvis ikke klar over at teksansk uavhengighet fra Mexico hadde blitt erklært den 2. mars; de kjempet egentlig for gjeninnføring av den tidligere meksikanske grunnloven. Men motstanden i Alamo ble et symbol på heltemot og kampen for uavhengighet. Den 21. april 1836 ble slagordet «Remember the Alamo!» ropt da Houston's hær kjempet og vant over Santa Annas hær ved slaget i San Jacinto. Denne seieren førte til løsrivelsen fra Mexico.

Fordelene med en boligsjekk

Har du If Super husforsikring har du If Boligsjekk inkludert i forsikringen – en tjeneste som sjekker huset ditt fra kjeller til tak.

Sjekken utføres av Anticimex, tar ca. én time og gir deg en oversiktlig tilstandsrapport, så ser du også hva du kanskje bør utbedre. Eventuelle mangler vil ikke påvirke forsikringen din. Er alt i orden kan du dessuten få utvidet erstatning ved skade.

Ta kontakt med forsikringsspesialistene i FP på 21 07 57 10 eller if@fp.no, så får du vite mer om If Boligsjekk og alle de andre fordelene du har som medlem.

I samarbeid med:

Av John Berg, major (R)
Forsvarsanalytiker

BRITENE OPPLØSER ROYAL MARINES?

Royal Marines 3 Commando Brigade.

Ikke siden Tony Blair har en britisk statsminister fått så mye militær pepper som Boris Johnson, og minst like mye piper rundt ørene på hans rådgiver Dominic Cummings. Bakgrunnen er lekkasjer til britisk presse som kan tyde på at de to blant annet planlegger å oppløse Royal Marines 3. Commando Brigade og skrape alle landgangsfartøyer.

Bakgrunnen er følgende: Britene hadde lenge sine periodiske SR (Strategic Review) studier, senere SDSR (Strategic Defence and Security Review). Mest kjent er Blairs SDSR 2010, der han blant annet skrapet Nimrod maritime patruljeflyene og de hangarskip- og assault ship baserte Harrier STOVL kampflyene. Nå ved årsskiftet raste Boris Johnson ut med et løfte om å erstatte neste SDSR med en genial ISDFPR (Integrated Security Defence and Foreign Policy Review), et inkluderende og anvendelig navn som vekker mistanke om at store forsvarsreduksjoner skal gjemmes bort i mye rart, vagt og svakt. Også aktverdige ting som britisk utviklingshjelp skal det være planer om å putte inn i regnestykkene, i den hensikt å skjule reduksjoner i de væpnede styrker, skal vi tro lekkasjer til The Times. En sjømilitær kommentator, Iain Ballantyne, skriver friskt at dette kan gå mot et forsvar som vil være like mye verd som en brannmur laget av sjokolade. Det er Dominic Cummings som antas å stå bak. Han har vist seg som en av disse, ikke ukjente, «ekspertene» som preker at de militære ikke forstår noe og ikke klarer å fornye seg, og at det som nå gjelder er «Space» og «Cyber». Det er jo for så vidt riktig, men ikke til erstatning for andre kapasiteter.

Planen Johnson og Cummings nå hevdes å leke med, går som nevnt ut på å oppløse Royal Marines 3. Commando Brigade og skrape landgangsfartøyene,

Storbritannias Nimrod maritimt patruljefly.

Dette synet blir historie nå.

og videre å skrape hele flåten av mine-jaktfartøyer uten å vente på erstatninger i form av ubemannede kapasiteter som ligger i fremtiden. De pønsker angivelig også på å redusere hæren med 19.000 personell og kutte i Royal Air Force's flåte av transportfly. Og trolig mye mer.

Hva som egentlig ligger i planen om å «oppløse» 3. Commando Brigade er foreløpig uklart. Men kanskje innebærer det i det aller minste å omorganisere til selvstendige bataljoner, muligens færre bataljoner og noen selvstendige kompanier etc., noe som vil åpne for å kutte mye i støtte slik at hele styrken blir lettere; og mindre slagkraftig, fleksibel og anvendelig noe Johnson og Cummings utvilsomt vil kalle mer slagkraftig, fleksibel og anvendelig. Hvordan styrkene så skal deployeres i forskjelligartede scenarioer, synes ikke å fremgå. Ei heller hvordan det vil gå med Royal Marines' helikopterstøtte, og SBS (Special Boat Service). Statsminister Boris Johnson skal nå ikke bare finansiere «etter-Brexit» epoken, som angivelig skal gjøre Storbritannia til en global økonomisk makt (men med reduserte kapasiteter til å forsvare oversjøiske britiske interesser og delta der ute i alliert håndhevelse). Han skal også, som alle andre, finansiere konsekvensene av pandemien. Så nå får vi se. (*The Times div. utg., Iain Ballantyne, Peter Hore, Warships International Fleet Review sept 2020*)

F-35A - FORTSATT RÅDYR I DRIFT

Nye, offisielle tall fra USA viser at det nye kampflyet vårt, F-35A, fortsatt er rådyrt i drift. Det var i høring i Kongressen, Representantenes Hus, Armed Services Committee 7. mars 2018 at generalløytnant Jerry Harris fra US Air Force, sa at F-35A på det tidspunktet hadde en flytimepris på 50.000 dollar. USAF håpet å komme ned på 35.000 dollar om noen år, sa han. På det store flyshowet på Le Bourget, Paris Air Show, året etter sa Lockheed Martins visepresident og sjef for F-35 programmet, Greg Ulmer, at man nå allerede var nede i 35.000 dollar per time og på vei videre ned til 25.000 dollar.

Men den gang ei. Tall som nå er kommet ut fra den kanadiske kampfly-konkurransen, der produsentene må holde seg rimelig nær fakta, viser at Lockheed Martin der har oppgitt en flytimepris på «omtrent» 40.000 dollar, altså 5.000 dollar høyere per time enn det Ulmer flagget på Le Bourget året før. Forsatt står man imidlertid på at man skal ned til 25.000 dollar, nå tidfestet til 2025. Men dette er ikke konkurrenten Boeing enig i. Boeing oppgir til kanadierne at deres F/A-18E/F Block III Super Hornet har en flytimepris på 18.500 dollar; og ut av USAFs offisielle regnskaper har Boeing også hentet flytimeprisen per i dag på konkurrenten F-35A. Den er offisielt 45.000 dollar. Med en dollarkurs på 9 kroner blir det 405.000 kroner. Det skulle ikke være til å snakke seg bort fra.

F 35 US Air Force.

**Arc'teryx Atom
LT Hoody**

Lett, pustende,
isolert hettejakke.

1875,-

Brynje Arctic Hood

Jakke med høy hals,
tettsittende hette, hel
glidelås i front.

2030,-

**Berghaus Tactical
MMPS Centurio II 30**

Sekken har blant annet
opplegg for feste av
sidelommer, samt
møllefester.

1452,-

**Garmin tactix Delta
Solar Ballistic**

Taktisk GPS-smartklokke.

14015,-

Nitecore MT21C 1000lm

Ekstremt robust lykt som
tåler tøffe påkjenninger.

763,-

Gerber Strongarm Fixed
Med ekstremt solid
knivblad.

1246,-

Rab Microlight Alpine
Allsidig dunjakke. Kan pakkes
ned i medfølgende stoffpose.

1999,-

Crispi S.W.A.T Evo
Solid og lett sko med
GORE TEX og godt grep.

2862,-

Luminox Bear Grylls
Designet for å hjelpe
deg med å overleve.

9630,-

GÅ INN PÅ BFO.MILRAB.NO FOR FLERE NYHETER OG TILBUD

SEA WASP

Defending shores with maximum flexibility

Modularity is at the very heart of the Sea Wasp. Customized integration of payloads makes Sea Wasp the tailor-made solution for a wide range of underwater operations. The system navigates with advanced sensors to any defined position and operates with six degrees of freedom. Sea Wasp is designed for quick reactions and operations flexibility in currents of up to 2.5 knots, guaranteeing safety while optimizing cost efficiency.

saab.no